

Reggeli Ujság

Külügymin. sajtóarchivum

Noviszád, 1938 március 20, vasárnap

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 78. szám

Hitler a birodalmi gyűlésen bejelentette, hogy Németországban és Ausztriában választások lesznek április 10-én

A népszavazás is április 10-én lesz - Hitler megköszönte Jugoszlávia, Magyarország és Olaszország barátságos magatartását

Hitler a Reichstag péntek esti ülésén a következőket mondotta: — Megindult szívvel hívtam Önöket, hogy jelentést tegyék olyan eseményekről, amelyeket Önök teljes mivoltukban értékelni tudnak. Ezenkívül értesíteni kell Önöket azokról a határozatokról is, amelyek a német nemzetet és magát a Reichstagot érintik.

Hitler ezután rövid visszatekintést tett a nemzeti eszmének a múlt században történt fejlődéséről, majd így folytatta:

— Más nemzetek évszázadokig hordozták ezt az eszmét és küzdöttek érte, amíg sikerült teljesen megvalósítani. Csak a német nemzet volt az, amelytől a sors eddig ennek az elérését megtagadta. A világháború befejezése még csak növelte a német nép szétdaraboltságát és ugylátszott, hogy az elszakított részek miatti fájdalom évszázados lesz. Wilson örendelkezési elve helyett — amelynek alapján a mi nemzetünk letette a fegyvert, — a legkíméletlenebb nemzeti elnyomás jutott osztályrészül sokmillió németnek. A világ egyik legrégebbi kulturájával rendelkező néptől elvették azokat a magától értetődő jogokat, amelyeket a legegyszerűbb törzseknek és gyarmatoknak is megadnak. Ez a jogelvélet olyan megokolással történt, amely éppen annyira tartathatlan volt, mint amennyire sértő.

— Mi a dolgokat nem olyképpen fogjuk fel, hogy egy nemzeti államot minden oldalra vonatkozó területi követelések tekintetében meg lehet valósítani úgy, hogy elérjük az általános nemzeti igazságot.

Az Európában meglevő nemzetiségi szétszórtság sok esetben szinte lehetetlenné teszi, hogy olyan határokat vonjunk meg, amelyek mindenütt teljesen kielégítenék a népi és állami érdekeket. Azonban vannak Európában olyan államalakulatok is, amelyek nemzeti tekintetben annyira nyilvánvalóan és önkényesen igazságtalanok, hogy csak a legbrutálisabb erőszak segítségével tarthatják magukat fenn.

— Így például az új Ausztria megalapozása 6 és fél millió német örendelkezési jogának erő-

szakos elnyomását jelentette. Ezt az erőszakot cinikus nyíltsággal beismerték. Mert az örendelkezési elv megalkotói nem törődtek azzal, hogy 6 és fél millió ember szabad akarata rákényszerítik a békediktátumot és tűnőnek kell azt, hogy az anyaországtól természetellenesen el vannak választva.

— Sőt, mi több, mikor Ausztriában mégis népszavazást tartottak a csatlakozás kérdésében — és pedig abban az időben, amikor még sem Németországban, sem Ausztriában nem volt egyetlen nemzeti szocialista sem — és ez a népszavazás 95 százalékos többséggel a csatlakozás mellett döntött, akkor az új jog apostolai egyszerűen megtiltották az osztrák népnek ezt

Az egész birodalom részvesz a népszavazásban

Hitler kancellár beszéde végén bejelentette, hogy az április 10-ére kitűzött népszavazásban nemcsak Ausztria lakossága, hanem az egész német birodalom lakossága is résztvesz. Ezen a napon fognak lefolyni egész Németországban a birodalmi gyűlési választások is.

A német birodalmi kormány az április 10-i népszavazás propagandahadjáratának vezetésére Göbbels birodalmi propagandaminiszter irányítása mellett népszavazási propagandabizottságot alakított. A bizottság a berlini Kaiserhofszállóban székel, ahol éjjel-nappal szolgálatot tartanak a népszavazás napjáiig.

Bécsben elterjedt hírek szerint Schmidt Guidó volt osztrák külügyminiszter Berlinben tartózkodik. Utazását Németországban vállalt érdekltségei tették szükségessé.

BECSERÉLIK A SILLINGET

Hitler kancellár törvényerejű rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a német birodalomhoz csatolt Ausztriában a törvényes fizetési eszköz a silling és a márka. Az átszámítási arány: 2 márka egyenlő 3 sillinggel. Funk birodalmi gazdasági miniszter, Fischböck és Neumayer osztrák miniszterek pénteken Berlinben összeültek, hogy a rendelet alapján a fizetési

a békés manifesztációját.

— Egyenesen tragikus az, hogy Ausztria kezdettől fogva olyan országot jelentett, amely teljesen életképtelen volt. Emiatt szörnyű gazdasági nyomorban volt. Én ezt nem azért mondom, hogy a világ demokratáira hatást gyakoroljak, mivel tudom, hogy az ő szívük ilyen dolgok iránt érzéketlen. Ők megrendülés nélkül nyugodtan beismerik, hogy Spanyolországban lemészároltak félmillió embert.

Ezután Hitler

Jugoszláviának, Magyarországnak és Olaszországnak megköszönte azt, hogy Ausztria bekebelezése idején barátságos magatartást tanúsítottak. Olaszország felé külön hangsúlyozta, hogy a Brenner hágót állandó határnak tartja.

forgalom szabályozására szükséges intézkedéseket kidolgozzák. Berlinben valószínűnek tartják, hogy a sillingnek márkával való kicserélése néhány hónapon belül megtörténik. Akkor aztán megszűnik a még fennálló devizahatár és megindulhat az idegenforgalom is. Az értékátszámítás végleges rendezése — mondják Berlinben — lehetővé teszi a birodalmi kormány Ausztriára vonatkozó nagy terveinek végrehajtását. Ilyen a birodalmi autóhálózat továbbvezetése Ausztria területére, a már meglevő utáthalozatok tökéletesítése, az osztrák föld nagy kincseinek eredményesebb kiaknázása, a vízierők felhasználása és a nagyarányu talajjavítási munkálatok.

»AUSZTRIAI ÜZLETVEZETŐSÉG«

A német birodalmi bank Bécsben főintézetet létesít, amelynek székhelye a volt osztrák nemzeti bank épületében lesz. A birodalmi bank az osztrák nemzeti bank igazgatóságát bizta meg a bank felszámolásának lebonyolításával.

Most adtak ki végrehajtási utasítást az osztrák szövetségi vasutaknak a német birodalmi vasutakba való beolvastásáról. A volt osztrák szövetségi vasutak új megjelölése a jövőben a következő lesz: »A birodalmi vasutak ausztriai üzletvezetősége.«

Ha látunk
csinos, jólölt hölgyeket, kérdezzük csak meg tőlük, szépitőszereiket minden valószínűség szerint

ZORA
parfümériában vásároltár

Tanurdsics-palota - Telef. 34-17

STARHEMBERG DAVOSBAN

Párisból jelentik: A Paris Soir munkatársa Davosban találkozott Starhemberg herceggel, akiről egyes lapok azt írták, hogy Ausztriában letartóztatták. Starhemberg herceg feleségével és fiával az osztrák események idején Davosban tartózkodott. Starhemberg herceg anyját, Starhemberg Fanny hercegnőt, aki Bécsben egy ideig védőőrizetben volt, pénteken szabadon bocsátották.

HITLER ISMÉT AUSZTRIABA KÉSZÜL

Párisból jelentik: A Paris Soir értesülése szerint két újabb német hadtest, amely bajor és württembergi ezredekéből áll, lépte át az osztrák határt és nyomban folytatta útját Bécs felé. A katonaságot színházakban és sporttelepeken helyezik el. Hitler Adolf legközelebb ismét Ausztriába utazik, még pedig ezutal Göring kíséretében. Először Grácot keresik fel, majd Bécsbe mennek, ahol néhány napot töltenek.

A német távirati iroda jelentése szerint a bécsi rendőrfőnökség utasítást kapott, hogy nyomban tartóztassa le az egyházi körök mindazon tagjait, akik Dél-Tirolról olyan híreket terjesztenek, amelyek megzavarhatják a birodalom külpolitikai kapcsolatait.

BETILTOTT FILM

Prágából jelentik: A lapok értesülése szerint a csehszlovák belügyminisztérium megtiltotta az ausztriai eseményekről készült filmek bemutatását a csehszlovák filmszínházakban.

LLOYD GEORGE PÁRISBAN

Párisból jelentik: Lloyd George volt angol miniszterelnök, aki csütörtök óta Párisban tartózkodik, pénteken megbeszélést folytatott Paul Boncour francia külügyminiszterrel. Winston Churchill szintén Párisba várják. A francia lapok lehetségesnek tartják, hogy a két angol államférfiu Párisban találkozik Baldwin volt miniszterelnökkel és Eden volt külügyminiszterrel.

Római jólétesült körökben egyáltalán nem veszik komolyan Litvinov legutóbbi javaslatát, hogy Németország, Olaszország és Japán részvétele nélkül tartsanak nagyhatalmi értekezletet. Ugy látzik — mondják Rómában — tréfáról van szó, amely azonban legkevésbé sem szolgálja a béke ügyét.

ANGLIA ÉLETBEVAGÓ ÉRDEKEI

Londonból jelentik: Lannox Boyd angol munkaügyi államtitkár választókerületében beszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

— Nem pártolhatom azt a gondolatot — amelynél nincs nevetesegebb —, hogy t. i. biztosítsuk

Ennek következtében újból meg kell erősíteni azt az ígéretünket, hogy segítségére sietünk Franciaországnak, ha támadás éri.

Nem hiszem, hogy előre kötelezettséget kellene vállalnunk oly irányban, hogy betörés esetén segítségére sietünk bizonyos európai államoknak, ha csak az illető államok biztonsága nem jelent számunkra életbevágó érdeket.

KIUTASITOTT ANGOL UJSÁGIRO

Londonból jelentik: A Daily Telegraph and Morning Post közli, hogy a bécsi hatóságok kiutasították Ausztria területéről a lap

Csehszlovákia határait súlyos hátrásértés ellen. Amennyire Chamberlain miniszterelnököt ismerem, nem hiszem, hogy kezdeményezést tenne ilyenfajta biztosíték megadására. Németország beolvashatja Csehszlovákiát anélkül, hogy ártana Nagybritanniának. Németország azonban nem törhet be Franciaországba anélkül, hogy ne fenyegetsen minket.

tudósítóját, aki már 13 esztendeje működött Ausztriában.

A DUCE BESZÉDÉNEK KIEGÉSZÍTÉSE

Rómából jelentik: Hitler kancellár beszédét egész Olaszországban a legnagyobb meglepetéssel fogadták. A beszéd — írja a Popolo di Roma — igazi államférfiúi beszéd volt, szilárdságánál, logikájánál és a beszédet átható európai felelősségérzetnél fogva. A német kancellár beszéde a Duce

beszédének logikus kiegészítése.

A párisi lapok nagyrésze megállapítja, hogy Hitler beszéde nem volt olyan heves, mint aminőre számítottak. Több lap, így különösen az Epoque, az Echo de Paris és a Humanité

aggasztónak tartja Hitler kijelentéseit, főként Csehszlovákia szempontjából.

MEGNEHEZITIK A LENGYEL ZSIDÓK HAZATÉRÉSÉT

Varsóból jelentik: A lengyel kormány a parlament elé törvényjavaslatot terjesztett, amelynek értelmében azok a lengyel állampolgárok, akik megszakítás nélkül legalább 5 évet külföldön töltöttek, elvesztik állampolgárságukat. Politikai körök véleménye szerint a törvény célja megakadályozni azoknak a zsidó állampolgároknak a visszatérését, akik hosszabb ideje külföldön élnek és most szeretnék visszatérni Lengyelországba.

nem engedett meg a szociáldemokrata Karl Rennernek, Ausztria első kancellárjának és amitől olyan határozottan intette a jámbor Schobert és a józanul számító Cunot, azt most megkérdés nélkül hajtotta végre Adolf Hitler. Ausztria tartozéka lett Németországnak. Azzá lett anélkül, hogy a párisi—londoni külügyminiszterek tanácskozástermeiben támadt viharon túl, bármi is történt volna!

Sztalin nem mozgósított, Franciaország jegyzéke késik, talán el sem készül, Anglia pedig a legnagyobb hidegvérrel jelenti ki, ha érdekli is az, ami Közép-Európában történik, annyira még sem, hogy ennek az érdeklődésnek kedvéért világbonyodalmat okozzon!

Nézzünk végig a mai Európán, a világháború befejezését követő husz év perspektíváján, közvetlen napjaink történelmi valóságán és látni fogjuk mindazokat a politikai, gazdasági és szellemi rugókat, amelyek többek között Ausztriát is odasodorták, ahonnan nincs többé visszatérés, elszakadás, menekvés. Husz év óta az európai nagypolitika kapkod jobbra-balra, ráveti magát apró, jelentéktelen részletproblémákra, jogászai teóriákra s amikor nem tud velük megbirkózni, mást keres. Rendszertelenség, zűrzavar és okvetlenkedés mindenütt. Tanárok, makacs ideológusok, dilettánsok ülnek Európa legmagasabb polcain. Követelik, tartsák tisztelben elveiket, rendelkezéseiket és az európai népek együttműködését, tisztulásának folyamatát attól várják, hogy minden kikristályosodott elv nélkül megszerkesztett nemzetközi célkitűzéseiket kövessük. A nemzetköziség nagy kudarca akkor kezdődött, amikor a Népszövetséget, ezt a mulhatatlanul szükséges intézményt a győztes szövetségesek, külügyminisztereiik segédhivatalává tették és néhány semleges állam kiküldöttjéből statisztahadat szerveztek. Pedig egy valódi Népszövetség nagyon sokat segített volna. Szomorú téletlenségéből még ma is föltámadhatna az az intézmény, amely a demokrácia beteljesedésével, új világunk problémáinak őszinte megoldani akarásával élére állhatna századunk újjárendezésének és az utá-

nunk következő századok egészséges fejlődése elősegítésének. Ha felismerte volna például annak a szükségességét, hogy

a világ gazdasági készleteinek a szükségletekhez viszonyuló felosztása sokkal jelentősebb feladat a területek hovatartozandóságának kérdésénél

s a nemzetek egymásra utaltságának, érdekközösségének útját nem lehet azzal építeni, hogy a kapitalizmusnak, az imperializmusnak, a militarizmusnak és a protekcionizmusnak s a velük rokon elveknél és felfogásoknál azt a rendszerét viszik tovább, amelyen a háborúelőtti Európa elbukott. Akkor ma olyan felszabadult, szociális öntudatot, erős társadalmi reprezentáló európai népi közönség létezne, amely az emberszeretet és a humánnum teremtőerejéből sugározná tiszta ideáljait.

Mert mi a fasizmus és a totalitás »tökéletességére« törekvő nemzeti szocializmus? Reakció! Reakció arra a husz évi kapkodásra, amelynek soha sem volt irányító világossága, emelkedettség és hiába volt minden intő szózat, jámbor figyelmeztetés, úgy nézett ki minden, mint mikor a robogó autótól az alkonyi ucca porába taszított öreg koldus, vékonyka botját emeli a homályba tűnő autó után. Ennek a kapkodásnak, ennek a hiábavaló intellektus esett most áldozatul Ausztria, az a kis, dunamenti német népi réteg, amelynek

1918. késő őszén egyetlen, jámbor óhaja volt, megtérni német testvéreikhez és amely önrendelkezési jogot akkor éppen azok a nagyhatalmak tagadták meg, amelyek most fogcsikorgatva hívják vissza bécsi követeket, mert azokra már nincs szükség!

Minden közép- és keleteurópai embernek fájó érzés, Bécsnek a nagy német népközösség egyik provinciája városának tudni és a német szürke zöld hadseregének egyik előretolt hadosztálya keleti garnizonjával látni. A drága Mozart-motívumok derűsen fájdalmas, Perugino angyalaihoz hasonló tiszta, érzelmes muzsikájához soha sem simulhat a Horst-Wessel Lied üteme és a schnitzleri novellák bécsi hangulatait, mintha nem tudnák elosztatni azok a nürnbergi paragrafusok, amelyekkel a világ vezető tudósainak legjelentősebbjeit: a lélekkutatásnak nyolcvan évnél idősebb nagy pátriárháját: Freudot és az uralkodók orvosát: a magyar hazáját soha sem feledő Neumann tanárt most őriztetve vették. Sok mindent megéltünk e két évtized alatt és egyre mélyebben ráncos homlokunk redői, fekete hajunk ezüstjei nem mindig a magunk bajáért sokasodtak. S ha most szívünk minden melegevel, lelktünk minden emberi indulatával, könnyes szemünk minden fájdalmas seppjével újra magunk elé idézzük a »Steffl« büszke, karcsu tornyát, a schönbrunni park nyírott pázsitját, a nagy képtár Breugheljeit és a Konzerthaus hangversenyeit, a nyári esték grinzingi hangulatait, magunk sem akarunk hinni abban a megrendíthetetlen, csunya valóságban, hogy: Bécs nincs többé!

Ezért nehéz a bucsu Ausztriától s ezért a politikai krónikát, — halotti éneket — írni Ausztriáról.

A világpolitika krónikája

Ausztria nincs föbbe...

Tíz évszázad történelme: A frank Ostmarktól — a náci Ostmarkig — Husz év nagyhatalmi politikájának következménye — Mozart és a „Horst-Wessel Lied“

— Saját munkatársunktól —

Két héttel ezelőtt még Ausztria sorsáért aggódtunk. Feltettük, hogy a nemzeti szocialista uralom előbb-utóbb Németország karjaiba dönti... ma már mindez befejezett tény. Ha úgy tetszik: világtörténelmi valóság.

Ausztria nincs többé!

Ha két héttel ezelőtt valaki azt mondta volna, hogy Hitler rövidesen Bécsbe érkezik és az »Anschluss«-ra vonatkozó utasításokat, a rövid átmeneti állapotot rendező programot ad a német birodalom ausztriai helytartójának, Mussolini pedig az egész világ előtt hangoztatni készül, hogy Ausztria önállóságáért soha egy lépést nem tett, soha egy levelet nem írt és soha egyetlen egy szót sem emelt, akkor azt a jámbor lelket vagy kinevetik vagy pedig valami intézetbe küldik. Ennyire tájékozatlan volt a világ közvéleménye. Ennyire tájékozatlan volt maga Schuschnigg kancellár is. Hiszen az obersalzbergi találkozás után pár nap múlva, olyan tisztázottan látta kis országa és a maga helyzetét, hogy népszavazást rendelt el, azt a végzetes erőpróbát, amely után bizonyára alkalma lett volna Európa szimpátiája és a nyugati hatalmak jóindulata kíséretében tovább vinni himbálódzó lélekvesztőjét, amely most, a német vízekén, a horogkeresztes zászlót messze lobogtatva példázza, hogy

a kis nemzeteknek valóban nincs védelmezőjük, pártfogójuk.

Jámbor, szürke sakkfigurák az európai sakkasztalon s a partnerek etnikai tarka-barkájában, a politikai erkölcsöknek ebben a definiálhatatlan világában akkor és abban a pillanatban áldozzák fel őket, amikor azt a momentán érdek megkivánja. Ha a szegény Karl Krauss, Bécs szellemvilágának ez az érdekes figurája, a volt monarchiát teli szájjal mocskoló író-

publicisztája most élne és átélte volna azt a másfél napot, amit Európa szorongó lelkei, a bécsbisambergi adóállomás 506.8 méteres hullámhosszát figyelve, fáradtan és összetörten töltöttek, talán ő is megsajnálja azt az 1918 november 12-én megalapított és 1938 március 12-én eltemetett Ausztriát, amelynek népe husz év óta állt a világ érdeklődésében, azzal a fenkölt érzéssel és öntudattal, hogy a politikai színjátéknak ebben a husz évében senkik voltak. A saint-germaini ítélőszék felosztotta. Amit meghagyott belőle, alig nyolcvannégyezer négyzetkilométert és valamivel kevesebb, mint hétmillió lelket: Németausztriát, az a weimari német köztársaság erőfeszítéseit csodálta és

sokszor állt a nagy dilemma előtt, olvadjon-e be a nagy-német népi közösségbe, legyen-e valóban az az »Ostmark«,

amely Nagy Károlynak az avarok legyőzése után, abból a keleti hátrágrófságából alakult, amelynek határai a Dunától északra még bizonytalanok voltak, de délen az Ennstól a Wienerwaldig terjedtek. De ennek az Ostmarknak a szélsővilágtörténelem más szerepet adott annál, hogy a kóbor germán-szláv törzseket letelepítse és a frank birodalmat a magyarok betöréseitől megvédelmezze és évszázadoknak majdnem egész Európát átfogó uralma után, csak 1806-ban tette le a bécsi Burg ura: II. Ferenc a német-római császári címet. Ezt az anakronizmust vált uralkodói tény, amit most más formában, de tömörebb, valóságosabb jelentőségben elevenít fel az a linzkörnyéki Adolf Hitler, aki a nagy német birodalom átformálása mellett, soha sem mondott le ifjúkorának bécsi álmairól: a minden német egységesítéséről. Amit a nyugati nagyhatalmak mindent megsemmisítő ereje és közössége

VIII. Kiállítás és tenyészállatvásár

baromfi, hal, bor és gazdasági gépek kiállítása **Noviszádon**, 1938. április 9-12-ig. Az államvasutakon 50% vasúti kedvezmény. Cím: „IZLOZBA NOVI SAD” - Telefonok: 24-06, 33-85. Sürgőnycim: „IZLOZBA”

Elsimult a lengyel-litván viszály

Litvánia elfogadta a lengyel követeléseket — Átalakítják a litván kormányt

Kaunasból jelentik: A litván kormány félhivatalos lapja péntek este közzétette a Litvániához intézett lengyel ultimátum szövegét. A lengyel ultimátum mindenképp elutasítja a litván kormány-

nak a március 11-én történt határincidens bizottsági elintézésére vonatkozó indítványát, majd a következő követeléseket sorolja fel:

1. A diplomáciai kapcsolat Litvánia és Lengyelország között feltétel nélkül, haladéktalanul helyreállítandó.
2. A két ország diplomáciai képviselőinek legkésőbb március 31-ig el kell foglalniuk hivatalukat.
3. E követelések elfogadására az ultimátum 48 órás határidőt szab és hozzáteszi, hogy ha a litván kormány nem válaszol vagy fenntartásokkal él vagy módosításokat javasol, azt a lengyel kormány elutasításnak tekinti és ebben az esetben saját eszközeivel biztosítja Lengyelország érdekeit.
4. Követeli az ultimátum, hogy Lengyelország Litvániába küldendő követe részére adják meg a lehetőséget, hogy kormányával szárazföldi, légi és vízi uton összeköttetésben állhasson és az érintkezést a varsói kormánnyal posta, telefon és táviró útján is fenntarthassa. Az ultimátum ugyanezeket a jogokat helyezi kilátásba a Varsóba küldendő litván követ számára is.

A litván félhivatalos nem említi Lengyelországnak azt a követelését, hogy Litvánia végleg mondjon le Vilmára vonatkozó igényeiről. Külföldi fővárosokból érkezett hírek szerint a lengyel ultimátumban ez a követelés is benne van.

CHAMBERLAIN A LITVÁN KÉRDÉSRŐL

Londonból jelentik: Az alsóház pénteki ülésén Chamberlain miniszterelnök a lengyel-litván helyzetről a következőket mondta:

— A varsói angol követ a lengyel kormány előtt annak a nyomtatékos kivánságának adott kifejezést, hogy lengyel részről a határincidens ügyét ne használják fel széleskörű kivánságok felvetésére. Az angol kormány egyébként állandó érintkezésben áll mindkét féllel és éber figyelemmel kíséri a helyzetet.

LITVANIA MEGHOSSZABBÍTÁST KÉRT?

A lengyel ultimátum határideje — mint jelentettük — szombaton este 21 órakor járt le. Skirpa meg hatalmazott miniszter, Litvánia népszövetségi megbízottja, pénteken tájékoztatta Avenol népszövetségi főtitkárt a lengyel ultimátumról.

Varsói jelentés szerint a litván kormány állítólag azzal a kérelemmel fordult a lengyel kormányhoz, hogy a válaszadás határidejét hosszabbítsák meg már-

cius 26-ig. Varsóban ezt a lépést annak jeléül tekintik, hogy a litván kormány engedékenységre hajlandó. Varsóban remélik, hogy az ügyet sikerül békésen elintézni. A nyugati nagyhatalmak diplomáciai képviselői pénteken több ízben folytattak megbeszélést Beck lengyel külügyminiszterrel. Beck szerdán a szenátus ülésén nyilatkozik a lengyel-litván kérdésről.

Londoni diplomáciai körök Halifax angol külügyminiszter és a londoni litván követ legutóbbi megbeszéléséből arra következtetnek, hogy a lengyel-litván viszályt békésen fogják elintézni. A lengyel parlament folyosóin pénteken olyan hírek terjedtek el, hogy a litván kormány eleget tesz a lengyel követeléseknek.

AZ EGYETLEN PONT

Varsóba az éjszakai órákban még nem érkezett meg a litván kormány válasza. Mindössze az az értesülés terjedt el a lengyel fővárosban, hogy a litván kormány teljesíteni akarja a lengyel kivánságokat, egy pont kivételével. Ez a pont a lengyel határok végleges elismerését követeli.

A litván képviselőházat szombat délután 4 órára rendkívüli ülésre hívták össze. Az ülésen lozoraítis külügyminiszter nyilatkozott a nemzetközi helyzetről. A képviselőház délelőtti titkos ülést tartott, míg a délutáni ülés nyilvános volt.

BEHIVASOK LITVANIÁBAN

Mint Kaunasból jelentik, a litván kormány a tartalékosok több korosztályát behívta.

A litván közvéleményt rendkívül elkeserítették a határon folyó lengyel csapatösszevonások. A lengyel haderő zömét Vievis községtől Kaunastól 60 kilométerre vonták össze. A Havas-iroda kaunasi

jelentése szerint a lengyel ultimátum súlyos belpolitikai következményekkel jár Litvániára nézve s elsősorban a kormány lemondásá-

ra vezet. Számos egyesület a kormánynak emlékiratot nyújtott át, amelyben a lengyel követelések elutasítását követeli.

Titkos megbeszélések

Jólétesült varsói körökben hangoztatják, hogy Lengyelország már régóta folytat megbeszéléseket Litvániával, de ezek a megbeszélések titokban folytak. Litvánia azonban a tárgyalásokat min-

den alkalommal megszakította anélkül, hogy annak okát megjelölte volna. Legutóbb januárban és februárban folyt hosszabb megbeszélés a két kormány között.

A megbeszélések során már a részletkérdések egész sorában megállapodtak, így többek között megegyezés jött létre a hivatalos tárgyalások folytatására alkalmas személyek és az időpont tekintetében is, sőt megállapodtak a tárgyaló személyeknek adandó teljes hatalom ügyében is. Ekkor ismét Litvánia volt az, amely minden indokolás nélkül megszakította a tárgyalásokat,

— mondják Varsóban. Ilyen körülmények között meg lehet érteni, hogy a lengyel diplomáciai jegyzék miért ír elő határozott feltételeket, miért utasít vissza mindenféle vitát, ellenvetést vagy módosítást és miért kíván határozott választ.

RYDZ-SMIGLY SZEMLEUTJA

Varsóból jelentik: Rydz-Smigly tábornagy pénteken bejárta a lengyel-litván határt és megbeszélést folytatott az ottani tábornokokkal. A tábornagy péntek este érkezett vissza a lengyel fővárosba. Fogadására megjelent a pályaudvaron a kormány valamennyi tagja.

a litván kormány tagjainak többsége hajlandó elfogadni a lengyel követeléseket, annak ellenére, hogy a lengyel kormány jegyzéke ultimátumszerű.

ARESESEK NEWYORKBAN

Newyorkból jelentik: A háborus hírek pénteken nagy áreséseket idéztek elő a newyorki tőzsdén. A különböző európai fővárosokból számos eladási megbízás érkezett. A lengyel ultimátum híret tőzsdei körökben rendkívül kedvezőtlenül fogadták és a vezető papírok 1-6 dollárral estek. A pénteki tőzsdén nem kevesebb,

FRANCIA KÖLCSÖN

Párisból jelentik: A Liberté értesülése szerint a francia kormány néhány héttel ezelőtt nagyobb fegyverkezési kölcsönt szavazott meg Litvániának.

Paul Boncour francia külügyminiszter péntek délután hosszabb tanácskozást folytatott Klimas litván követtel. Francia diplomáciai körökben a legnagyobb figyelemmel kísérik a lengyel-litván viszony alakulását és arra töreksenek, hogy a viszályt békés uton intézzék el. Párisban a lengyel kormány jegyzékét mérsékeltnek tartják.

A Renter-iroda kaunasi jelentése szerint

mint 158.000 részvényt adtak el.

OROSZ CSAPATMOZDULATOK

A Havas-iroda helsinki jelentése szerint a szovjet csapatmozdulatokat hajt végre az orosz-lengyel határon. Hasonló csapatmozdulatok történtek lengyel részről is. A przemysli határest több csapatát a szovjethatár felé irányították.

Litvánia elfogadja az ultimátumot

A lengyel-litván kérdésben szombaton jelentős esemény következett be: Litvánia elfogadta a lengyel követeléseket. Az erről szóló közlemény a következőket mondja:

— Hivatalosan jelentik, hogy Litvánia elfogadta a lengyel ultimátumot. Az ész-távirati iroda közlése szerint a tallini litván követ szombat délben adta át kormánya válaszát a tallini lengyel követnek. Tallinban úgy tudják, hogy a válasz alkalmas arra, hogy kielégítse Lengyelországot.

Ujabb jelentés szerint a litván kormány szombat délben elfogadta azokat a feltételeket, amelyek a március 17-én Litvániához intézett lengyel jegyzékben foglaltak. A diplomáciai kapcsolatok újrafelvételére vonatkozó követelés elfogadása következtében Lengyelország és Litvánia még március 31-e előtt felállítja kaunasi, illetve varsói követségét.

NEGRO
a torok kéményseprője!

Gyártja:
RUFF gyár, Szabolcs

P. hó 27-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a Széloboda színháztermében színre kerül

Kálmán Imre

MARICA GROFNÖ

Főszereplők:

Tilger Mihály m. v.	Milla Piroška
P. Müller Babsy	Fehér György
Cinner Baby	Vengrin Ági
Paszt Ernő	Kiss Nándor
Diener Gyula	Kotrba Ferenc

című operettje

Rendező: Paszt Ernő

Közreműködik még: 24 tagú fúvószenekar, 30 tagú vegyeskar és 20 tagú gyermekkar — Jegyelővétel Abraham Lános könyvkereskedésében és Fehér György fűszerüzletében. Masarykova ul. 18. Telefon 31-71.

ÁTALAKUL A LITVÁN KORMÁNY

Kaunasban úgy tudják, hogy a lengyel—litván viszály a litván kormány összetételében bizonyos változásokat idéz elő. Bizonyosra veszik például Lozoraitis külügy-miniszter lemondását. A lengyel követelések elfogadása következtében valószínűleg még több változás várható a litván kormányban.

Néhány napon belül befejezzük a Vénusz-anyag feldolgozását

Rövidesen megkezdjük a nyertesek névsorának közlését

A Vénusz-rejtvény megfejtése nehezebb feladatot jelentett olvasóinkra, mint ahogy eredetileg gondoltuk, de éppen egy nem remélt nagy munkát ad, a beküldött megfejtések anyagának feldolgozása. Jelentettük már, hogy hetek óta dolgozunk a megfejtések rendezésén és nem tisztán rajtunk múlik, hogy az anyagot máig sem sikerült feldolgozni. A közönség közül többen sürgető sorokat intéznek hozzánk, de ha megtekintenek a beérkezett megfejtéseket, nyomban megállapíthatnák, hogy a késedelemért a szemrehányás nem bennünket illethet, hanem az olvasó közönséget.

A Vénusz-ábra mellett levelezőlap nagyságu szelvényt közöltünk, amelyre rányomtatunk, hogy milyen adatokat közöljön velünk a beküldő. Sajnálattal állapítjuk meg, hogy százakra rug az olyan beküldők száma, akik az adatoknak még a felét sem töltötték ki, pedig mindössze néhány adatot kellett megírni. Természetes, hogy a hiányok miatt nem semmisíthetjük meg a beküldő megfejtését, hanem a hiányzó adatokat magunk szerezzük be és pótoljuk.

Ez a munka is befejezéshez közeledik már és rövidesen megkezdjük a szerencsés nyerők névsorának közlését. Ismétljük, hogy a késedefemért nem bennünket terhel a felelősség és reméljük, hogy a beküldők teljes elismeréssel adóznak majd egy a nyeremények értéke, mint mennyisége tekintetében.

Április 13-án és 14-én lesz az állami osztálysorsjáték első húzása. A nyerési esélyek általában, de különösen a nagyobb nyereményeknél igen kedvezőek. Vásároljunk vagy rendeljünk postán sorsjegyet a meghatalmazott főelárusítónál

Lustig Lajos

banküzletében,
NOVISAD, Kralja Aleksandra 13.

Angol-olasz megegyezés Rómában

Már csak a megszövegezés van hátra

Londonból jelentik: Az angol külügyi hivatalban pénteken aláírták az angol—olasz új kereskedelmi szerződést, valamint a kliring-egyezményt. Hír szerint az új kereskedelmi szerződés jelentékenyen emeli az Olaszországnak szállított angol szénkontingenst s bizonyos előnyöket biztosít a lanchashirei gyapotiparnak.

A két nagyhatalom kölcsönösen megnyugtató kijelentéseket tett egymásnak arra vonatkozóan, hogy elismerik egymás földközítengeri érdekeit. Mindketten kötelezték magukat, hogy a Földközítengeren vagy Keleten nem követnek egymással szemben ellenséges politikát. Megállapodtak továbbá abban, hogy a két nagyhatalom a keleti helyzetre vonatkozó katonai vagy diplomáciai értesüléseit kicseréli egymással.

Az afrikai kérdés, nevezetesen az abessziniai határ megállapítására, valamint a Nilus forrásvidékére vonatkozó kérdéseket a szakértők rendezik majd.

Az angol sajtó megállapítása szerint a megbeszélések kielégítő eredményt mutatnak. Az a tény, hogy Ingram, az angol külügyi hivatal déleuropai osztályának fő-

A Jour római értesülése szerint az angol—olasz tárgyalások során már létrejött a megegyezés. Általában úgy tudják, hogy már nincs más hátra, minthogy a szakértők megszövegezzék a megállapodásokat. A lap szerint az egyezmény tulajdonképpen megújítása az 1937 évi, ugynevezett uriemberi megállapodás főbb pontjainak.

nöke Rómából visszatért Londonba, annak a jele, hogy az őt érdeklő kérdésekben olyan haladást értek el, hogy jelenlétére már nincs többé szükség. Az angol külügyi hivatal közeli osztyálynak vezetője pénteken újból hosszabb tanácskozást folytatott az olasz szakértőkkel a palesztinai és az arab kérdésről.

Koncsek-Koszorus még mindig tagad

Tölgyesi a ráeső pénzt ruhára és italra költötte - Koncsek terrorizálta a fiatal Tölgyesit, veréssel fenyegette, ha nem engedelmeskedett - Tölgyesi bánja tettét és kéri megbüntetését

Lapunk tegnapi számában hírt adtunk a sztáribcesei rendőrség nagy szerű fogásáról, amellyel a múlt év júniusában elkövetett titokzatos háttérű petrovoszelói rablógyilkosság tetteseit tette ártalmatlanná. A pénteki kihallgatáson Koncsek-Koszorus hallani sem akart az ellene felhozott vádról, azonban nagyon sok terhelő adat van ellene s így bizonyosra vehető, hogy előbb-utóbb megtörik. Ez a megátalkodott gyilkos, aki miután áldozatát agyonverte

még arra is képes volt, hogy a halott emberbe beledöfje kését,

a tegnapi rendőrségi kihallgatáson is tagadott. Azzal érvel, hogy a tritikus este felesége, valamint több ismerőse társaságában a Kátai vendéglőben volt, azonban sem Tölgyesit, sem Buzogányt nem látta ott. Azt mondotta, hogy nem sokáig időzött a vendéglőben, hanem a társaság többi tagjával ő is hamarosan hazatért. Buzogány eltűnéséről csak tíz nap múlva értesült, a gyilkosságról pedig mindössze annyit tud,

amennyit a napilapok hoztak annak idején.

Tölgyesi beismerésben van. Az öt kihallgató Csók János rendőrkapitánynak kijelentette, hogy

bűnösnek érzi magát és megérdemli a büntetést.

Nagyon bánja, hogy belekeveredett a gyilkosságba, azonban lehetetlen volt mást tennie, mivel Koncsek-Koszorus terrorizálta, állandóan azal fenyegette, hogy összeveri. Elmondta, hogy Gulyás Jánosnál szolgált, ott ismerkedett meg a gyilkossal. Koncsek-Koszorus követelte, hogy mindenüvé vele menjen. Különösen a kocsmákba vitte magával a fiatal legényt.

— Iszonyodtam tőle, utáltam, de kénytelen voltam vele menni, mert nagyon féltém tőle. Említette Koncsek, hogy egyszer majd nagyobb munkát végzünk, de hogy az mi lesz, arról sohasem beszélt. A kritikus napon a templom előtt találkozott a gyilkossal, aki elmondta neki, hogy Buzogánynál nagyobb pénzüsszeget látott, majd felszólította, hogy este

Jovan Lichtenberger

az elegáns nő szabója

Noviszád, Mr. Petra II 18
(az udvarban)

legyen a vendéglőben, mert elérkezett a nagy munka napja. Nem gondoltam a gyilkosságra, azt hittem, hogy más uton-módon akarja Koncsek megszerezni a pénzt. Amint este megjelentem a vendéglőben, Koncsek már ott volt nagyobb társasággal. Éjfél felé kiürült a vendéglő, csak hárman maradtunk — mondja minden ízében reszketve Tölgyesi. Amint Koncsek észrevette, hogy Buzogány is készülődik, engem is távozásra szólított fel.

A ligetben meggyilkolta Buzogányt...

Arra a kérdésre, hogy mire költötte az áldozatnál talált és Koncsekkel megfelezt pénzt, azt válaszolta Tölgyesi, hogy egy öltözet ünneplő ruhát és két nadrágot vett, a többi pénzt elmulatta.

— Mindig jobban kezdett bántani a lelkiismeretem és elhatároztam, hogy

beszegődök Buzogányékhoz szolgának.

Valami huzott az áldozat családja felé. Ez év januárjában beszéltem is Buzogányékkal és megalkudtunk. Előleget is felvettem, már úgy volt, hogy megyek hozzájuk, amikor rossz sorsom ismét összehozott Koncsek-Koszorusal. Amint értesült szándékomról, megfenyegetett, hogy agyonüt, ha Buzogányékhoz állok el szolgálni. Később ígérte, hogy sokkal jobb helyet szerez majd, mint amilyen a Buzogány féle. Azt mondotta, hogy Buzogány nagyon brutális ember, veri a szolgákat. Ma már tudom, hogy azért tette, nehogy elszóljam magam a szerencsétlen fiu szülei előtt.

Koncsek azt vallja, azért beszélt le Tölgyesit, mert szándékában volt neki jobb helyet szerezni. Agyafurt módon tud kibujni a keresztkérdések alól, azonban minden hiábavaló, mivel Tölgyesi, akinek idegzetét rettenetesen megviselte a szörnyű gaztett, mindent szóról-szóra mond el, nem menti magát, de nem menti Koncsek sem.

Csók János rendőrkapitány befejezte a gonosztevők kihallgatását. Koncsek-Koszorus Jánost és Tölgyesi Andrást tegnap reggel beszállították a noviszádi törvényszék fogházába, ahol a vizsgálóbíró hamarosan megkezdte kihallgatásukat.

ZEISS

PUNKTAL

Iso Mandić

BEOGRAD, Pašićeva 8.

Hacsek és Sajó és a Vadmaidány

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!
Pincér (jön): Teccik parancsolni?

Hacsek: Milyen sajtot hozott maga nekem? Hiszen ez mozog a tányéron?

Pincér: Kérem ez a legfinomabb francia kukacos sajt! Tessék csak megkóstolni!

Hacsek: Nincs szívem hozzá! Az előbb, amikor bele akartam szurni a villát, az egész sajt kegyelemért könyörgött!

Pincér: Kérem, én visszavihetem!
Hacsek: Minek ezt vinni? Fűtytyenszen neki és szépen maga után szalad!

Pincér (elmegy).
Sajó (jön): Alászolgája!
Hacsek: Alászolgája...
Sajó: Hol volt tegnap, hogy nem láttam?

Hacsek: Költözködtem!
Sajó: Márciusban?... Hová?
Hacsek: Az adóhivatalba!
Sajó: Ez megint micsoda marhaság?... Az adóhivatalban nem lehet lakni!

Hacsek: De mennyire lehet!... Akar mindent tudni? A butoraimat már oda is szállították!
Sajó: Mondja, alig ültem le, máris kezd a hülyéskedést?... Mért nem volt szerdán a vörös Weinbergeréknél vacsorán?

Hacsek: Lemondtam, mert megtudtam, hogy megint faszirozottat fognak adni!
Sajó: De hisz az jó!
Hacsek: Ha nem horgásszák!
Sajó: Megőrült? Hogy lehet faszirozottat horgászni?

Hacsek: Mit tudom én? De ahány-szor Weinbergernél faszirozottat ettem, mindig találtam benne egy zsinaget, vagy egy legyet, vagy egy gombostűt...

Sajó: Hát pedig most sajnálhatja, mert nagyon előkelő társaság volt jelen... És képzelje, vacsora közben tudtuk meg, hogy a Darányi lemondott!

Hacsek: Biztosan ő se szereti a faszirozottat!
Sajó: Hát ezt honnan veszi?
Hacsek: Mért lemondta a vacsorát!

Sajó: Maga barom, Darányi nem a vacsoráról mondott le!
Hacsek: A vacsorát megette?
Sajó (ordít): Nem ette meg!
Hacsek: Otthagyta a tányéron?... Képzelem, milyen blama volt!

Sajó (üvölt): De nem vacsorázott! Egy miniszterelnök nem járhat a vörös Weinbergerhez vacsorázni!
Hacsek: Áhá! Szóval ezért mondta le!

Sajó (az asztalt veri): A miniszterelnökségről mondott le!
Hacsek: Csakhogy a vörös Wein-

bergernél vacsorázhasson?... Most szóljon... ezért a rongyos kis faszirozottért...

Sajó (tombol): Hagyja már azt a ronda faszirozottat!!

Hacsek: Hogy lehet egy Darányinak faszirozottat adni? Akkor csodálja, ha lemondott róla!

Sajó (felugrik): Alászolgája!
Hacsek: Holnap bejön?

Sajó: Én el se megyek, maga gazember... Engem maga nem fog innen kiüldözni, amíg el nem magyarázom ezt a dolgot... Idehallgasson! A Darányi rekonstruálta a kabinetjét!

Hacsek: Mit csinált Darányi a miniszterekkel?

Sajó: Kicsérélte az egyes miniszterek tárcáit!

Hacsek: Viccből?

Sajó: Hogy lehet ilyet viccből csinálni?
Hacsek: Mért? Ha nálunk társaság van, én is csinálom ilyet! A multkor például kiloptam a Simek brieftaschniját és betettem helyette egy naturniclit garnirunggal!

Sajó: És nem vette észre?
Hacsek: Annyira nem, hogy amikor elment, a házmesternek husz fillér helyett egy szelet roseibnit nyomott a markába!

Sajó: Hát a Darányi nem viccelt... Ő komolyan csinálta a dolgot!... A Fabinyi tárcáját például a Reményi-Schneller kapta meg!

Hacsek (röhög): Képzelem, hogy meg volt leve Fabinyi, amikor este kirakta a holmiját a nachtkaszniára?!
Sajó: Mért lett volna meglepve?

Hacsek: Hát hogy nem találta a tárcáját!

Sajó: Maga hülye, először is Fabinyi maga mondott le a tárcájáról...

Hacsek: Biztosan már nagyon kopott volt!

Sajó: Micsoda?
Hacsek: A Fabinyi brieftaschnija!
Sajó (ordít): De én nem brieftaschniról beszélek, maga barom!!

Hacsek: Hanem?
Sajó: Pénzügyi tárcáról!
Hacsek: Patkóerszényről!

Sajó: Könyörgöm, értse meg... a miniszteri tárcá az csak egy olyan képletes kifejezés... az egy olyan tárcá, amiben nincsen pénz...

Hacsek: És akinek ilyen van, az miniszter?

Sajó: Igen!
Hacsek: Akkor én vagyok a miniszterelnök!

Sajó: Hogy-hogy?
Hacsek: Mért az én tárcám egyedül üresebb, mint az egész kormányé együttvéve!

(Minden jog a Reggeli Ujságé)

Kályha Tűzhely
SZENES
Évőeszköz Edény

Megérkeztek az összes tavaszi angol szövet ujdonságok
öltönyökre és felöltőkre
P.RITEX, Szubotica

Törődjék jobban fogai ápolásával, küzdje le a veszélyes fogkövet.
SARG
KALODONT
FOGKÖ ELLEN

Internálták Habsburg Antal főherceget

Német közigazgatási tisztviselőké Csehszlovákiában

Budapestről jelentik: A »8 Órai Ujság« bécsi értesülése szerint internálták Habsburg Antal főherceget, mert titkos rádióállomást tartott üzemben. Felesége, Ileana hercegnő Meránban tartózkodik. Ugyanez a lap jelenti Sopronból, hogy Burgenlandba még kedden bevonult a német hadsereg egy motoros százada. A közelet eddigi vezetőit letartóztatták. A magyar határ felé vezető ut a legszigorubb zár alatt áll.

A Völkischer Beobachter Rothschild Lajos báró letartóztatásával kapcsolatban azt írja, hogy a bárót felelősség terheli az osztrák pénzügyi élet súlyos megrázkódásáért, nevezetesen a Kreditanstalt összeomlásáért, a Phönix-bot-

rányért, stb. Nem megfelelő elégtétel az, hogy Rothschild báró visszaadta a felső Ybbs völgyében levő két birtokát, mert ezek csak hegyek és nem hajtanak hasznót. Eddigi eljárása nem volt olyan, hogy kegyelemre számíthatna a nemzeti szocialista államban — írja a lap —, mert ez az állam teljes kártérítést követel Rothschild báró eddigi bűnös mulasztásaiért.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák kormány törvényjavaslatot dolgozott ki a német kisebbség új jogairól. A javaslat elismeri a csehszlovákiai német kisebbségnek azt a jogát, hogy a közigazgatást német tisztviselőké lásák el.

A német kisebbség a közigazgatás minden ágában százalékos számarányának megfelelő képviseletre tarthat igényt. Ez a százalékos arány országos viszonylatban 22 százalékot jelent, a prágai kerületben azonban eléri a 33, sőt egyes tiszta német kerületekben a 100 százalékot is. Ez a százalékszerű képviselet a német kisebbséget egy a központi, mint a tartományi, kerületi és községi közigazgatásban megilleti.

Hatszázötven halottja van Barcelona bombázásának

A francia alkonzul is az áldozatok között van

A nemzetiek repülőgépei pénteken 5 ízben jelentek meg Barcelona felett. A bombatámadások áldozatainak számát 500-ra, a sebesülteket 900-ra becsülik. Egy bombaszilánk halálosan megsebesítette Legouteux francia alkonzult.

A Havas iroda újabb jelentése szerint

a nemzetiek a legutóbbi 24 óra alatt 12 légi támadást intéztek Barcelona ellen. A halálos áldozatok száma 650, a sebesülteké 1100.

Az angol alsóház pénteki ülésén Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy az angol és francia kormány mindkét hadviselő félhez felhívást intéz és a bombázások megszüntetését kéri. A francia kormány a Vatikánhoz fordult és kérte, hogy a Szentszék is csatlakozzék a felhíváshoz.

A nemzetiek főhadiszállása jelenti, hogy a nemzeti csapatok az aragon harctéren végzett felderítő hadműveleteik során elfoglaltak egy hadianyagraktárt, amelyben sok fegyvert

és három és fél millió töltényt találtak.

FRANCO NYILATKOZATA

Salamancából jelentik: Franco tábornok a Havas iroda munkatársa előtt kijelentette, hogy a nemzeti Spanyolország nem óhajtja a földközítengeri egyensúly semmilyen megváltoztatását. A végső győzelem után — mondotta — egy talpalattnyi spanyol földet sem engedünk át egyetlen idegen hatalomnak sem. Most sokkal kevesebb külföldi önkéntes harcol Spanyolországban, mint egy évvel ezelőtt. A külföldi önkéntesek száma a legutóbbi fél-estendő alatt 20 százalékkal csökkent. Már több ízben kijelentettem, hogy a külföldi önkéntesek csapatainknak mindössze 5 százalékát tesszik ki, amiről különösen Ön személyesen is meggyőződhetett a fronton.

Franco végül a következőket mondotta: Északon, az aragon arcvonalon a háborút már megnyertük s ezzel megerősítettük katonai, ipari és gazdasági helyzetünket.

— **Vrbászi hírek.** Egész különös körülmények között támadt tűz Tóman Miklós tanyájának istállójában. A béres, amikor szántásra kivezette a lovak egy részét alighanem cigarettára gyújtott és eldobhatta az istálló szalmájára a gyufát. A tűz lassan annyira erősödött, hogy az egyik megkötött ló farka, szőre és sörénye is tüzet fogott, onnan pedig átesapott a ló feletti szénatartóra. A lovak türelmetlen nyerítésére, az udvaron játszadozó béresgyerekek lettek figyelmesek és az istállóban támadt tüzre figyelmeztették apjukat. Az egybesereglett tanya-szomszédok segítségével még idejében megfékezhetők a tüzet s az épület még megmenthető volt, de az egyik ló összeégett, a másik pedig alighanem belepusztul a súlyos égési sebekbe. A kár jelentékeny, mert a jószág nem volt biztosítva, csupán az épület.

1938-as angol szövetek
megérkeztek.
"PRIBOR" L. SCHUBERT
Noviszád, Kralja Alekszandra 24

Három öltözet ruhát lopott, majd a vízbe ugrott. Horváth István szövetzármitelési lakos március 11-én Szomborba ment és ott három öltözet ruhát, 8 pár fehérneműt, valamint két kabátot lopott. A ruhát eladta, a pénzt elmulatta. Amint kijózanodott, kiment a csatornához és öngyilkossági szándékkal a vízbe ugrott. A hideg víz felkeltette életkedvét, kiúszott a partra és az egyik közeli szállásnál huzódott meg. A rendőrség hamarosan előállította és Horváth beismerte a lopásait. Kijelentette, hogy amint módja lesz rá, megvált az élettől. A rendőrség Szvetozármitelésre, illetékességi helyére toloncolta.

— **TELJESEN SZEGÉNYEK!** Ha ügyvédre van szükségük úgy forduljanak dr. Pavlovics Ozren ügyvédhez, Noviszád, Kolodvorszki prolaz 6. szám alá, aki ezt a munkát ingyenesen végzi.

Ha este olvasol, ne erőltess szemed
Legyen ami óvja — legyen szemüved
SEIDLING
látó és optikai szaküzlet
Noviszád, Kralja Petra I. 28. - Tel. 28-12

— A váltókezelő lapáttal halálosan megsebesítette az állomásfőnököt. A szubotica-crvenkai vasútvonalon fekvő Duboka állomásfőnöke Onuprije Onukijevis valami szabálytalanságot vett észre, amit Oparnica nevű váltókezelője követett el, mire a főnök felelőségre vont a váltóórt. Az íródában történt a dolog s a váltókezelő annyira dühbe jött, hogy a kályha mellett levő szénlapátot felkapta s teljes erejével négy hatalmas ütést mért főnöke fejére. Onukijevis a hatalmas ütések következtében eszméletét veszítette s teljesen előntötte a vér. A súlyosan sérült állomásfőnök néhány napig házikézelésben maradt, majd amikor állapota súlyosbodott, beutalták a szombori kórházba, ahol a legodaadóbb ápolás dacára is pénteken belehalt súlyos sérüléseibe. A gyilkos váltókezelőt — akit felettes hatósága azonnal elhelyezett Bánátszki Arangyelovácra — letartóztatták.

— **Utazó táskákat-retikülöket** rendelésre is készít Preveden Joszip, Noviszád, Kralja Petra II. 20., Burmann-ház.

Az angol és cseh szövetek szavatolnak az eleganciáért és az öltönye minőségéért

Tekintse meg speciális angol és cseh férfi szövetek kereskedését

Krstić i Vlalukin

Noviszád, Kralja Petra u. I 25

— **BEZDANI HIREK.** A Duna felé vezető országúton egy szuboticai cég autója elütötte Ág István bezdáni munkást. Az autó azonnal lefékezett és beszállította Ág Istvánt dr. Popper Nándor orvoshoz, aki első segélyben részesítette. Ág István sérülése nem súlyos. — Limburger János gazdálkodó 81 éves korában meghalt. Limburger egyike volt az Önkéntes Tüzoltó Testület alapító tagjainak. — A Katolikus Legényegylet húsvéthétfőn a Flesz-vendéglőben, Gurics Mihály rendezésében színi előadást tartott a »Falu gyöngye« című háromfelvonásos népszínművet.

— **A kellemetlen szagot,** mely az emberi test kigőzölgése folytán keletkezik, azonnal és örökre eltávolítja a **Sanoped.** Megóvja a lábballit és a fehérneműt. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és illatszer-tárakban. Drogéria Jančigaj, Ljubljana. Reg. min. nar. zdr. 31316.

Csillár, rádió, villanyóraok
legjobb bevásárlási forrása Noviszádon
G E L B
Noviszád, Kralja Petra II. 23

— **Késsel támadt a vadházastársára egy szombori mészárossegéd.** Knitl Béla 24 éves karanáci mészárossegéd Szomborban dolgozott és vadházasságban élt Bandobránszki Zorka 46 éves asszonnyal. Knitl a napokban eladta az asszony butorát és más értékű tárgyait. Amikor az asszony ez ellen tiltakozott, a mészárossegéd késsel támadt a vadházastársára. Bandobránszki Zorka feljelentést tett a rendőrségen, amely Knitl Bélát illetőségi helyére toloncolta.

— **Elítéltek egy bácskatopoli szatirt.** A szuboticai törvényszék pénteken zárt tárgyaláson tárgyalta Vadócz Ferenc huszonnyolc éves bácskatopoli földműves bűnügyét. Vadócz embertelen merényletet követett el egy tizenhárom éves cselédleányon. A bíróság két évi fogságra ítélte a bűnös embert.

— **A bélrenyheség az oka** annak, hogy az étel túl sokáig marad a belekben. Gyomorhajók, gyomorégés, elhagyasodás gyakran a bélrenyheség következményei. Jó módszer ezeket a bajokat megelőzni és a bélrenyheséget természetes gyógyszerekkel gyógyítani. Egy csésze „GROSSINGER-TEA” tisztítja a beleket és fokozza az anyagcserét. (Ogl. Reg. Br. 3681. 5. 2. 935.)

A legújabb női divat anyagok, ruháknak, tavaszi kabátoknak csodás választékban érkeztek
R. HOLIK
divatáru üzletébe
Noviszád, Kralja Alekszandra 12

— **Elmarad a mára tervezett noviszádi telepi kulturelőadás.** A noviszádi Adamovics telepi Olvasó- és Gazdakör ma délutánra kulturelőadást tervezet. Az előadás, közbejött tehnikai akadályok miatt elmarad.

— **Elveszett a szuboticai vasúti vasutigazgatóság által kiadott 49.404. számú Csiffary Sándor nyugalmazott vasutas nevére szóló arcképes igazolvány.** Kérik a becsületes megtalálót, hogy e lap hivatalában vagy pedig Veternicska 18. szám alatt adja át.

— **TOPOLAI HIREK.** Özvegy Fontányi Istvánné, született Klinko Julianna feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik péntekre virradóra ellopták női ezüstóráját és egy aranyláncot, 1400 dinár értékben. A esendőségnak nagyon gyanusnak tetszett a lopás, mivel semmi nyom sem igazolta, hogy a házban idegenek megfordultak volna. Vallatóra fogták az özvegnél szolgálatot teljesítő 13 éves kiscselédet, aki a keresztkérdések alatt bevallotta, hogy az értékű tárgyat ő lopta el és a félreeső helyen eldugta. A kiskoru tolvajt átadják a fiatalokruak bíróságának. — Az Iparoskör és Dalárda, amely fenállása alatt számtalan serleget nyert és műkedvelő előadásai mindig idegenforgalmat biztosítottak Topolának, nem régen belső vizzálykodás miatt beszüntette tevékenységét. A kör és dalárda tagjai most, hogy az egyesület ismét elérje a régi nivót, Úveges Antal ültették az elnöki székbe. Úveges köszönettel fogadta a tisztséget és hangoztatta, hogy az egyesület ismét a régi színvonalra emeli s a szerteszelelt műkedvelőket visszatéríti az egyesület kebelébe. — **Piaci árak:** buza 175, tengeri 92, árpa, zab 140, burgonya 50 dinár méterenkint. Hízó kilója 8.80—9, kacsa és liba 10, tyúk, csirke és pulyka 8, marha 5, borju 7, bárány 6 dinár. Tojás darabja 0.42 dinár. Választási malac párja 250—350, süldők párja 600—1000, anyakocák darabja 1500—2500 dinár.

Kellemes illatú szappant csak „HIGIEA” drogériában kaphat!
Noviszád
Trg Oslobodenja 2

— **Női kötött-ruhák és pulloverek** szép fazonokban olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

— **Halálozás.** Hosszas betegeskedés után elhunyt Szoborban Major Károly köztisztviselőnek örvendő férjiszabó. Fiainak dr. Major Nándor orvosnak és dr. Major Oszkár ügyvédnek korai halála nagyon megviselte a gyermekeit szerető családapát s a bánat kikezdte idegétét és egész ségét, míg most életének 71-ik évében elhunyt. A gyászolók beláthatatlan tömege kísérte utolsó útjára a köztisztviselőben álló családapát.

— **Sztaribecsei hírek.** A sztari-becsei Ipartestület felhívja a mestereket, hogy a segédek munkakönyveit jelentsék be az Ipartestületnél. Azok ellen, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, az ipartörvény értelmében szigorú eljárás indul. — A sztari-becsei iskola ingyenkonyhájára a következők adtak élelmicikkeket: Vissy Károlyné, özvegy Fárba Józsné, Buza Margit, Mikula Jánosné, Glaser Péterné, Fetter Imréné, özvegy Weitzig Sándorné, özvegy Tihanyi Gyuláné, dr. Balassa Pálné, Schumacher Lászlóné, id. Józsa János, Józsa Imréné, Alexi Kornél, Varnyu Lajos, dr. Jausz Konrádné, dr. Draskóczy Edéné, dr. Zelenay Miklósné, özvegy Jung Antalné, Tánkos Istvánné.

Március a grippe hónapja

Aki el akarja kerülni a grippe, az használjon **DIGRIPIN KENŐCSÖT**, a kitűnő gyógyszert, amely egyuttal náthát is gyógyít.

Ha már megkaptuk a grippe, akkor **DIGRIPIN** kapszulákat használjunk, amelyek kiváló gyógyhatásúak.

A **DIGRIPIN KAPSZULA** fejfájás, köhögés, reuma és hasonló fájdalmak ellen is kitűnő gyógyszer.

Egy fiola (11 darab) ára csak 20 din. Kapható

MR. DIVILD J. gyógyszer-tárában,
Noviszád, Bulevár

Reg. S. No. 1256/37

— **SZIVÁCI HIREK.** A sziváci iparosok csütörtökön este gyűlést tartottak az Ipartestületben. A jelentések elhangzása után a következő új tisztikart választották meg három évre: Elnök Bodakov Dusan, alelnök Skorutyák Károly, titkár Popov Nenád, pénztáros Ocsenás József, a választmány tagjai Lukics Novák, Szajpel Jován, Szücs Péter, Szadzszakov Nenád, Spangusz Henrich, Modrics Ferenc, Cvetkovics Szvetozár és Tirjan Jakob, a felügyelőbizottság tagjai: Stock Ferenc, Majer János, Lepolyev Dusan, Vladiszávyevics Milán és Szeffkics Gyuró. — Péjin Misó kizgazda udvarán kigyulladt a felhalmozott szalma és kukoricaszár s jórésze elégett. A községi képviselőtestületi ülés egyetlen pontja az új költségvetés elfogadása volt. A képviselőtestület a költségvetést 1,781.246 dinárban állapította meg. Ennek az összegnek legnagyobb részét az utak rendbehozására és beruházásokra fordítják.

— **Ásóval ütötte le nagynénjét.** A kiskindai törvényszék dr. Lákovic Dusan törvényszéki elnök büntető tanácsa most foglalkozott Kovács János noviknezsevac legény bűnügyével. Kovács a múlt év május 2-án ásóval leütötte nagynénjét Drobine Emiliát. Az idősebb asszony súlyos agyrázkódást és koponyacsonttörést szenvedett. A bíróság Kovács Jánost két évi börtönmre ítélte és elrendelte letartóztatását. Az ügyész az ítélet súlyosságáért, a védő pedig annak súlyosága miatt felebezést jelentettek be.

„VOLGA” sapkaüzem új helyisége:
Ustjavszka u. 1 Noviszád

— **Tanoncelhelyezés.** Keresnek a Dunabánságba több fiut kasár és butorfonó, kovács, bognár, fazekas, kádár, szabó, kéményseprő, cipész, pék, tímár és bocskoros, kertész, borbély, műszövő és kereskedő tanoncnak. Csak magyar anyanyelvű és származású, legalább 14 éves fiuk elhelyezését közvetítjük díjtalanul vajdasági magyar iparosokhoz és kereskedőkhöz mindössze két levelezőlap melléklendő a levélhez. Levelező lap megkeresésre nem válaszolunk. Figyelmeztetjük a szülőket arra is, hogy csak a hirdett iparágakban kérjék fiaik elhelyezését, mert ellenkező tartalmu levelekre szintén nem válaszolhatunk. **Dr. Vimmer István,** Zagreb, Trg Kr. Petra 6.

Vigyázat!

A Darmorol hashajtót utánozzák. Vásárlásánál figyeljen azéért a tablettára, melyen a Darmorol szónak és T-alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

KÖZGAZDASÁG

98 paras napi keresettel szemben huszonhátezer mezőgazdasági gép működik a Vojvodina területén

A noviszádi földmunkásszövetség jelentése a földmunkások helyzetéről

A mezőgazdasági munkások noviszádi szövetsége most adta ki az 1935—1937 években végzett munkásságáról szóló jelentését. A jelentés igen érdekes adatokat tartalmaz, különösen ha meggondoljuk, hogy a mezőgazdasági munkások bérmozgalmai az utóbbi években nagymértékűek voltak.

A füzet mindenek előtt ismerteti a Jugoszláviában megművelhető föld mennyiségét és a birtokviszonyokat. Jugoszláviában 11.480.000 lélek él földművelésből, vagyis ennyi földműves van, ami

a lakosság 82 százalékát teszi ki.

Az ország területén 41.439.180 hold szántóföld van, amelyből a parasztcsaládok 95 százaléka birtokol 20.387.000 holdat, míg a többi 5 százalék 21.051.000 holdat birtokol. Vagyis 4.193.000 parasztcsalád birtokában van a szántóföld 49 százaléka és a többi 133.000 család kezében a föld 51 százaléka. Az első csoportban 3 és fél hold, a másik csoportban 170 és fél hold jut minden családra.

Ha valamennyi parasztcsaládnak arányosan lenne birtoka, akkor 9 és fél hold jutna egy-egy családra

Igen érdekes a földművelőlakoságnak jövedelem szerinti megoszlása. Jövedelem nélkül 492.000 család (az összes 9 százaléka) él. Mindössze ezer dinár évi jövedelme 2.980.000 családnak (63 százalék) van. Évi 1000—1000 dinárból 441.000 család (10 százalék) él. Évi 2000—4000 dinár jövedelemmel pedig 280.000 család (6 és fél százalék) rendelkezik.

Az említett négy csoportba összesen 4.193.500 család jut, ami azt jelenti, hogy a földművesek 94 százalékának az évi jövedelme nem haladja meg a 4000 dinárt.

Kimerítően foglalkozik a füzet az agrárreform végrehajtásával. Megállapítja, hogy a reform keresztülvitelében sok hibát követtek el.

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK A VOJVODINÁBAN

Különösen kimerítően foglalkozik a jelentés a technika térhódításával a mezőgazdaságban. Kimutatja, hogy a gépek milyen nagy változást okoznak a mezőgazdasági termelésben.

Amerikában egybeépítették az aratógépet és a cséplőt, úgyhogy a motorvontatta aratógép azonnal ki is csépli a búzát.

A gépek segítségével Amerikában a jugoszláv viszonyokhoz arányítva 120 százalékkal csökkentették a termelési költségeket, viszont

a termelést Jugoszláviához viszonyítva 140 százalékkal fokozták.

A jugoszláv gabonatermelés árban ezért nem versenyezhet a külföldi gabonával.

A Vojvodinában 1931-ben hivatalos kimutatás szerint

összesen 26.247 mezőgazdasági gép működött,

(Szubotica, Pancsevó és Zemun területe nélkül.) Ezek közül 727 traktorek, 163 motorek, 79 gőzeke, 40 motoros vetőgép, 11.437 lövontatta vetőgép, 232 motoros aratógép, 10.000 lövontatta aratógép, 1112 fűkaszalógép, 3 kukoricaszedőgép, 3438 vetőgép és 1056 motoros morzsológép.

GÉP EMBER HELYETT

Kimutatást készítettek arról is, hogy a gépek hány mezőgazdasági munkást tettek feleslegessé. A traktorek 3635, a motorek 5440, a motoros vetőgépek 1400, a különböző vetőgépek 134.652 és az egyéb gépek 2042 munkást tettek feleslegessé, tehát a szántásnál, vetésnél és kapálásnál összesen 147.169 munkást szorítottak ki. Az aratásban és cséplésben viszont a gabonaműveknél 159.965, a szénaműveknél pedig 13.790 ember vált feleslegessé a gépek bevezetése nyomán. A motoros morzsológépek 21.120 ember munkáját helyettesítik, vagyis

a vojvodinai mezőgazdaságban használt valamennyi gép összesen 342.000 embert tesz feleslegessé.

Megjegyzendő, hogy a Vojvodinában még aránylag kevés mezőgazdasági gépet használnak.

A jövőben egyre több lesz a gép és ezzel arányosan egyre több embert fosztanak meg a kenyérüktől is.

A MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMA ÉS A MUNKAALKALMAK

A jelentés szerint 1931-ben a Vojvodinában (Szubotica, Pancsevó és Zemun területe nélkül) összesen 254.000 olyan család volt, amely mezőgazdasági bér munkából él. Ezek a családok részint teljesen vagyontalannak, részint házzal, illetőleg 1—5 hold földdel rendelkeznek, amely azonban nem elégséges arra, hogy abból megéljenek. Így

a Vojvodinában az említett városok területén kívül a mezőgazdasági munkások száma 550.000-re tehető.

A munkaalkalmak helyzete viszont a következőképpen fest:

Az egész Vojvodinában 3.924.000 katasztrális hold termőföld van. Eből

537.000 holdat osztottak fel a helyi agrárérdekeltek és a doborvoljácok között, 767.000 hold maradt meg nagybirtoknak

(birtokmaksimum, mintagazdaság stb., míg a többi föld kisbirtokosok kezén van. Munkaalalom csak a nagybirtokon és a kisbirtokok egy részén lehetséges.

Egy mezőgazdasági munkáscsalád évi jövedelme átlag 1244 dinár. És mivel minden család átlag öt tagból áll, egy családtagra évente 248 dinár kereset, vagyis naponta 68 para jut. Ezt az 1931 évi adatok alapján

számították ki.

1936-ban már valamivel javult a helyzet. Ekkor egy öttagból álló munkáscsalád egész évben átlag 1797 dinárt keresett, vagyis

egy családtag napi keresete, amiből meg kellett élnie, 98 para volt.

Nem sokkal jobb azoknak a mezőgazdasági munkásoknak a helyzete sem, akik gyáriparban kerestek alkalmazást. 1934-ben Kikindán vizsgálatot tartottak egy gyárban és megállapították, hogy a munkások napi fizetése átlag 14 dinár 12 parát tesz ki. Ez azt jelenti, hogy minden családtagra naponta átlag 1 dinár és 4 para jutott.

A FÖLDMUNKÁSOK NOVISZÁDI SZÖVETSÉGÉNEK HELYZETE

A füzet ezután ismerteti a földművesmunkások vojvodinai mozgalmának történetét. Az első szervezkedés még 1896-ban kezdődött az akkori aratási sztrájkok idején. Akkoriban a földmunkásoknak Moravicán, Szrbobrában és Sztaribeccsén erős szervezeteik voltak. Erre mutat az is, hogy 1912-ben a magyar földmunkásszövetség országos kongresszusát Sztaramoravicán, az akkori Bácskossuthfalván tartották meg.

A háború után Szuboticán és Noviszádon is alakult földmunkásszövetség. 1929. január 6-ika után a

szuboticiai szövetséget feloszlatták és a diktatura éveiben a noviszádi szövetség sem fejthetett ki jelentősebb ténykedést. A noviszádi szövetség csak 1935-ben kezdett el nagyobb mértékben dolgozni.

A szövetségnek 1937-ben 211 helyi szervezete és 23.734 tagja volt.

A füzet részletesen ismerteti valamennyi vidéki szervezet tagjainak létszámát és helyzetét. Megállapítja, hogy a földmunkások 1935-ben és 1936-ban nagy hajlandóságot mutattak a szervezkedésre és

a szövetség segítségével sikerült is a béreket megjavítani.

Azonban mihielyt sikert értek el, nagy részük közömbössé vált a szervezetről és a szövetség taglétszáma újra csökkent.

Közlő a jelentés a szociálpolitikai minisztérium által a földmunkások helyzetének megállapítására levezetett vizsgálat eredményeit is. Azonkívül átfogó képet ad az utóbbi években történt munkáskivándorlásokról.

Végül javaslatot is tartalmaz a jelentés arra vonatkozólag, hogy a kormány hozzon törvényt a földmunkások védelmére és a földmunkások részére is vezesse be a különféle biztosítást.

A földmunkásszövetség jelenlegi elnöke Sepárovics Franja, titkára Hadnagyev Gyura.

Megkapóán látványos lesz a budapesti halászati kiállítás és a mezőgazdasági kiállítás sok más csoportja

Budapestről jelentik: Az országos mezőgazdasági kiállításnak minden évben leglátogatottabb és egyik legnagyobb vonzóerővel bíró része a nádfedeles, gólyafészkes halászsátorban elhelyezett halászati kiállítás. Az őstermelésnek ez a legősibb foglalkozása, amelynek egyes szerszámai évszázadok óta nem változtak, ez évben ismét szerepelni fog a kiállítás nagyszabású modern keretei között. A kiállítás látogatói akváriumokban elhelyezve látják majd a Duna, a Tisza, a Balaton, a Velencei tó és egyéb nyílt vizek halait. Külön akváriumban elhelyezett halakon szemléltető lesz a jelenleg érvényben levő haljelölés és ennek célját és jelentőségét is ismertetni fogja a kiállítás. Ugyanis az élővizek hallal való benépesítése szempontjából rendkívül fontos a halak vándorlásának folyamatban levő tanulmányozása, ami csak az állatok egyedi megjelölésével végezhető. A halállományt pusztító vízszennyeződések megállításához szükséges vízmintavétel módjáról és a követendő eljárásokról is tájékoztatni fog a kiállítás. Bemutatja ezenkívül a Duna és a Tisza fontosabb hálótípusait is. A tőgazdasági halak közül látható lesz egy-két és háromnyaras pontyt, harcsa, süllő és pisztrángivadék,

valamint a kitenyészett nemes anyahalak.

Az ezüstösen ragyogó híres balatoni fogason kívül a kiállítás bemutatja a balatoni halászat ipari mellékterményeit is.

Tájékoztatót nyújt még a halkereskedelemtől, kivitelről és fogyasztásról. A sporthorgászat népszerűsítése céljából a kiállítás bemutatja a horgászszerszámokat és felszereléseket is. Az akváriumkedvelők 2 külön akváriumban mutatják be a legkülönbözőbb, különleges alakú és színeződésű diszhalakat. Érdekes csoportja lesz a kiállításnak a méhészet. Ez szemléltetni fogja a különféle méhalkásokat, a gödöllői m. kir. méhészeti gazdaság bemutatja a méhtermékeket, tudományos és gyakorlati kísérletezéseinek eredményeit, tájékoztatást nyújt a méhbetegségekről. A kiállítás keretében láthatók lesznek a különféle: szalmából, nádból, sásból, kukoricaszárból, szőlővenyigéből és deszkából készült kaptárak, továbbá

a legmodernebb méhészeti eszközök,

végül a különféle csomagolt pergetett és lépes csemegemézek, méhviasz és a mézeskalácssipar különféle termékei.

Nagyarányu lesz az évek óta mindig növekvő érdeklődést kel-
tő borkiállítás és borkóstoló is. A
borászati pavillonban minden hí-
res magyar borvidék képviselve
lesz és a borpavillon újra meg
fog telni a magyar szőlősgazdák
kiváló termékeivel. A bortermelők
és a borkereskedők kiállítása egy-
séges összefogó képet fog nyuj-
tani a magyar szőlőgazdaság és
bortermelés helyzetéről, valamint
nagy nemzetgazdasági értékéről.
A kiállítás keretében országos bor
verseny és borbírálat is lesz,
amelynek eredményeként arany,
ezüst és elismerő oklevelekkel, va-
lamint tiszteletdíjakkal tüntetik
ki a nyerteseket.

A magyar királyi Dohányjövédék
a legjobb dohánymintacsomó-
kat, a dohánymag értékesítésére
és mesterséges szárításra vonat-
kozó adatokat, növényvédelmi sze-
reket, nemkülönbön állandó üzem-
ben szivarkagyártást és csomagol-
ást mutat be. Ugyanítt fog szere-
pelt az állami sójövédék is, amely
bemutatja az általa forgalomba
hozott összes sófajták mintáit,
közte a különféle alakban készült
marhasót is.

»»»□«««

Anoviszádi kereskedelmi és iparkamara ülése

A noviszádi kereskedelmi és ipar-
kamara szombaton ülést tartott, ame-
lyen Miroszláv Gyöngyösi elnököl.
Az ülés megnyitása után dr. Szilárd
Szlávkó főtitkár beszámolt a kamara
multévi működéséről. A jelentés sze-
rint a kamara területén a múlt év vé-
gén összesen

11.076 kereskedelmi üzlet, 20.711
kiszipari és 537 gyárirajri üzem,
azokkivül 3674 vendéglő, szálló és
kávéház, valamint 92 pénzintézet
volt.

A kamara a közgazdasági élet minden
terén jelentékeny munkát fejtett ki.
A keretében lévő iparfejlesztési inté-
zet igen sok ipari tanfolyamot rendezt.
A kamara eredményes akciót
folytatott arra vonatkozólag, hogy a du-
nai és tiszai kikötőket építsék ki. Meg-
emlékezett a jelentés a kormány által
tervezett nagyszabású közmunkákról is.

A jelentés felolvasása után több
felszólalás történt.

»»»□«««

Méhészkedjünk

A legnagyobb siker jegyében zajlott le a vujicsévi méhész-tanfolyam

Bánát északi részén szüntesza ma-
gyar községek Nova-Crnya és Vujicsé-
v. Az előbbi 3000, az utóbbi 5000 lel-
ket számlál. A lakosság számarányá-
hoz mérten szép számmal foglalkoz-
nak méhészettel és az elmúlt időkben
többen szép vagyont is szereztek a
méhészeteiből. Az utóbbi időben azon-
ban a méhészeti terén kezdtek lema-
radni és a változott méhlegelő-viszo-
nyok közepett méhészetiük már nem
jövélmezett annyit, mint a múltban.
Szaklapokat nem igen járattak, az öre-
gebb és agilisabb méhészek, akik a
fiatalabb generációt tanították volna,
kihaltak, a meglévők pedig magukba
zárkóztak voltak és így sem a válto-
zott méhlegelőviszonyaikhoz alkalmaz-
kodni nem tudtak, sem pedig az újabb
méhészeti haladásról nem igen vettek
tudomást.

Lemaradásukat még inkább elősegít-
ette a két község félreeső és elzárkó-
zott helyzete, mert méhészeteinek nem
állt módjában, hogy az ország legha-
ladottabb méhészetiét, a bácskai figye-
lemmel kísérje és a saját méhészetiük-

be is bevezették volna. Így a méhész-
kedési módszereik és felszereléseik a
három évtized előtti szinten állt, mely-
ma már sehogy sem illeszhető a meg-
változott viszonyok közé.

A tarthatatlan helyzetet legelőbb
Nova-Crnyán ismerték fel az ottani
haladószerű méhészek, élükön Sel-
mecz János ig. tanító és Baesi Pál
földbírókossal. Belátták, hogy tartha-
talan helyzetükön és méhészetiük
visszafejlődésén csak nyívós és hosz-
szabb tanfolyam segíthet. Az egyhe-
tes tanfolyam megtartására és vezeté-
sére Tamaskó Józsefet, a „Jugoszlá-
viai Méhészeti” felelős szerkesztőjét
kérték fel, s a tanfolyam, amelyet ja-
nuár utolsó hetében tartottak, nagy
hatással volt a helyi és környéki ma-
gyar méhészekre.

A példa ragadós és a híre meg-
mozdultak a vujicsévi méhészek is.
Vujicsévon haladószerűen kisgazda
Mészáros János, aki minden követ
megmozdított, hogy a tanfolyamot ott
is megrendezzék és sikerült is neki a
méhészeket összehozni, előadónak
pedig szintén Tamaskó Józsefet hív-
ták meg.

A tanfolyam előtti napon kitűnően
sikerült méhészklubot rendeztek, mely-
nek bevételé anyagiakban is szépen
elősegítette a tanfolyam sikerét.

A tanfolyamot február 28 és má-
rcius 5-e között több mint 40 helybeli
méhész a legnagyobb figyelemmel hal-
gatta. A helybeli méhészszakosok
részvételével naponta reggeltől estig
három gyalupad használatával esatto-
golt a gyalu, sípolt a fűrés, zuhogott
a kalapács — lázas sietséggel ké-
szültek a legújabb rendszerű és a vi-
szonyainknak legmegfelelőbb modern
méhkapitárak. A nagy igyekezet mint-
ha három évtizedes mulasztást szin-
te egy hét alatt akarta volna behozni.
Estente a késő éjszakába nyúló elmé-
leti oktatás tette rekordot az előadót
és feszülten figyelmessé a lelkes tanu-
lni és haladni vágyó halgatókat.

A reggeltől késő éjszakákba nyúló
tanfolyam nagy hatással volt a hallga-
tóságra és sokat tanultak; megfogad-
ták, hogy a hallottakat a gyakorlatba
is átviszik és új kedvvel, lendülettel,
a kor követelményeire igazodva foly-
tatják tovább méhészkedésüket, hogy
ezzel is szilárd oszloppal támasszák
alá gazdasági megerősödésük reesegő
hidját.

Nem kis büszkeséggel gondolunk a
két magyar község haladó méhészeire,
kik megmutatták, hogy tudnak halad-
ni és tanulni, ha akarnak, márpedig
ezt mindenkinek akarni kell, mert ez
kötelességünk és gazdasági megerősö-
désünknek ez az egyedül és helyes
útja.

Nova-Crnyán és Vujicsévon a leg-
újabb kor szellemében indul meg a
méhészeti!

»»»□«««

□ A noviszádi szabómesterek
egyesülete a szövetereskedők sza-
bóajánlasi rendszere ellen. A novi-
szádi ipartestület szabómester szak-
osztálya felhívást intézett a meg-
rendelő közönséghez, hogy a szövet-
vásárlás alkalmával ne engedjék
meg azt, hogy a kereskedők szabót
ajánljanak, mert ezek a kereskedők
rendszerint jutalékot kapnak az aján-
lott szabótól. A szabómesterek egye-
sülete az illetékes köröknél lépése-
ket tett, hogy az egyes mestereknek
ily módon üzött tisztességtelen ver-
senyét letörjék.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.15—
7.70, Prága 64.80—65.20, Berlin 5.63—
5.67, London 216.
Zürich: Beograd 10, Páris 13.15, Lon-
don 21.63 egyenget, Newyork 436.87,
Brüsszel 73.45, Milánó 22.98, Amszter-
dam 210.95, Berlin 174.90, Prága 15.24
Varsó 82.20, Bukarest 3.25.

SAKK

50. SZAMU FELADVANY

E. Post (Berlin)

Világos: Kc5, Ff1, gy: d2, g2, h2 (5)
Sötét: Kht, gy: a3, b5, b6, ct, d4, g4
h6 (8).

Világos indul és nyer (6 pont).
Megfejtése beküldendő a megjelenés
utáni 10 napig, közvetlenül rovatveze-
tőnk címére (Herbain Kálmán), Bács-
ka Topola.

UZENETEK:

Reginer. Bejelentését tudomásul ve-
tem.

Kis A. A beküldött játsma nem üti
meg a nyívót, hogy rovatunkban leközl
hosszú.

Német J. A „Sahovski Glasnik” Zag-
rebben jelenik meg havonként egy-
szer. Előfizetési ára évi 72 dinár. Elő-
fizethet rovatvezetőnk útján is.

LEVELEZÉSI VERSENYUNK

I. csoport:

1-6. 12... Vxe5, 2-5. 10... h6,
3-4. 18? 1-2. 13? 2-6. 14... 0-0.
3-1. 11? 1-4. 11? 2-3. 16...? 3-6.
11? 4-5. 15. 1-0. 5-3. 14...? 4-6. 16.
Hd1. 4-2. 16. Hxe5, 5-1. 12. 0:1. 6-5.
14. Hd5.

II. csoport:

1-2. 13. He5, 2-3. 14... axb6. 3-1.
16... He2+ 1-4. 16. Fg5. 3-4. 17. exf6
4-2. 14. 1:0.

III. csoport:

1-6. 15... Baes, 2-6. 11? 3-5.
16... Bd8. 1-2. 16... Bf7. 2-3. 16. Fg5
5-3. 17. Hc4. 2-5. 16. Vb5. 3-1. 16...
Fh3. 5-1. 16... a6. 6-5. 15. Va4.

Az első csoport 1 és 3 számú játé-
kosaitól lépést kérek, mert ellenkező
esetben vesztesnek fogom nyilvánítani.
A III csoport 2 sz. játékosá pedig
a 2-6 játszmában küldje 11. lépését.

195. SZAMU JÁTSZMA

(Francia megnyitás)

Játszották a berlini verseny I. fordulóján
1938 februárban

Világos: Palme (osztrák)
Sötét: K. Richter (német)

1. e4, e6, 2. He3, d5, 3. d4, dxe4, 4.
Hxe4, Hd7, 5. Hf3, Hg6, 6. Hxf6+
Hxf6, 7. Fd3, h6 (ez a gyaloglépés va-
lahogy nem esk a variántra. Sötétnek
a centrumban kell a kiegyenlítés-
re törekednie) 8. Vc2, Fb7, 9. Fd2,
Fd6, 10. 0-0-0, 0-0, 11. g4! világos
kiváló királyszárny támadásba
kezd. Be8, 12. g5, Hd7, 13. Bg1! e5,
14. Fxb7! Kxb7, 15. g6+ fxg6, 16.
Hg5+ Vxg5 (ki kényszerítve, mert
Kg8-ra Vc4+ és Hf7 következik) 17.
Bxg5, exd4, 18. Vd3, He5, 19. Vh3+
Kg8, 20. H4, Hf3, 21. Bxg6, Be2, 22. Vg4
be7, 23. f5, Bf8, 24. f6 sötét feladta.

196. SZAMU JÁTSZMA

(Négyes huszárjáték)

Játszották az orosz bajnoki verseny
IV. fordulóján, 1938 február 14-én.

Világos: Panov
Sötét: Lilienthal

1. e4, e5, 2. Hf3, Hf6, 3. He3, He6,
4. Fb5, Fd4, 5. 0-0, 0-0, 6. d3, d6, 7.
He2, Fg4, 8. e3, Fe5, 9. Hg3, Hh5, 10.
Kht, Hxg3+, 11. fxg3, d5, 12. Ve2, He7
13. h3! Fxb3, 14. Bxb3, e6, 15. Fa4,
Vd6, 16. Fd2, Bads, 17. Bd1, Khs, 18.
Fe1, a5, 19. Bfd1, dxe4, 20. dxe4, f6,
21. Fb3! b5, 22. a4, b4, 23. Bd1, Vb8,
24. Bxd8, Bxd8, 25. Ve4! Fa7, 26. g1,
bxc, 27. bxc, Hg6, 28. g3, Vb6, 29. Bf1
Ve5, 30. g5! Bb8, 31. gxf6, gxf6, 32.
Fh6, Ve7, 33. h4, Fe5, 34. Bd1, Fd6
35. Bxd6! Bxb3, 36. Bxe6, Bb1+, 37.
Kg2, Bb2+ 38. Kf3 sötét feladta.

Közel 62 millió dinárt

sorsolnak ki az állami osztálysorsjáték
következő 36-ik játszmajánál, melynek
első húzását

1938 április 13. és 14-én

tartják meg.

FÖNYEREMÉNY

2 millió dinár

Már egy 1/4-es sorsjeggyel

500.000 dinárt nyerhet!

Felhívjuk mélyen tisztelt olvasóink fi-
gyelmét az állami osztálysorsjáték fő-
elárúsítójának A. REIN I DRUG Zag-
reb, Gajeva u. 8 és Ilica 15, mai la-
punkban mellékelt prospektusára. Több
évi mintaszerű és mindenekfelett kor-
rekt és szolid szolgálataikérsége annyira
ismert a nyilvánosság előtt, hogy mi
is ajánlhatjuk olvasóinknak ezt a céret.

SAKK-HIREK

Az amszterdami versenyen Landau
és Spielmann vezetnek és az elsősg
csak a verseny utolsó fordulóján dől-
het el, március 22-én.

A lyublyanai Sakkör jubileumi nem-
zetközi mesterversenye április 11-én
kezdődik az alábbi külföldi mesterek
vesznek részt: Foltys (csehs), Szabó
(magyar), dr. Tartakover (dengyel),
Najdorf (dengyel). A helyföldiek közül
dr. Vidmár, Koszics, Trifunovics,
Tóth, Nedelykovics, Asztalos, Brüder,
fj. Vidmár, Preinfalk, Sorli és Furla-
nó.

A b. topolcai járás ezévi bajnokságá-
ért vasárnap megkezdődött a verseny
az alábbi résztvevőkkel: Baum, Szilá-
gyi, Borbély (Feketes), Baes, Szabó
(Mali-gyos), Györi (Bajsa), Damano-
vics, Jovanovics (Zsednik), Söti, Hoff-
mann, Zabik, Uglár (B. Topola). Az
első forduló szenzációja Hoffmann gyó-
zelme a tavalyi bajnok Baum felett. A
verseny III. és IV. fordulóját ma ját-
szik Feketesen.

E. Andersen dán mester február 27-
én Kopenhágában meghalt.

A temerini Sakk-ör április elején
klubközi revánsmérkőzést játszik Cs-
ugon az ottani Sakk-ör Sas csapa-
tával.

Az ezévi sakkolimpiát Bukarestben
tartják meg, melyre nagyban folynak
az előkészületek.

A noviszádi sakkverseny 14. for-
dulója után a tabella állása a kö-
vetkező: Feuer, dr. Iljes 10 1/2, Be-
gics 10, Schwab, Csányi 8 1/2, Ma-
lenics 8, Schlesinger, Bikit 7 1/2,
Reiter, Sztrefanovics 7, Sántha 5 1/2,
Wollberger, Horváth, Schmidt 5,
Farkas, Valihora 4, Trankoni 3 1/2,
Dimitrijevic 3, Gagic 2 1/2, Hevér
2 pont. A Feuer-Hever függő
játszma remivel végződött. Far-
kasnak azért van feltűnően kevés
pontja, mert távolléte miatt öt
függő játszmáját csak a jövő hé-
ten fogja lejátszani.

»»»□«««

SZERKESZTŐI ÜZENET

Dalmácia 916. Terve véleményünk
szerettel sikerrel megvalósítható.
Kérjük, hogy alkalomadtán látogas-
son fel a szerkesztőségünkbe, ha le-
het, a levelében jelzett emlékekkel
együtt.

**Ha elegáns és szép ruhát akar
akkor csakis**
Bársony György
uriszabónál rendelje meg, mert olcsó és
megbízható munkát kap
Noviszád, Vilsonov trg 1.
az „Astoria” kavaház udvarában

SPORT

Szép játék után, félgózzal is biztosan győzött a Nemzeti Noviszádon

NEMZETI-NAK 2:0 (1:0)

A NAK-ot Sovén mentette meg a súlyos vereségtől

Ragyogó napsütésben a hétköznap ellenére is mintegy 1000 főnyi közönség gyűlt össze tegnap délután a NAK-pályán, hogy tanuja legyen a magyar proficsapat bemutatkozásának. Az előmérkőzés után, amelyet Sztojanovics vezetett és a II. osztályú Textil 4:3 (2:0) arányban nyert meg a NAK B-csapata ellen.

A vendégcsapatot, amely fekete-fehér csikos dresszben fut ki a pályára s háromszoros éjjennel üdvözlö a közönséget, hatalmas taps fogadja.

A játékot a NAK kezdi, le is jut a kapuig, de már az első percben Sovénnek két veszélyes labdát kell fognia.

A NAK fedezetsora, úgy látszik, jó, de a vendégek csatársora, főleg a Markos—Sztancsik jobbszárny még jobb. A 3. percben Sovén újra két veszélyes lövést véd Sovén (egyét kornerre), de a 6. percben már itt az első gól.

Bihámy erős lövése Haasz lábán irányt változtatva védhetetlenül bevágódik a hálóba.

Perceken át nagy Nemzeti-fölény, minden támadás gólszágu.

A 10. percben Frank jól fut le, a NAK egyenlíthetne, de Willner 2 lépéssel a kapu előtt hibáz.

A Nemzeti W alakzatban játszik: a két összekötő hátul segít, elől csak három csatár van, de ők is elég munkát adnak a NAK védelmének. A kékféher védelem derekasan küzd, de a csatársor nem boldogul s Angyal alig egy-két ártatlan labdát kap.

Hatalmas kirugással szinte a NAK tizenhatosáig szállnak s a közönség csak úgy hüledezik.

Néhány meddő NAK támadás újra a vendégek rohamoznak, Markos szinte félpercenként száguld a szélen és ad be, de egyszer a kapufa, más-szor Sovén ment vagy a Nemzeti belsők rontanak. A döntő pillanatban rendszerint valami hiba csuszik a támadásba s így a Nemzeti állandó fölénye mellett sem ér el újabb eredményt.

A 40. percben Takács beadását Markos kapásból lövi, de Sovén nagy bravúrral védi a bombát.

Ez volt az első félidő legszebb mozanata s a különben gyenge Takács balszélső legügyesebb akciója. Annál jobb a másik szélen a görbelábu, ördögös Markos, aki kicsiny termete ellenére is kimagaslik a mezőnyből. Sok tapsot kap a közönségtől.

A félidő utolsó percében végre a NAK is lejut a vendégek kapujához, de gólt nem tudnak rugni a csatárai s így az első félidő 1:0-ás eredmény-nyel zárul a Nemzeti javára.

A második félidőt a Nemzeti kezdi, Bihámy helyett Molnárral a balszélsőben, míg a NAK-ban Kovács játszik balszélsőt, Bódy összekötőt és Longaver kimarad.

A vendég-csatársor rögtön lefut,

de Markos két lépésre a kaputól bebizonyítja, hogy ő is tud hibázni.

A játék képe ugyanaz, mint szünet előtt: a Nemzeti állandóan ostromol, de a lövései vagy fölé, vagy mellé mennek s ami kapura megy, azt Sovén nagy szerencsével párosult tudással védi.

A 8. percben a NAK megint egyenlíthetne, de Angyal kifut és az egyedülálló Maták lábáról szedi le a labdát.

Az iram meglehetősen lanyha s a közönség megállapítja, hogy a Vojvodina ellen a profikat könnyen érheti meglepetés. Igaz viszont, hogyha Sovén nem véd ilyen remekül, a vendégek már gólokkal vezethetnének. Kivüle még Lerch, Szilágyi, Haasz és főleg Thurzó a NAK szilárd oszlopai, viszont a csatársor most is olyan szánalmasan játszik, mint szünet előtt.

Ma délután a Vojvodina áll ki a Nemzeti ellen

Előmérkőzés: Vojvodina B) — Trgovacski

Tegnap délután a NAK—Nemzeti mérkőzésnek a hétköznap ellenére is olyan nagyszámú közönsége volt, amely azt bizonyítja, hogy a magyar proficsapatnak nem kell reklám, a noviszádi futballtársadalom tisztában van a vendégek nagy képességeivel. A mai mérkőzés azonban még a tegnapiénál is nagyobb érdeklődést kelt és még nagyobb közönséget fog vonzani egyrészt azért, mert vasárnap van, másrészt meg azért, mert mindenki kíváncsi arra, hogy az alszövetség bajnokcsapata hogyan állja meg a helyét a Nemzeti ellen.

A Vojvodina sokkal küzdőképesebb együttes, mint a NAK, amit legutoljára a vasárnapi derbi is be-

A 20. percben újra Longaver áll be Kovács helyett.

A 21. percben a Nemzeti szabadrugása nyomán egyszer a kapufa, másodszer Sovén ment nagy szerencsével.

Most határozottan Sovén a mezőny legjobb embere, míg Markost állandóan 2—3 testőr fogja s így nem boldogul.

A NAK nem adja fel a harcot, állja az iramot, noha játékosai sokkal véznábbak, mint a jól megtermett profik. A kék-fehér támadások azonban nem jutnak túl a kitűnő Flóra—Kövágó hátvédpáron, Angyalnak semmi komoly dolga nem akad.

A 21. percben esik a második gól: Takács, aki otthon összekötő, végre megembereli magát;

remekül fut le s gyönyörű lapos beadását Markos kapásból védhetetlenül bevágja. 2:0.

A közönség, amely a potyanézókkal most már 1500 főre szaporodott, lelkesen megtapsolja a szép akciót.

A Nemzeti döntő fölénybe jut, de mintha csak félgózzal játszanék, csatárai messziről lövöldöznek s így újabb gólt nem tudnak elérni.

A NAK is szóhoz jut még néha, de komoly helyzetet nem tud kidolgozni Angyal kapuja előtt, az eredmény tehát nem változik.

Az utolsó percben Maták bombalövését Angyal kornerre üti, ez azonban meddő marad.

A mérkőzést Toncsics éles szemmel, tárgyilagosan és kifogástalanul vezette. Igaz, hogy könnyű dolga is volt, mert ilyen barátságos hangulatu, fegyelmezett játékot régóta nem láttunk noviszádi pályán.

Ma délután Nürnbergben:

A XIII. német-magyar válogatott mérkőzés

A sport a nagy világpolitikai események mellett sem szorul háttérbe s a mai nürnbergi válogatott mérkőzést egész Európa futballtársadalma figyelemmel kíséri. A magyar és német futball erőpróbája már önmagában is nagy esemény, de a mérkőzésnek még külön érdekességet ad az a körülmény, hogy a párizsi világbajnokság második fordulójában Magyarország megint összekerül Németországgal. A mai mérkőzés eredményéből tehát következtetni lehet majd arra is, melyik csapatnak lesz több esélye a világbajnokságon.

Az eddigi 12 magyar—német találkozó nagy magyar fölényt mutat

Magyarország hatszor, Németország viszont csak háromszor győzött, három mérkőzés döntetlen volt s a gólarány 30:22 Magyarország javára. Legutoljára Budapesten Magyarország 3:2 arányban győzött. Ez a kis statisztika is igazolja azt az általános véleményt, hogy a magyar futball még felette áll a németnek. Csakhogy a mérkőzés Nürnbergben lesz, márpedig a saját otthonukban a németek igen veszélyesek s a múlt évben lejátszott 11 mérkőzésből tíz-et megnyertek, csak a legutolsó (Svájc elleni) volt döntetlen. A németek malmára hajtja a vizet az is, hogy a magyar válogatott Sárosi,

Cseh, Lázár stb. féltucat legjobb játékos nélkül csak második garnitúrának felel meg s így jó szereplésére vagy jó eredményre meglehetősen kevés kilátás van.

A mérkőzésre, amelyet a belga Langenus vezet, a két csapat így áll fel:

Németország: Jakob — Billmann, Münzenberg — Kitzinger, Goldbrunner, Mengel — Lehner, Gellesch, Berndt, Siffling és Fath.

Magyarország: Háda — Korányi, Bíró — Pázmándy, Balogh II., Balogh — Pusztai, Zsengeller, Kisalagi, Toldi és Horváth.

A mérkőzés második félidejét több németbirodalmi rádióállomás és Budapest I. is közvetíti 3.30 órai kezdettel.

Mai sport-tükör

**MÁRCIUS
20
VASÁRNAP**

NOVISZÁDI ALSZÖVETSÉG

Mitrovica: Podrinje—Radnicski, Trgovacski—mitrovicai Zanatlia és MSK—sabáci Zanatlia másodosztályu bajnoki mérkőzések.

Ingyija: Radnicski—Noviszádi FK, barátságos.

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

Szaribecse: Tri Zvezde—Gra-gyanszki
Novivrbász: Szombori Sport—Dulcisz

Szenta: SzAK—Bajmoki AK
Kula: JSK—Jugoslovén
Odzaci: OSC—Vrbászi SC barátságos

Sztaramoravica: Krivaja—Szubotikai MTC, barátságos.

PETROVGRÁDI ALSZÖVETSÉG

Petrovgrad: ZsSK—Vojvodina és Borac—Obilics a Borac-pályán

Pancsevói csoport: Spárta—Jedinsztvo, PSK—Jadrán, Bánát—Jugoszlávia

Pancsevói alcsoport: Rapid—Szlávia

Kikinda: ZsAK—Koszovó
Vrsaci csoport: Jupiter—BAK, Vojvodina—Radnicski, Dusán Szilni—Viktoria

LIGA

Beograd: Jugoszlávia—BSK és Jedinsztvo—BASzK

Zagreb: Gragyanszki—HASK és Konkordia—Hajduk

Szarajevó: Szlávia—FC Lyublyana

Csohadzsics-serlegmérkőzések

Szubotica: Szubotica—Beograd
Oszijek: Oszijek—Noviszád

Nürnberg: Németország—Magyarország

Varsó: Lengyel válogatott—Hungária, Ujpest vegyescsapat.

Wuppertal: Németország B.—Luxemburg

Bécs: Rapid—Simmering, Admira—Floridsdorf, WSC—Ausztria, FC Wien—Favoritner, Wacker—Vienna

Kerékpároknál a legfontosabb: A TARTOSSÁGA ÉS A KÖNNYŰ MENETE

Mivel Wanderer kerékpár ennek a feltételnek eleget tesz, az egész világon elterjedt. A wanderer bicikli vázát több mint 50 éves tapasztalat alapján készítik és így azok a legmesszebbmenő várakozásokat is felülmúlják tartósságukkal.

Emailrozott Wanderer bicikli 3-szoros lakkozása, miért is az ütősnél nem pattog le. A kromozott bicikli erősen nikkelezettek, miért is ellenállnak az időnek és a rozsdának. Dacára ezeknek az összes férfi és női kerékpárak a legelőnyösebben kaphatók az összes kerékpárüzletekbe.

Eppen ezért kérjen és vásároljon Wanderer kerékpárt, mely a német iparszenczúciója.

Főképviselet és raktár: R. PRPIĆ, ZAGREB, Vrhovčeva u. 13.

Rövid sport hírek

A sztáramoravicai Krivaja ma délután a Szuboticiai MTC első csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre.

A zagrebi derbi két résztvevője, a HASK és a Gragyanszki eddig 78 mérkőzést vívott egymással, ebből a Gragyanszki 44, a HASK 22 győzelmet aratott, míg 12 mérkőzés döntetlenül végződött. A gólarány 205:129 a Gragyanszki javára.

A JNSZ igazgató tanácsa elutasította a csehszlovák szövetségnek azt a kérését, hogy engedélyezze a Gragyanszki mérkőzését március 23-án Prágában a csehszlovák válogatott ellen.

Meazza, a világhírű olasz középcsatár, az Ambrosianából át akar lépni az FC Milan-ba. Az Ambrosiana azonban félmillió lírát kér Meazzaért s így az üzlet aligha jön létre.

Punsec és Mities Egyiptomban tartózkodnak s a kairói nemzetközi teniszversenyen folytatják győzelmi sorozatukat.

Noviszádon katolikus husvétkor a zagrebi Gragyanszki, görögkeleti husvétkor a szpliti Hajduk vendégszerepel. Mindkét ligacsapat ellenfele a Vojvodina lesz.

Varsóban a Hungária—Ujpest vegyescsapat ma edzőmérkőzést játszik a lengyel válogatottal. A magyar csapat összeállítása a következő: Szabó — Futó, Joós — Ádám, Turay, Sebes — Kocsis, Müller, Kállai, Cseh, Titkos. Ez a csapat sokak szerint jobb, mint a németek elleni válogatott.

A prágai Szlavia játékjogát a csehszlovák szövetség játékosábitás miatt két hétre felfüggesztette. A Szlavia tehát a mára kísorsolt bajnoki mérkőzést játék nélkül elveszíti.

A Középeurópa-Kupa április 9-re tervezett bécsi ülése elmarad, mert a politikai helyzet miatt előállt sok probléma előzetes megvitatására már nincs idő.

Az NFK hírei. Az ifjúsági csapat következő játékosait kérjük, hogy ma délelőtt félkilenc órára jelenjenek meg az öltözőben: Baki, Kovács, Balogh, Kovácsik, Sétáló, Pavlovics I. és II., Gál, Lidloff, Augusztin, Somogyi, Szabó és Szőnyi. — Az első csapat Ingiján játszik a Radnicski ellen. Az alább felsorolt játékosokat kérjük, hogy délelőtt 10 órára jelenjenek meg az öltözőben: Horváth, Buzgó, Zahory, Dudás, Zseiber, Sztojsics, Ács II., Augusztin, Erdős, Krnyics, Prüge, Bauer és Valent I.

KUGLI HIREK

Bajnoki kuglimérkőzések Sztáribecsen

Sztáribecsei I. KK—Jugoszlóven 202:154. Biró Kardos (Kovács pálya). A győztes csapatból Nesics, Korhec, Ludman (Jugoszlóven) voltak jók. Vojvodina—Farina 188:169. Biró Sztéfanovics (Kereskedői otthon pálya). Jók voltak: Banicsevics, Szabó, Sárics (Vojvodina), Cserepes, Bleich, Károlyi (Farina). — Sztáribecsei Jedinsztvo—Borbély KK 149:135. Biró: Róth (Majland pálya). Jók voltak: Buruzs, Lindtner, Tóth (Jedinsztvo), Koszo, Major, Risztics (Borbély KK). — Juventus—Zanatlija 195:172. Biró Keredzsin (Mikula pálya). Jók voltak: Bárány, Fűves, Komáromi (Juventus), Ujvári, Tüski, Rajcli (Zanatlija). — Sztáribecsei Jedinsztvo—Novibecsei I. KK 156:143. Biró Kardos (Sztajics pálya). Kiténtek: Tóth, Trbics, Szvircevic (Jedinsztvo), Sári, Beszkán, Simon (Novibecsei I. KK).

Bitékküldés a noviszádi alszövetségben

Március 22-én: Zmajevacs—Zseljeznicsár (Bauer pálya) Hetterle. — Szloga—Zrinyszki (Szabó pálya) Dimitrov. — Gragyanszki—Keramik (Bauer pálya) Sandor. — Junak—Frohsinn (Vugrin-pálya) Zsubori. — Kramer—Zanatlija (Kott-pálya) Percsics. — Március 23-án: Soförök—Livnicsár (Bauer-pálya) Pénzes. — Március 24-én: NAK—Zrinyszki (Lira-pálya) Zsarko. — Fodrások—Napred (Bauer-pálya) Loncsarics. — Március 25-én: Livnicsár—Jadran (Kott-pálya) Meisl. — Március 26-án Heraklesz—Zmajevacs (Bauer-pálya)

Drissler. — Március 27-én: Livnicsár—TAND (Kott-pálya) Wack. (14 ó) Isztra-TAND (Krmpotics-pálya) Takács (9.30 ó) — Dulcisz—Radnicski (Cukorgyári-pálya) Babin (11.30 ó) Dulcisz—Jadran (Cukorgyári-pálya) Babin (16.00 ó) — Március 28-án Frohsinn—Venac (Kott-pálya) Szerencsés. — Március 29-én: Szloga—Zmajevacs (Szabó-pálya) Goldmann. Kramer—Keramik (Kott-pálya) Pénzes. — Március 30-án: Zvezda—NAK (Bauer-pálya) Fodor. — Március 31-én: Venac—Napred (Fülöp-pálya) Farkas. — Fodrások—Junak (Bauer-pálya) Szlavkovic.

A felsorolt játékevezetők akadályoztatásuk esetén idejében gondoskodjanak helyettesről. Együttal felkérek valamennyi játékevezetőt, hogy április elsejéig írásban nyújtsák be pontos címüket a Birótestületnek. — Pénzes.

Bajnoki kuglimérkőzések Szrbobrában. Szrbobráni Jedinsztvo—Sztáribecsei Vojvodina 258:183. Biró Rajcli (Kiss pálya). Jók voltak: Milosev, Kovács, Boskovic (Jedinsztvo) Budisin, Petrovics, Obrovacski (Vojvodina). — Szrbobráni Jedinsztvo—Sztáribecsei Zanatlija: 209:106. Biró Rajcli (Kiss pálya). Kiténtek: Farkas, Sütő, Gálik (Jedinsztvo), Horváth, Ludman, Tüski (Zanatlija).

A noviszádi Isztra ma délután 4 órakor a Primorje-vendéglőben (Szuboticska 69) közgyűlést tart, amit ezúton hozunk a tagok és érdekeltek tudomására. — A vezetőség.

Kugligyűlési közgyűlés Sztáribecsen. A sztáribecsei Juventus kugliklub évi tisztújító közgyűlését március 20-án, délelőtt 9 órakor tartják meg a Majland-féle vendéglőben. Az egyesület vezetősége kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a közgyűlésen.

És most, hogy Paulovna hercegnő ily biztos menedékhelyet ajánlott fel neki és társainak, nem tudta lelkére venni, hogy azt elutasítsa.

— Elfogadom ajánlatodat hercegnő, — szölt meghatva Jarosinszky — remélem, sőt meg vagyok győződve, hogy nem fogsz elárulni minket. Nyolc nap múlva tehát Szanin vár tornya alatt leszek társaimmal együtt, gondoskodjál tehát majd arról, hogy a kapu akkor nyitva legyen!

— Mához nyolc napra tehát? — kérde megegyszer a szép hercegnő és szemel az örömtől csillogtak. — Én magam foglak várni a torony kapujánál titeket! Örömmel üdvözöllek majd benneteket és rejtkehelyetekre úgy fogok vigyázni, mint a két szemem világára!

Jarosinszky e szavak után meghajította magát Paulovna hercegnő előtt és fehér kezére gyengéd csókot lehelt. Majd újból visszalépett és kiegyenesedve így szölt:

A viszontlátásra tehát nyolc nap múlva! — kiáltá Jarosinszky és a deszkafalon levő nyíláshoz lépett. — Isten veled, Paulovna hercegnő! Te barátodul nyertél meg az

egész életre, mert te vagy az egyedüli, aki eddig jó szívvvel gondoskodott rólam és miattam aggódsz. Paulovna hercegnő, te barátodul nyerted meg Jarosinszky Lászlót, a fekete lovagot!

E szavakkal bucsuzott el Jarosinszky a hercegnőtől és eltűnt a deszkafal nyílásán.

A deszkafal nyílását újra betámasztotta és ezzel visszaállt a rend a kis kamrában, mintha mi sem történt volna.

Paulovna Szanin hercegnő azonban még mindig mozdulatlanul állt és vágyakozva tekintett a szép fekete lovag után.

— Te az enyém vagy, Jarosinszky László! — sóhajtá a hercegnő — és elérkezik majd az idő, amidőn te majd rejtkehelyedről, a toronyból »mint a völgyenyem« fogsz őseim kastélyába jönni!

Alig hajnalodott még, midőn Jarosinszky László a kis kocsin, amelyet a kocsmáros ajánlott fel neki, elhagyta a házat.

Jarosinszky megvette a kocsit és lovát, mert nem akarta, hogy a szegény kocsmáros károsodjon.

Négy órával később, amidőn a lovak kifáradva az erdő mélyébe

jutottak, hirtelenül madárfüttyhöz hasonló hang hallatszott, amelyet Jarosinszky és társai ismertető jelül használtak.

Ő tehát szintén megismételte a füttyöt, jelezve ezáltal, hogy közelükben van.

E jelre azután a sűrű bokrok közül egyszerre csak előugrottak Szőke, Mihály és Szeverin, utánuk pedig a vöröshaju Ludovika.

Örömmel ragadták meg vezérük kezét, mert már-már azt hitték, hogy örökre elvesztették őt.

Jarosinszky leugrott kis kocsijáról és mosolyogva mutatott egvenruhájára.

Röviden elmesélte nekik kalandját, csak az orosz hercegnővel történt találkozását hallgatta el előtűk.

— Most pedig kedves barátaim, — fejezé be Jarosinszky elbeszélését, — adjatok valami reggelit nekem. De miért lettetek oly szomorúak, tán nincs mit adnotok?

— Ugy van, Jarosinszky — felelé Szőke — nincs egy falat kenyérünk sem, pedig már vagy 24 órája mi sem ettünk semmit...

— No hát ez nem maradhat így, — válaszolá Jarosinszky — még ma éjszaka tovább megyünk, hogy elérjük az orosz határt! Oly helyre vezetlek benneteket, ahol nem kell majd éheznetek, ahol jómódban élhetünk.

— Hová vezetsz minket?

— Ne kérdezzetek, — felelé Jarosinszky — de esküszöm, hogy nyolc nap múlva olyan helyen leszünk, ahol gondtalanul, mint királyok fogunk élni!

11. FEJEZET

A megmérgezett torta

Jarosinszky és társai még ugyan aznap felszedték sátorfájukat és utnak indultak, hogy amint azt ő előre kiszámította, nyolc nap alatt elérhessék az orosz határt. Mindeniütt ügyeltek, nehogy valamely városban, vagy valamely nagyobb falun kelljen keresztül menniök, ahol csendőrség tartózkodott, mert könnyen hálójukba kerülhetek.

Jarosinszky és bandája nem érintett egyetlen falut sem, sőt elővigyázatból nappal valamilyen rejtkehelyen tartózkodtak és csak a sötét éjszaka leple alatt folytatták útjukat. Ilyenkor gondoskodtak elegendő élelemről is.

Ezt a kötelességet rendszerint Ludovika teljesítette, amelynek mindig nagyszerűen meg is felelt. Szinte megérezte, hogy hová kell besurrania és mindenkor alapos tisztogatást végezve az éléskamrában, jól megrakodva tért vissza a rablóvezér bandájához, akik őt az erdőben türelmetlenül várták.

Igy történt ez ma is. Jarosinszky az éjszaka sötétjében egy faluhoz ért, amely völgyben feküdt. Ő maga a csendőrök miatt nem merészt a faluba menni, így tehát újból Ludovikára várt a feladat, hogy elegendő élelmiszert szerezzen.

Mindnyájan teljesen megbiztak Ludovikában és ő jól is értett ahhoz, miképpen kell alkulsokkal eljárni, az ajtókat felnyitni, vagy esetleg az ablakon észrevétlenül keresztül csuszni.

Üdvözlöm a magyar atléta-hölgyeket

— mondotta az olimpikon Csák Ibolya,
aki pompás formában van s 1940-ben bizonyára
ismét dicsőséget szerez a magyar színeknek

Az időjárás jobbrafordultával gőzerővel indult meg Budapesten az atlétikai idény. Dacos akarattal folyik a versengés a tizedcentiméterekért és tizedmásodpercekért, mert csak alig két év és újra itt az olimpia, amelyre sohasem elég korai a készülődés. Azonkívül az 1938-as világbajnokságok is itt szorongának már a pitvarban s ez ugyancsak komoly munkát igényel.

Az első tavaszi versenyeket a napokban tartották meg s a női magasugrásban Csák Ibolya százötven fölült ugrott. Csák Ibolya tehát ismét szép reményünk egyik csillaga. Felkerestük csöndes budai lakásán, hogy megtudjuk mit felel a magyar reményre.

Kádár Lajos, Csák Ibolya férje fogad bennünket s barátságos lakásban tíz pernyi türelemre szólít, mert a világbajnok-feleség épp edzésen van. Kérdésünkre, hogy milyen érzés olimpiai bajnoknő férjének lenni, büszkeséggel vegyes áhítattal a szemében mondja:

— Nem lehet azt szavakba önteni... valami nagy-nagyon jó, végtelenül jó Jó az, hogy teljesen ismeretlen emberek simogató szeretettel vesznek körül bennünket, általában minden jó, amit az emberekől kapunk. Az egyedüli, ami levertte tesz néha, az, hogy sokszor hosszabb időre el-elrabolja tőlem a bajnokság és az előkészületek. Azonban hamarosan és örömmel nyug-

szom bele, mert — noha magam nem üzök semmiféle sportot — nagyon helyeslem a testedzést. Azonkívül pedig sokkal tartozom az én kicsi asszonyomnak, mert berlini ugrásával engem is magával rántott. Azelőtt ugyanis csak magán vállalatnál tisztviselősködtem, de a berlini siker után bekerültem a Besz-kárthoz s ez mégiscsak nagyobb és biztosabb darab kenyér.

További beszélgetésünket Ibolyka asszony zavarja meg, aki megérkezett. A zavar csak pillanatig tart, kedvesen, szinte gyerekes egyszerűséggel kapcsolódik a társalgásba s néhány banális szó után, amikor kedvezőnek láttuk a pillanatot és nekiszegedtük, hogy: Hogyan állunk a formával?, magyaros akarattal és bizakodással mondja:

— Meg vagyok elégedve magammal! Husz centiméterrel következett utánam a második ami egyben elég szomorú is, mert idehaza nincs ellenfelem s így sohasem ugrom ki legjobb formámat. Szabad mezőn 160 az átlagom s így hiszem, hogy az 1938-as világbajnokságon ott leszek majd az első között.

— Kilencszáznegyvenben a japán nap látja-e majd a magyar zászlót?

— Ez bizonyos! — mondja határozottan, majd kicsit megdöbben és — jaj, ha ezt velem kapcsolatban értette, akkor nem... nem tudom, hiszen olyan hosszú még addig az idő!...

Szeretettel üdvözlöm a magyar atléta-hölgyeket

Nádoriné Csák Ibolya

Hiába minden könyörgésünk, szerényen kivonja magát a biztató válasz alól. Meghajlunk szép szerénysége előtt és, hogy mégis beszéljen az olimpiáról, meg kérjük, mondjon valamit a berliniről.

— Gyönyörű volt, — mondja kis sóhajjal — ha másért nem, hát azért is érdemes volt élni. Amikor kivitték azzal a tudattal mentem, hogy valahol a hatodik helyen végzem, hiszen itthon soha nem jutottam el a 160-ig. Meg — kis pirulással harap az ajkába, de kimondja — lám-

paléam is volt... De amikor ott álltam a lécc előtt, valami olyan keserű akarat fogott el, amelyet sem azelőtt, sem azóta nem éreztem. Szinte emelt a levegőbe... és a lécc nem esett le. Győztem. Nem tudom, hogyan jutottam a dobogóra, hallottam a himnuszt, éreztem a fejemen a babérkoszorút és — kicsit sirtam. Eszembe jutott, hogy odahaza valaki rám gondol most, épp házasságunk első évfordulóján volt... (Férje szólal meg a visszaemlékezés fátyolos hangján): Igen... ennél gyönyörűbb ajándékot asszony még nem adott az urának...

Csak úgy árad a visszaemlékezés: a pesti fogadtatás, látogatás a szülővárosban, diadalkapuk, díszhintó, virágzapor...

— Férjzett volna nincsen hátrányára? — kockáztatjuk meg a kérdést.

— Sőt — válaszol határozottan — csak előnyömbre szolgál. Mielőtt megesküdünk, soha nem ugrottam magasabbat 130-nál s azóta is állandóan javul a formám. Pedig már öreg házások vagyunk, nyáron lesz a harmadik évfordulónk. Jaj, de is megöregszünk! De ezt ugye nem írja meg... Ne is, mit kell másnak tudni...

— Nem, nem írjuk meg.

Az ezernyi emlék és csecse-becse között az olimpián készült arcképen akad meg a szemünk. Amint észreveszi szívesen, kedves szavak kíséretében bocsátja rendelkezésünkre s néhány sorban üdvözetét küldi a jugoszláviai magyar atléta-hölgyeknek. Az egyik kép a szépen fejlődő, a budafoki szülői házban elültetett olimpiai olajágról készült. Két év múlva — adja Isten — két olajágot ápoljon szerető gondnal Budafok két legboldogabb, legbüszkébb polgára.

Bihari Sándor

Jarosinszky és három társa ezalatt egy szikla mögé rejtőztek el kényelembe helyezkedtek.

A szikla tetejéről kényelmesen lenéztek a faluba, bár sokat nem láthattak, mert az éjszaka sötétje és a sűrű köd szinte eltakarta a falut szemek előtt.

— De hol marad Ludovika? — kérde a kövér Szeverin, aki a szikla tövében helyezkedett el kényelmesen. — Már másfélt órája, hogy eltávozott és azt hiszem már rég visszajöhetett volna. Az Isten tudja, de már nagyon korog a gyomrom, igaz, hogy tegnap óta semmi meleget nem ettem!

Szöke mosolyogva megveregette Szeverin vállát:

— Már megint éhes vagy, Szeverin! — kiáltá — az ördögbe is, jó lesz megszoknod a koplalást, ha igazi rabló akarsz ienni. A tisztességes emberek ehettek minden nap, mert azok egymást lopják meg, mert az üzleteiknél csálnak, de minékünk várni kell az alkalomra, míg egy jó falatot elcsiphetünk!

— Az Istenért ne beszéljétek oly hangosan! — inté őket Mihály — nem látjátok, hogy vezérünk alszik?

A fekete lovak köpenyén, amely a szikla mögött volt kiterítve, tényleg úgy feküdt, mintha aludt volna. Szemei csukva voltak, de ő mégsem aludt.

Behunyt szemmel az ő szerencsétlen Erzsébetjére gondolt, ami nagyon gyakori eset volt nála. — Ujabbán azonban gondolkodás közben rájött arra is, hogy gondolatai ahhoz a másik nőhöz is

szálltak, aki oly hirtelenül és váratlanul avatkozott bele az ő sorsába. Ez a másik nő, akire lehunyt szemekkel gyakran gondolt Paulovna Szanin orosz hercegnő volt.

Képzeteiben gyakran látta maga előtt állni a szép hercegnőt libegő pongyolában, kibontott hajjal, amint tüzelő szeméit kéjes vágyakozással reá mereszti.

— Hurrá! — itt jön Ludovika — kiáltá egyszerre csak Szeverin — no most majd jóllakhatunk! So kat hozhat magával, mert köténye tele van!

És tényleg Ludovika füttyszóval jelezte érkezését.

Nemsokáig tartott és megrakodva ért a sziklához a vöröshajú leány.

— Barátaim! ma valami különlegességet hozok! — kiáltá Ludovika. — Ma valóságos lakodalmat csaphatunk!

— Ez már beszéd! — szólt a kövér Szeverin — no és kinek lesz a lakodalma?

— Semmi esetre sem a tied Szeverin! — nevetett Ludovika, — hanem itt lent a faluban lesz a nagy lakzi és én az örömanya és kamrájába törtem be!

— Nohát ez nagyszerű! — szólt Szeverin.

— De micsoda furcsa dolgokat tudtam meg! — folytató a vöröshajú.

— Ugyan!

— Hallgassátok csak meg!

— No meséld.

— Várjatok, előbb lássátok, mit hoztam magammal.

Ludovika széjjel teríté kötényét

amelyből két hurka esett a földre. Egyenkint kerültek elő egy üveg bor, egy nagy kerek sütemény, cukorkákkal díszítve — egy lenygel lakodalmi torta.

— Nagyszerű, kitűnő! — kiáltá örvendezve Szeverin.

— Várjatok még nem vagyok készen! — szólt Ludovika és derekáról egy egész sonkát oldott le.

— Pompás! — kiáltá Szeverin ugrálva örömeiben. — Te valóságos angyal vagy Ludovika és bizony nagyon sanyaruan néznénk ki, ha te nem volnál! Jer, Ludovika, hadd csokoljalak meg, mert ma igazán megérdemled!...

— Eredj, te kövér Szeverin! — felelé jókedvűen Ludovika, — tudod, hogy nem szeretem a gyengédséget. No de most hallgassatok ide, hadd meséljem el, miképp jutottam mindehhez!

— Beszélj Ludovika! — szólt Jarosinszky — hadd tudjuk meg, mi képpen jutottál te kétnapi ennivalóhoz.

Ludovika Jarosinszky lábainál színtén a földre telepedett, a többiek is köréje ültek és miután a vöröshajú haját megigazította, elkezdett beszélni.

— Amint leértem a faluba, természetesen azt hittem, hogy mindenkit mély álomban fogok találni, de hamarosan meggyőződhettem, hogy mennyire tévedtem. Az egyik ház előtt ugyanis egy fiatal pár állott, egy fa alatt egymásba karolva. Az ifju, aki a leányt átkarolva tartá, alighanem erdész, mert olyan ruhát viselt és tényleg, amint később megtudtam, ő a falu fiatal erdésze, aki az erdőben

is lakik.

— Én óvatosan a közelükbe mentem és egy pad mögé fekvődtem, ahonnan mindent nagyon jól hallottam.

— No és mit beszéltek?

— Beszédükből kivettem, hogy holnap lesz az esküvőjük.

A leány a faluban a leggazdagabb parasztnak a leánya és így a fiatal erdész nagyon szerencsés és boldog lehet, mert a leány, amellet, hogy nagyon szép, még egész csomó pénzt is hoz a házhoz. A fiatal erdész egyszerre csak megcsókolta a leányt és így szólt hozzá:

— Bár már mindenem túl lennék és mi már az erdészlakban lehetnénk!

— Ugyan miért? — kérde a leány.

— Tudja az Isten, — folytató az erdész — a szívem oly nyugtalan, úgy érzem, mintha valami még megzavarná a mi lakodalmunkat!

— Ó, ugyan, mi is jöhetne közbe holnapig — felelé a leány — de azért már én is jobb szeretnék odaát lenni, mert örülni fogok, ha egyszer mostoha anyámat itt hagyhatom. Az édes atyám igazán rosszul cselekedett, hogy mint 60 éves ember, a múlt évben a gazdag özvegyet feleségül vette. Mostoha anyám 35 évvel fiatalabb, mint apám. No és mondhatom neked, hogy egy cseppet sem jó anya hozzám és én igazán örülni fogok, ha nem kell őt majd többé látnom.

(Folytatjuk)

KELMEFESTŐ és vegytisztító intézetemet áthelyeztem Sefrikova ul. 2. szám alá. Keller, kelmefestő, Noviszád.

Nedves lakása 3 nap alatt száraz felleütés nélkül „Trokin“-nal. Maurer, Noviszád, Mornarszka 19/a. Bejelentéseket elfogad: Freud Marcel, vaskereskedés, Kralja Petra II. 34. 2561

HAZASSÁG

40.000 din. saját vagyonnal rendelkező kereskedő megismerkedne hasonló és jömegyelenes erkölcsös keresztny leánnyal — házasság céljából. Leveleket e laphoz „20-30 köztől“ jellegre. 1553

ALLÁST KERES

Intelligens fiatal hölgy szerb, magyar, német és francia nyelvtudással gyermekek mellé ajánkozik azonnalra. Címeiket a kiadóba kérek. 1594

Gyors- és gépirónó (szerb, német, magyar) állást keres. Megkereséseket „Komoly munkaerő“ jellegre a kiadóba kér. 1637

ELADÓ

Eladó egy magánjáró 8-as Hoffer esőplögarnitúra. Érdeklődni: Böresök János, Zsaba'y. 1456

Betegség miatt eladó egy jól bevezetett fűszer- és csemegeüzlet Noviszád központjában. Biztos egzisztencia. Cím a kiadóban. 1582

Jól bevezetett élelmiszerüzlet elköltözés miatt azonnal eladó. Dubrovacka ul. 15. Noviszád. 1575

BUTOR ELADAS. Elhalálozás folytán egy komplett ebédő, igazi remekmű, valódi faszobrászati munka, továbbá szalon-garnitúra, szekrények és egyéb dolgok sűrűsen eladók. Noviszád, Ilja Vucsetijeva 2. 1578

Jóforgalmu büffé és trafik eladó vagy kiadó Noviszádon az állomás közelében. Ugyanott új ház, sarok telekkel, hentes és fűszerüzletnek alkalmas, olcsón eladó. Mészáros István, Djordija Szervickog 30. 1597

Eladó a Ribnyákon villa szőlővel. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 1589

Szép luszter, gyermekágy matracsal, spejzstelázi olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1584

Mali Idjosen piactéri sarokház a templommal szemben, több szoba, mellékhelyiségekkel, melyben kocma és írtárléshelyiség van, udvarral, nagy kerttel — örökhaszonélvezeti jog eladó vagy földért elcserélném. Érdeklődni: Özv. Gálik Bélánánál, Mali Idjos. 1577

Komplett, politurozott keményfa hálszoba, külön áhpotban, jutányosan eladó. Cím: Szailer, Nikolajevszka ul. 6/l. emelet. 1621

Eladó 4 szobás villa, teljes komforttal és parkirozott udvarral. Cím a kiadóban. 1617

Modern világos keményfa böicső és egy mély gyermekocsi eladó. Gábel Milana Toplice 15. 1618

Csardi ház, két lakással, gazdasági épülettel 3/4 hold telken, szép kerttel, 150 gyümölcsfával eladó. Érdeklődni Aleksza Santicsa 30. 1615

Szép háznyai a buzatérhez közel eladó. Arhimandrita Rajicsa 9, Noviszád. 1625

Négy hold föld, 6 kilométernyire Noviszádtól, több mint a fele herével beültetve, eladó. Érdeklődni a „Politika“ noviszádi kiadóhivatalában. 1629

Keveset használt „Benz Mercedes“ teherautó 3 tonnás, átalakítva benzines faszénhasználatra egyaránt, igen alkalmas kedvező feltételek mellett eladó. Cím a szubotici kiadóban.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy határozza, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A egkisebo apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnap lapra déután 3 óráig, szombton déü 12 óráig ve zünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

Egy mély gyermekocsi takaróval együtt olcsón eladó. Cím Schmolka hirdetőben. 1614

Hövid zongora olcsón eladó. Jovana Gyorgyevicsa 6, földszint balra. (Keil szállaggyárral szemben.) Noviszád. 1612

Jókarban lévő kétiovas fekete hintó eladó. Bratya Ribnikara 40, Noviszád. 1608

Eladó új ház negyed hold telekkel, a Futaki uti villamos megállótól 10 perenyire. Paunova 4, Noviszád. 1609

Eladó Noviszádon a város szívében egy emeletes adómentes 8 lakásos bérház. A lakások állandóan és biztosan ki vannak adva. — Jövedelem netto 10%. — A mai árak mellett egy millió dinárért nem lehetne felépíteni. — Ára elköltözés miatt 725.000 dinár. — Egyedüli megbízott: „Ingatlanforgalmi iroda“, Noviszád, Kralja Petra II. 26. 1604

Jókarban lévő fehér gyermekocsi eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó kihuzható ebédő asztal négy székekkel és kredenccel. Sztreljacska 7. Noviszád. 1642

Családi ház eladó. Alekszandra Adamovicsa 43, Noviszád. 1603

Jóforgalmu vegyeskereskedés az Adamovics-telepen más vállalkozás miatt eladó. Ugyanott egy kisebb jég-szekrény eladó. 1422

Egy darab nagy és egy kisebb sparherdt garantáltan jól sütő eladó. Skerbecseva ul. 3. Cipészüzletben. 1622

Eladó Noviszádon a Gajeva ucca 15 számú ház. Fizetendő a fele készpénzben, a másik fele törlesztésre. Építkezésre kiválóan alkalmas hely. Bővebbet a Háztulajdonosok lapjánál, Noviszád, Carinszka 13. 1630

Egy 8 HP. erős Hoffer szivógáz motor eladó. Erdélyi L, Noviszád, Dosztojevcszko 1. 1632

Zselyezniczka utca 64 számú ház hely eladó. Bővebbet Petra Zrinyszka 71. szám. 1641

SZALLAS 260 hold prima föld szép kastéllyal, teljes leltárral 616 és holt felszereléssel, 20 hold fiatal erdővel. 2 hold szőlő, 2 hold halas tó. Ára holdanként 4000 dinár. Az állomástól 1 kilométernyire fekszik. HAZ a város szívében, 3500 dinár havi jövedelemmel 320.000 dinárért eladó. HAZ a Pasiceva ucca közelében 1600 dinár havi jövedelemmel 125.000 dinárért eladó. HAZ 2 emeletes, a banovina közelében. Tiszta jövedelme 10%. A ház adómentes. Ára 250.000 dinár készpénzben fizetendő és 130.000 dinár hosszulejártu kölcsönben átvehető. **TELEK** a Kiszási ucca-ban, 17 méteres uccai fronttal, 30 méter mély, haláleset miatt sűrűsen eladó. Ára 45.000 dinár. **BIRO** Ingatlanforgalmi iroda. Noviszád, Ilja Ognjanovicsa 18, a Taurdzsics palota mögött. 1624

HAZTELKEK a vasutállomással szemben eladók a Mozdony szálloda mellett. Érdeklődni: Aleksza Santicsa u. 13. Noviszád. 1602

Egy „Langhamer“ kassza eladó. Gavanszki jegyzőnél, Teodora Mandića 20 (Schultz malom mögött). 1643

KIADÓ

Egy komplett garzonlakás és több egyes szoba, olcsón kiadó. Központi fűtés. Ártézi víz. Boyler, villamos megálló Orbán villa Tel. 25-36. 1215

Kiadó a város központjában több helyiség, csak nagystűlő fizet részére, ugyanott emeleti helyiségek irodának, orvosi rendelőnek, vagy hasonló más célra. Cím a kiadóban. 1413

Kiadó április 1-re jólbevezetett fűszerüzlet, trafik és kocma, lakással és raktárral. Érdeklődni: Grobljanszka 4, Noviszád. 1527

Modern lakás 2 uccai, 1 udvari szobával és az összes mellékhelyiségekkel, külön bejárattal, április 1-től kiadó a Kralja Petra II. u. 7 számú házban. 1636

Jégszekrényt

bármilyen használatra, jótállással készit, árjegyzéket ingyen küld

Ujvári Ferenc - Temerin

KERESLET

Bádogos műhelyemet Ustvazska 5 alól áthelyeztem Turgenjeva ulica 18 alá. Blesz Vendelin. 800

KERESUNK megbízható urakat, városban vagy faluban lakókat, bármilyen szakmából, egy árulerakat önálló vezetésére. Nem kereskedés! Nincs utazás! Állandó havi jövedelem legolább 3000 dinár. Alkalmas mint mellékfoglalkozás is. Konkurenciamentes! Ajánlatokat német vagy államnyelven kér: **B E R G E R, ANNABICHL** 53 Ausztria. 1519

Irodakisasszony, érettségivel, szerb vagy német nyelvismerettel levelezés munkához felvétetik. Írásbeli ajánlatokat a fizetési igény megjelölésével „Műszaki üzlet“ jelige alatt a Reggeli Ujság kiadóhivatala továbbit. 1550

KEHTÉSZ, fiatalabb, nőtlen, ügyes, többévi praxissal és jó bizonyítványokkal, aki a kertészetten kívül más bázis munkákat is végez, azonnalra kereszettek. Írásbeli ajánlatok fényképpel, melyeket nem küldünk vissza: Propaganda d. d. Zagreb, Jelačićev trg. 5. címre küldendők „V. R. 4076“ jeligével. 1579

Villanyszerelő segéd, önálló munkás, április 1-re felvétetik. Patakj villanyyszerelő, Noviszád, Kralja Petra II. 30 szám. 1506

Falura fakeskerkedésbe fizetésnélküli gyakornokot és minden munkát végző (intelligensebb) napszámost keresek április 1-i belépésre készpénz kaucióval. Ajánlatokat „Pontosság“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 1576

Két szoba, előszoba konyhából, a szükséges mellékhelyiségekkel álló, lehetőleg fürdőszobás lakást keres anyas és leányból álló, csendet kedvelő és pontos fizető tisztviselő uricsalád. — Ajánlatok „Csendes“ jeligére a kiadóba kérotnok. 1620

Tanoncot ellátással fehér- és barnasütődémbe azonnalra felevezsek. Ifj. Marsch János, Apatin. 1610

Két személyes család keres minden szakácsnót, aki egyedül és jól tud főzni. Jó bizonyítvány feltétlen szükséges. Bejárónók kizárva. Jelentkezni egész nap Biljana kozm. intézet, Njegoseva 10. Noviszád. Vidékiek levélben. 1605

Keresek jó munkás fodrásznót azonnali vagy megegyezés szerinti belépésre. Radosevics, Bácska Palánka. 1635

Éves bizonyítvánnyal rendelkező, komoly, főzni tudó mindenek (lehet egyedülálló asszony is), azonnalra vagy legkésőbb 1-ére felvétetik. Dr. Spitz, Kr. Alekszandra 8. I. em. 1633

Keresek becsületes, szorgalmas lányt vagy fiatal asszonyt a házimunkák elvégzésére. Jelentkezni: Zselyezniczka 3. II. Noviszád. 1627

Idősebb kufatófiut felvesz a Spiller büffé, Noviszád. 1628

Elárusítónót, ügyeset keres a Dornstädter cukrászda, Noviszád. 1631

Fiatal cipészegéd azonnalra felvétetik. Laza Koszticsa 7. Noviszád. 1638

Szabó munkásokat felveszek azonnali belépéssel. Ugyanott inast is felveszek. Potics Illés, női szabó, Kralja Petra 13. I. az udvarban. 1639

KÜLÖNFÉLE

Hajas Stevan ml. angol uriszabó, Zemun, Kralja Petra 4. Ajánlja a legkiválóbb divatos férfiföltény fazonokat, legolcsóbb árak mellett.

Száraz a lakása? 24 óra alatt „Izo- iátorral“ garantált, olcsó, tartós. — Weisz Sebestyén. Zselyezniczka 74. Noviszád. 1599

Nagyothallás és fülzugás praktikus gyógyításáról ismertetőt — a cége megbízásából — **ingyen küld:** Hegedüs Péter, Mol, Bácska. 1587

Jó házikoszt kapható bánáti kifőzdében. Ifj. Almási Antal, Beograd, Karagyogyeva ul. 49. 1588

Tartós villanyondolást a legmodernebb eszközökkel, garanciával és reklámáron végez **Konyoros Juliska** hölgyfodrász, Szubotica, Zrinyszki trg. 2 szám. 137

Elveszett szerdán egy zsebóra az Ustvazska ucca elején. A becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. 1626

Kuglizók, sakkozók, kártyakedvelők találkozóhelye minden hétfőn a Fülöp féle vendéglőben. Noviszád, Ciril Metód u. 70. 1640

Művészi foto-terem, gyermekfelvételek, arcképek, nagyítószok

FOTO HERING STUDIO

Noviszád, Trg Odobojenje 6. Apollóudvar

Adott mindenféle szobor és egyéb művészi tárgyak, zölle árak

Még ma is könnyebben és jobb állást nyer

aki mérlegképes könyvelővé képeztetni ki magát. Tanulni szándékozók kérjenek prospektust:

BORBÉLY LAJOS könyvszakértőtől, Noviszád, Póstaftók 75. Lakás: Fruskogorai 11. (Strand ut)

INGEK - NYAKKENDŐK

ingek, pizsamák - készek és mérték szerinti, a legjobb anyagból, legújabb divat szerint, valamint nyakkendők legnagyobb választékban. Női selyem alsónemű, harisnyák, keztyűk, fűzők és mellények, gyermek harisnyák, menyasszonyi kelengyék legolcsóbb árak mellett kaphatók a speciális férfi és női divat üzletben

POLIĆ DJORDJE

Beograd, Pašićeva 4 (A Terazije mellett)

Hotel Pošta

BEOGRAD
a vasútállomással szemben

Legmodernebb berendezés, kitűnő étterem és kávéház, elsőrendű hazai és külföldi konyha. — Pontos kiszolgálás! Szolid árak! Kitűnő zene!

Reklamékat és mindennemű körpínt készit. Ugyanott egy szalóngarnitúra eladó
Müller kárpitos SZUBOTICA, Cseszka ul. 25

SOKO ODELA

NOVISZADI ÜZLETÉT áthelyezte a Kralja Petra I. 3 szám alól a Kralja Petra I. 29 szám alá (Tanudzsics palota).

AJANLJA nagy választékát
NŐI KABATOKBAN
FÉRFI és GYERMEKRUHAKBAN
valamint az összes tavaszi árúját szolid gyári árak mellett. A „Poverenje” utján részletfizetésre is adunk.

Ház

haszonélvezettel, szép kerttel, a Laze Kostića utcában, nagyon kedvező áron eladó. Felvilágosítást ad:

Bošnjaković Milan
ingatlanforgalmi ügynöksége, Noviszád Kr. Petra I. 19

VÁROSI MOZI - SZUBOTICA

Vasárnap, március 20-án

Az édes anyaföld

PAUL MUNI és LUISE RAINER

grandiózus filmje német nyelven A modern filmgyártás mesterműve PEARL S. BUCK ismert regényének világsikert aratott filmváltozatában FIGYELEM! Az előadások kezdete, tekintettel a film hatalmas méreteire megváltozott:

VASÁRNAP: 2, 4.15, 7 és 9.15 órai kezdettel, mindenkor a nagyteremben tartjuk meg az előadásokat

Kisterem: A HALÁL BORZALMAI. NAGY BÜNYÜGYI FILM

Uj férfi kalap üzlet! Herdt Mihajlo Noviszád, Kr. Petra II 11

Gazdak választék! Olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!
Javításokat olcsón és szakemberien végezi!

Dreher-sör

megérkezett. A mai naptól kapható pohárban és üvegben a következő vendéglőkben: Gambrinus, Habag, Strahin'a, Lloyd büfékben: Weinhöpl testvérek, azelőtt Spiller, és Losterler
HIRES MERT JÓ AMI JÓ — AZ NEM DRÁGA
Képviselő Noviszádon: Anton Schweichtler, Laze Koszticsa 33. Rendelésre házhoz küldök 05 literes üvegekben világos vagy sötét sört

Jó ruhánál is fontosabb az üde, tiszta arcbőr. Elhanyagolt, tisztátalan arcbőrét már pár napi használat után felüldíti az elismert Daruvári erém Használható éjjelre vagy nappalra. Mintacsomagot 3 dinár postabélyeg ellenében küld Blum gyógyszerár, Subotica, 107.

PÉNZT, időt, fáradságot takarít meg, ha házat, földet, szőlőt valamint gépek, üzletek, iparüzemek vételével vagy eladásával Létmányi László ügynököt bízza meg. Szubotica, Paralelni put 80. Válaszbélyeg köretik. 88

Malmosok! Raktárról kaphatók külföldi, belföldi és francia malomkövek 20—18 colig nagy választékban. Malmuzsics Iván, Szubotica, Zrinyszki trg 11 szám. 70

RÁDIÓZASNA! fontos a gép rendszeres működése. Szakszerű javításokat vállal: „Radiofon” Gauss, Noviszád, Kralja Petra II. 41. 5020

Ócskavasat, használt gépeket, használt fémeket vesz-elad Jeremić Branimir Ruszka ulica 37, Noviszád.

SULYOK fest, tisztít. Selyem ruhák festése minta szerint. Száraz és vegyi tisztítás. Olcsó árak. — Noviszád, Postanszka 14. 4024

300.000.- dinár készpénzjutalom az osztálysorsjáték húzásán, április 13—14. 1/4 sorsjegy ára 50 dinár. Gyetvay Lajos, Szubotica, Manojlovićeva 9 szám. 121

Használt butorokat, varrógépeket, Wertheim-kasszát állandóan vesz-elad, hívásra házhoz megy: Keller, Carinszka 15, Noviszád.

Malcsics katonai és uriszabó, Noviszád, Maszarikova 12, értesíti a n. é. közönséget, hogy angol tavaszi szövetségajánlata megérkeztek. Divatos szabás, szolid árak! 1501

Betegek és elagottak figyelmébe! Jóllelkű kedélyes gyermektelen keresztény fiatal házaspár életfogytiglani eltartását és gondozását vállalja idősebb férfinek vagy nőnek — némi jutalom ellenében. Érdeklődni: Kollár Mátyásnál, Mali-Idjos. 1552

Hölgyek figyelmébe!
Tavaszi **Kalapudonságok** legjutányosabban
Hoffmannál
Szubotica, Vilsonova ul. 20 (tőpostánál)

MIELŐTT BEOGRADBAN HAZAT VENNE, keresse fel irodánkat, mert általunk 10%-kal az értéken alul vásárolhat ingatlanokat.

„Trgovačko Društvo”

Beograd, Terazije 12

EPE KÖVEK
Az ismert Sa val-
lea epekő és epe-
hólyvadba ellen
kapható a lőkép-
vise ÁRSI
APOTEKA
SV. IVANA
Za reb, Kapito: 17
Inyven propek-
vost kü dánk
Orl. reg. S. br. 27870

Griezer Franja

női és férfi fodrászata,
Noviszád, Kralja Petra. II.
és Ljubljanska utca sarkán
Tartós hullám „Wella” juniorral
Vas és vizondolálás hajfestés
Egyéni és modern frizurák.
Gyors és udvarias kiszolgálás

Kazánok,

gázgenerátorokhoz alkalmasak kb. 5 mm vastagságban, megvételő keresztetnek 1 drb. 1400 mm átmérő 4000 mm magas, 1 drb. 750 mm átmérő 1400 mm magas, 1 drb. 1000 mm átmérő 3500 mm magas. — Ajánlatokat kér
ADAM JAKAB, BACSKA TOPOLA

HOTEL BRISTOL

BEOGRAD
A vasútállomás és minisztériumok közepében
Karadjordjeva 50
Telefon: 26-703 és 26-704

Legkényelmesebb komfort, előkelő étterem és kávéház, elsőrendű hazai és külföldi konyha, szalon-zenekar, American bár
Szolid árak!

D. K. W. WANDERER AUTÓK

Képviselete a Vajdaság részére

„AUTOIMPORT”

Noviszád, Bul. Kr. Marije 9. Telefon: 24-85

Szőlőtulajdonosok,

gazdák, földbirtokosok és faiskola-tulajdonosok minden kötelezettség nélkül kérjük árajánlatunkat és prospektusunkat a

motoros kapálógépünkről,

amely egyik gazdaságból sem hiányozhat

Nanka i Vuković

tehnička radnja BEOGRAD, Vlajkovićeva ul. 10 sz.

FESTÉKEK, — BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAKKOK, — FESTÉKEK BŐR-FELDOLGOZÁSHOZ, — BENZIN, OLAJ, FÉRNISZ, PADLÓOLAJ, PADLÓ VIASZ, „SCHMINKE” MŰVÉSZ TUSUFESTÉKEK, ECSETEK, HAZ-TARTÁSI CIKKEK. ELSŐRENDŰ MINŐSÉGŰ ARÚ, — OLCSSÓ ÁRAK. SZAKSZERŰ KISZOLGALÁS

„BAPO” BAKTAI és POLTURA

Noviszád, Kralja Petra II. 9. Telefon 29—47

ŐSZIBARACKFA különleges égek

Magyarországból importált 50 törzskönyvezett fajtaiban kaphatók az „UNIKUM” törzsgyümölcsös és speciális őszibarackfaiskolából. Szin-nyomísi árjegyzék ingyen!

„UNIKUM” KÖZPONTI IRODA: A SIBOT CA. VILSONOVA UL. 11.

BUTOR
BENCZE

Elsőrendű száraz anyag
Szolid és izléses tervezés
Gondos és lelkiismeretes
munka, pontos kiszolgálás
Rendkívül olcsó árak

Gyár és főüzlet: **PETROVGRAD**

Flókok: **NOVISZAD** Pasiceva ulica 21. **BEOGRAD** Knez Mihailova ulica 44.

A halott emlékének tisztelete
— a legrsőbb emberi erény.

Temetések rendezését a legrsőbb árak mellett a leg-nagyobb figyelemmel vállaljuk. Exhumálunk és szállí-tunk! Kedvező fizetési feltételek!

„GOLGOTA” temetkezési vállalat
LENKEY IMRE ÉS FIA

NOVISZAD, Uspenzka ul. 12. Tel. (éjjel is) 26—90.

Nagy raktár mindenfajta ércokorsókban, valamint saját gépeinken készített mindenfajta koporsókban. Nagy va-laszték szemfedelemben és koszorúban!

Ha ingatlant

venni vagy eladni

akar forduljon bizalommal a legnagyobb fővárosi ingatlanforgalmi irodához

„ISKRA”

Beograd, Balkanska ul. 6-I.
A „Lukzor” mozi mellett

Legnagyobb választék bérházakban

„ISKRA”

Ne vegyen és ne adjon el ingatlant míg nem látogatta meg a

„ISKRA”-t

10 legrsőbb legényűzőbb legrsőbb épületeket adunk el Beogradban

Srpska Banka d.d., Zagreb

Fiók: Noviszád

Legelőnyösebben lebonyolítja

az összes devizatranszakciókat, Kereskedelmi hitelekét likvidál Hitelekét folyószámlákra, folyószámlákra és kézi zálogokra (arany, drágakövek és értékpapírokra). Vesz és elad idegen valutákat és értékpapírokat. Betéteket kamatozásra könyvecskékre és folyó-számlákra elfogad, azokat a legelőnyösebben kamatoztatja és fizeti ki felmondás nélkül.

Üveg hét

22 darabból álló hármass készlet

7 darabból álló vizes készlet

7 darabból álló boros készlet

8 darabból álló likőrös készlet

Ennek a 22 gyönyörű darabnak az ára, de csak ezen a héten (március 20—27-ig)

53- dinár

VELIKI PARISKI MAGAZIN
NOVISZAD

Az áll. osztálysorsjegyek új, 36-ik jíték összereményei:

Din. 64 991.000

Az I. oszt. huzásai: április 13 és 14 én 1/1 Din. 200, 1/2 Din. 100, 1/4 Din. 50 Sorsjegyek kaphatók nagy választék-ban a főelárusítónál:

M. K. LEPEDAT, SUBOTICA
Vidékre postán küldöm

Ingatlan adás-vételi iroda

„GRADJEVINA”
Beograd, Vasina ul. 5/II. Telefon 24-726
elad Beograd minden részében

bérfalókat,
villákat,

építésre alkalmas telkeket

Vevőinknek technikai szaktanácsokat adunk, tervrajzokat és árvevéseket leg-jövedelmezőbb házik építésére, mert a iroda **MÉRNÖK-SZAKEMBER** veze-tése alatt áll.

Mérsékelt díjazás mellett megállapítom az ingatlan legpontosabb forgalmi ér-tékét. 486

FELHÍVÁS

Felkérem a noviszádi zsidó hitköz-ség tagjait, hogy

MACESZSZUKSÉGLETÜKET

április 1-ig előjegyezteni sziveskedje-nek. Csak a fenti határidőn belül elő-jegyzett mennyiség szállításáért sza-valolok.

ADLER GEZA
Novi Sad, Ustavska 36

Воспользуйтесь

BEOPAN
KNEZ MIHAILOVA UL. 19
NOVISZAD
TELEFON 24-904

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andrée Dezső**
A kiadóhivatal igazgatója: **Blazsek Ferenc**
Preptáta — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Zsazi svakodneвно Megjelent naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

A vojvodinai magyarok és szlávok elnémetesedése az „erőszakos” magyarosítás ideje alatt

Írta: Tomán Sándor

Évtizedek óta halljuk, hogy milyen »kiméletlen« és »erőszakos« módon magyarosították különösen a németeket a volt Vojvodina területén a háború előtt. Sajnos a multban sohasem léphettünk nyíltan fel a rosszakaratu híresztelések ellen, mert kezünket megkötötték. Ma azonban a sajtót már sokkal enyhébben kezelik, így talán szóvá tehetjük és az ellentábor által rendelkezésünkre bocsátott adatokkal cáfolhatjuk mindazt, amivel megrágalmaztak bennünket.

A Reggeli Ujság, amint azt állandóan és folyton hangoztatjuk, a legteljesebb tisztelettel viselkedik minden nemzetiségi mozgalommal szemben és soha semmivel sem tett még kísérletet sem arra, hogy nemmagyar nemzetiségűk körében bármely irányú propagandát fejtsen ki az illető nemzetiség ellen. Minden véleményt, ha az becsületes és őszinte, tiszteletben tartunk, de épen így

megköveteljük, hogy saját véleményüket is mindenki tiszteletben tartsa.

Nem bántunk senkit, csak magunkat akarjuk megvédeni minden illetéktelen beavatkozással szemben. Ez a körülmény késztet bennünket arra is, hogy a leghatározottabban tiltakozzunk az ellen, hogy rajtunk kívül állók állapítsanak meg olyan tényeket, amelyek megállapításához semmi közük nincsen, mert az egyedül és kizárólag tőlünk függ csak.

Két héttel ezelőtt a Reggeli Ujságban már rámutattam arra, hogy a vojvodinai németek »erőszakos és kiméletlen magyarosítása« a mesék országába tartozik.

Az, aki elmagyarosodott, sohasem az erőszak és kiméletlenség következtében magyarosodott, hanem mindig csak önszántából.

Tagadhatatlan tény az, hogy a háború előtti időben a Vojvodina területén önkéntes és jószándékú magyarosodási folyamat volt, mert a magyarság bizonyos vonzerővel bírt és ez vonzotta

a magyar törzsön kívül születetteket hogyha már születésüknél fogva nem lehettek, legalább éreft megfontolás után saját akaratukból legyenek magyarok, ami mindenképpen sokkal inkább nevezhető öntudatos magyarságnak, mintha valaki születés révén, tehát saját akaratától függetlenül vált magyarrá.

Ezt végre meg kellett írni, hogy nyíltan és tisztán leszögezzük álláspontunkat ebben a kérdésben, amelyet épen arról a német oldalról szegeznek felénk, amely a maga hatalmi kérdésében nem ismer semmi kiméletet. A szélsőséges német csoport, amely a józan németek falát is fejével akarja betörni, állandóan az »erőszakos és kiméletlen magyarosítás« rágal-mával igyekszik uszítani, minden téren a vojvodinai magyar kisebbség ellen. A fajelmélet jugoszláviai képviselői azonban sokkal

jobban tennék, ha máshol keresnék az »elnémettetlenítés« példáit és nem a magyar kisebbség között.

Az »erőszakos magyarosítás« legbeszédesebb cáfolata, ha a vojvodinai német kisebbség soraiban tartunk seregszemlét. Őszintén szólva nem szívesen szánjuk rá magunkat, mert nem akarjuk a kisebbségi sorsközösséget ezzel talán megkeseríteni, de ha erre a lépésre kényszerítünk bennünket kénytelenek vagyunk ezt megtenni. Reméljük, hogy minden józanul gondolkodó német is megért bennünket és nem veszi ezt a német kisebbség elleni támadásnak, mert ez igazán távol áll tőlünk. A magunk igazolására azonban meg kell ezt tennünk.

A németek »erőszakos és kiméletlen elmagyarosításának« legbeszédesebb cáfolatát épen a »Deutsches Volksblatt« nyújtja néhány hét óta. A jugoszláviai németiség vezető lapja a dr. Kraft elleni küzdelem során naponta közli az egyes falvak német vezetőinek nyilatkozatát, amelyekben állást foglalnak dr. Hans Moser álláspontja mellett.

Ezeket a nyilatkozatokat mindig a község legtekintélyesebb polgárai írják alá és

bizony ebben a névsorban nemcsak német neveket, hanem igen sok magyar és szláv nevet is találunk. Feltételezhetjük, hogy az aláírók mind idősebb emberek, akik még a háború előtt és alatt végezték iskoláikat, tehát akkor, amikor az erőszakos és kiméletlen magyarosítás folyt. És ezek a magyar és szláv nevek ennek ellenére elnémetesedtek. Ez a tény cáfolja a legjobban az »erőszakos és kiméletlen magyarosítás« megjelölését.

Ha német községekben a magyar uralom ideje alatt a magyarok és szlávok elnémetesedtek, akkor minden másról lehet beszélni és írni, csak »erőszakos magyarosításról« nem. Ha itt ötven évig »erőszakos magyarosítás« folyt volna, akkor bizonyára nemcsak hogy magyar és szláv nevek nem írhatnák most alá ezeket a nyilatkozatokat, hanem német nevű is valószínűleg sokkal kevesebb szerepelne az aláírók között.

Hogy azonban állításainkat igazoljuk alább felsoroljuk azokat, akik

magyar vagy szláv nevek ellenére a magyar uralom alatt az »erőszakos és kiméletlen magyarosítás« idején elnémetesedtek.

Nem gyűjtöttük össze a Deutsches Volksblatt összes számain, amelyekben a névsorok megjelentek, de az alábbi néhány adat is igazolni fogja állításunkat.

A Deutsches Volksblatt 1938 február 13-i számában többek között Obrovac községből közöl nyilatkozatot, amelyen Simon Horváth, Franz Horváth, Adam Moschin, Stephan Moschina szerepelnek. Azt hisszük, hogy ezek egyike sem mondható fajnémetnek, amint erősen kételkedünk abban is, hogy a lap február 18-i számában megjelent apatini levelet aláírók közül Michael Utry, Julius Farkas, Anton Tordi, Franz Popović, vagy a besikai Anton Bobosch és Andreas Betsch, akiknek neve egész biztosan Bobos és Bécs volt valamikor, német eredetűek lennének.

A buljkeszi Petry Péter ősei épen úgy magyarok voltak, mint a cseszteregí Andreas Sekeř-é, aminthogy a crvenkai Ignaz Toma német eredetében is joggal kételkedhetünk. A február 22-i Volksblattban a glogonyiak nyilatkozatát olvassuk és ennek aláírói között van Peter Weresch (igy), Alexander Muntian, Johann Zervica és Franz Šoštarić, hogy más német neveket ne is említsünk. A gákovói németek között is ott látunk néhány aláírást, amelyek élénk cáfolatai a németek erőszakos elmagyarosításának. Ezek Stephan Tibor, Josef Patarica, Ludwig Hajak, Josef Rohatschek. A bánáti Katarina község aláíróit is érdemes megjegyezni: Anton Kubinyi, Josef Hary, Andreas Kruszay. Van e, ki e nevek német eredetében hinni tud?

Prigrevica Szveti Ivánból Franz Beni (Béni), Josef Nyári, Franz Sabo (igy) irták alá a Moser melletti nyilatkozatot. A március 5-i szám az apatiniak levelét közli és ezen aláíróként szerepel Jakob Tordy és Josef Kartaly, ugyanabban a számban olvasható a bocsári Stephan Kintsch, a vrsaci Josef Kovacs, Johann Pataký, dr. Felix Pavlowitsch aláírása is, hogy a többi szláv hangzású és eredetű névről meg se emlékezzünk. A bánáti Jabuka község németei között, amint ezt a március 6-i Volksblattban olvassuk, van többek között Karl Schoproni, Stephan Sabolović, Stephan Katić és mások. A kolutiak között Andreas Ujvári is szerepel. A beográdi németek sorában Paul Toth, Karl Kocka, a bánáti deszpotováciak között Josef Petry nevét olvassuk. A névsorban még igen sok német hangzású név szerepel annak élénk bizonyítására, hogy milyen »erőszakos és kiméletlen magyarosítás« folyt épen a németek kárára a volt magyar uralom ideje alatt a Vojvodina területén.

Ez a néhány név, amit úgy hoztunk, amint a Volksblattban megjelentek, a legbeszédesebb bizonyítéka annak, hogy mennyire nem felelnek meg a valóságnak a németek erőszakos elmagyarosításáról szóló hírek, amikor ezzel szemben tény az, hogy magyarok és szlávok németesedtek el a magyar uralom alatt. Nem frázisokkal cáfoltunk, hanem tényekkel és szeretnénk hinni, hogy ezek után nem kell újabb adatokkal igazolnunk az igaztalan rágalom hadjárat valótlanosságait.

LÉLEKÜDÍTŐ

Nem bírok ellenséges szemmel nézni embereket, különösen olyan embert nem, akit csodálnom kell. Gr. Gobineau

*

Nem azért vagyok, hogy veletek együtt-gyűlöljek, hanem hogy veletek együtt-szeressem. Sophokles

*

Ha azt akarod, hogy szeressenek: szeress. Seneca

*

Ha égbe akarsz emelkedni, le kell szállnod, míg eléred a szenvédőt és kezet nyujtasz a szegénynek. Spanyol mondás

*

Aki szeretet nélkül futkos (a világban), nem ér föl a mennyekbe; hol ide, hol odaszökdel, akár a lidércfény. Angelus Silesius

*

Erős a szeretet, mint a halál; kemény, mint a koporsó, a buzgó szerelem szenei tüzesek, mint a sebes láng! — Sok vizek el nem oltathatják a szeretetet; a folyóvizek is nem borithatják azt el; ha az ember minden házabeli marháját (kincsét) adná is a szeretetért, mégis megvetnék azt. Biblia: Énekek éneke

*

Kéz kezet mos. Seneca

*

Hogyha a királyi törvényt cselekszitek, az Irás szerint: »Szeressed a te felebarátodat, mint tenmagadat« — jól művelitek. Ha pedig személyt válogattok, vétkeztek és feddésben részesültök a törvénytől, mint annak megrontói. Biblia: Jakab apostol levele

*

Az emberszeretet legyen hathatós és ne kirakat. Emerson

*

Az ember nem avégre él, hogy érte dolgozzanak, hanem, hogy ő dolgozzék másokért. Tolsztoj

*

Ma a legnagyobb bűn az emberek absztrakt szeretete, a személytelen szeretet azok iránt, akik valahol a távolban vannak... Olyan könnyű azokat az embereket szeretni, akiket nem ismerünk, akikkel sohasem találkozunk! Hisz akkor nincs szükségünk áldozat hozatalára; s emellett olyan elégedettek vagyunk magunkkal! Így csaljuk meg a lelkiismeretét. Nem, azt a felebarátodat szeresd, akivel együtt élsz, s aki terhedre van. Tolsztoj

AZ IGAZI MUNKA

Írta: Szilnyi Zoltán

— A kisasszony nem kívánja őt látni — mondta a szobalány kis guny-mosollyal és betette előtte az előszobaajtót.

Ő maga is elmosolyodott savanyuan. Hiába, ruha teszi az embert. Ha jó ruhája lenne, a kisasszony is látni kívánta volna és a szobalány sem mosolygott volna gunyosan. Mert akinek már az előszobában dől el a sorsa, annak nagyobb szüksége van finom ruhára, mint magának az angol királynak. Az angol király csak annyit mond, hogy én vagyok az angol király, aztán az sem baj, ha lyukas a könyöke, de akiről azt sem tudni, hogy ki, mi és még valamire való ajánlólevele sincsen, annak először is a cipőjét nézik meg, aztán a ruháját, nyakdolgok körül, mert ha nem lenne baj, nem is kellene idegenbe sompolygó kutyaként bealázatoskodnia az előszobába.

No de mindegy, ezt ő már úgy megszokta, hogy szinte nem is tud enélkül élni. Ha valamelyik ifjú és tapasztalatlan titkár fordított sorrendben kezdi el rajta a szemlét és némi jóindulatra gerjed attól, hogy amugy egész bizalomkeltő arca van, olyan zavarba jön, hogy alig mer beljebb kerülni a párnázott ajtón. No, ez a szegény titkárpajti is megfogja kapni a magát azért, hogy beengedje a párnázottajtáiu menyországba, ahelyett, hogy félvállról, kegyetlenül rámondult volna: — Öméltséga álláskeresésügyben nem fogad. Minden más ügyben igen, csak éppen álláskeresésügyben nem. Azon aztán el lehet tündönni, hogy öméltséga vajjon hogyan érkezett volna el a méltóságig, ha annakidején neki is azt üzenik ki az akkori méltóságok, hogy álláskeresésügyben nem fogadnak. Vagy akkor minden valamire való uriembert már születése pillanatában várt egy kényelmes íróasztal, amit csak elkeltett foglalnia, ha éppen nem volt más dolga? Persze, ezek a mai fiatalok egyebet sem tesznek, mint hogy hivatalok lépcsőin bolyonganak, nagyurak előszobáiba sompolyognak be, különféle diplomákkal hónuk alatt, kérnek, követelnek, fenyegetőznek és nem látják be, hogy az álláskeresés, magánügy, ami nem tartozik öméltséga illetékességébe.

Szóval, a kisasszony nem kívánta őt látni. Lám, lám, ez a kisasszony. Pedig tőle igazán nem akart állást kérni. Mindössze látni szeretete volna. Csak látni, mert meghallotta, hogy néhány hónapja felköltöztek a kisvárosból, ahol sok boldog majális táncoltak át együtt. Persze, arra még csak homályos célzást sem tett volna, hogy akkor... hogyan is szokás ezt mondani?... örök hűséget fogadtak egymásnak. Tudja ő azt, hogy mi illik az olyan régi ismerősnek, akiről már azt sem lehet tudni, hogy miből él, s aki már azt is letagadja, hogy doktor! címet visel a neve előtt, mert ujabban nincs olyan ruhája, amit az ilyen címek mellé illik viselni.

Elmosolyodott ezeken és eltűnődött azon is, hogy ugylátszik, eszükkenében van helyes ítélőképessége. Nem ismeri már a legujabb társadalmi szabályokat és olyan dolgokat művel, amik nem méltók egy jólnevelt uriemberhez. Ez a jólneveltség is alighanem csak addig tart az embernél, ameddig a nadrág élénk vasaltsága. Ujabb és újabb vasaltsára van szüksége, ahhoz, hogy szépen megmaradjon. S miután mindezt megállapította bölcsen, még csak haragudni sem tudott a kisasszonynak. Így jár az, aki látoga-

tóba indul és otthon felejtí jóivasalt ruháját.

— Legközelebb, no, majd legközelebb — mondogatta magában és mosolyogva lépegetett a Duna felé, abba az irányba, ahol az új híd épül.

Leheveredett a töltés oldalán, a szegényes pázsitra. Szereti nézni a Dunát. Este is, amikor sötétben csillogó tükrében megmerülnek a kigyulladt parti lámpák. Ilyenkor, mintha mesés-könyv nyílta fel. Világítótestű, királyi hattyu suhan be a fekete vízben, zenehangok szűrődnek ki a fedélzetéről és tarka szoknyák libbennek fények alatt. Aztán eltávolodik a világító hattyu s közönséges hajóvá válik elsötétvedve a másik parton. Majd egyszer, ha pénze lesz, szép nyári estén ő is elviteli magát a csillogó sötét hajóval meseország távoli partjai felé. Finom, sárga ruha lesz rajta, a hóbán könnyű, sárga cipő. Akkor talán a kisasszony is vele megy. Finom italokat fognak inni és táncolnak a hajó fedélzetén.

Kinyújtotta lábszárait a csenevész pázsitra. Az épülő híd felől felbukkant egy moterosónak. Vidáman szelte a csillogó vizet s pár száz méter után edasimult a parthoz, megvárta, míg két uszó szállít a végéhez esatollak, aztán széles kanyarral vitte azokat az épülő hídhoz. A munkások, akik kevéssel előbb legörgették a partról a pénzöket, elhaladtak mellette, s a megdölgözött test egészséges verejtékezagát árasztották magukból. A munkavezető néhány lépérről megállt és visszahátrált:

— Hé, fiatalur, dolgozna-e egy kicsit? Vagy csak arra való az Isten napja, hogy a hasunkat süsse?

Meg sem értette mingyárt, hogy ő-hozzá beszél és szóljon már, hogy van-e kedve munkába állni, épp ilyen fatalembere lenni szükségük. Erre már talpra ugrott. Hogyne lenne ked-

ve. Nagyon köszöni. Elindult a munkavezető után. Nem árulta el, hogy még sohasem keresett kenyeret testének munkával. Legfeljebb ezt is megpróbálja.

Megálltak ott, ahol lehántott kérgű szálfatemek hevertek az ut másik oldalától néhány méternyire. Onnan kell azokat elvinni egyenkint a töltés meredélyéig, ahol aztán az elengedett szállfa magától lerohan a töltés oldalán és éles esattanással rábukik a vízre. Néhányat pörög hosszú sárga teste és máris elkapja egy csáky, mielőtt magával ragadná azt a viz. Szép munka, már sokszor elmézte. Ilyenkor knuthamsuni fejezetek jutottak az eszébe. Meg a kisasszony, akivel valamikor együtt habzsolták a Knut Hamsunkönyveket és megállapították, hogy az ilyen élet a szép és boldog élet. Az igazi munka az, amikor működnek az izmok, a testet befonia a levegő, a bőr kicserzi a nap, meg a szél. Ebben most mind része lesz — amit a szegény kisasszony továbbra is csak a regények lapjairól fog ismerni.

Beállt a sorba a többiek közé. Nem mutatkoztak be egymásnak, amint a hivatalokban szokás. Nem fontos a nevük. Az egyik ember olyan, mint a másik. Az egyikkel csak úgy ellehet beszélgetni, mint a másikkal, kenyérről, dologról. Ehhez nem kell barát vagy régi ismerős, aki bemutatja őket egymásnak. Ehhez csak egy másik ember kell, akivel a déli szünetben ott folytathatja, ahol előző nap egy másikkal abbahagyta. Mert itt olyan egyfermák az emberek, mint a virágok a réten. Istennek szabad ege alatt, a természetnek nagy rendjében nincsenek rangkülönbségek.

— Ne drukkolj, haver — mosolygott rá barátságosan a szomszéd, olyan mosollyal, mintha Isten tudja mióta ismernek egymást. Ő is visszamosoly-

gott rá, felelni akart, de már vezérelt a munkavezető:

— Rajta, fiuk!

Egyszerre hajoltak le mind a hatan. Ugyanakkor valami pattant a ruháján, alighanem az a gomb, amelyik már napok óta megerősítésre várt. De ezzel már nincs idő bibelődni. Kissé siklott a tenyere, amint markolta a fa sima törzsét. Megfeszítette minden izmát, amint a munkavezető „hó!”-t kiáltott. A nyakán hirtelen kidagadtak az erek a karjára sulyosodó rettentő teher alatt. Ugyanakkor a többiekén is. A szállfa lassu lebegésén keresztül egymást támogató karok és idegek érintkeztek, mintha mind a hatan egyetlen lényé egyesültek volna, óriás hernyó lassan mozgó végtagjaiként a szállfa közös törzsén. A dobhártyáján kattogott a vér és égő sebhelyé vált minden pórusa. Kissé fél kellett nyögni, mire a szomszéd, akinek még élcelődésre is jutott az erejéből, odaszólt rekedt nevetéssel:

— Nem szokta a cigány a szántást. Hát nem, de majd meg fogja szokni. Már a második menet könnyebb lesz. Közben a fenyő teteme fölemelkedett csaknem a térdökig.

— Hó-ó-rukk! — kiáltotta a munkavezető.

A szomszédok is elbődültek: lassan, szorítsd, el ne ejtsd! Még egy átkozottul nehéz, inakatszagotó pillanat s a fenyő már a lábuk előtt hevert, földretett rudakon, amiken tovább fogják csuszítani a partig. Kiegyenesedtek és összemosolyogtak. Ő is mosolygott. Olyan könnyűnek érezte a két karját, mintha nem is volna.

De ez is csak egy pillanat. — Ne lazáljunk, emberek, az idő pénz — serkentették egymást. Ujból nekigyürköztek a mozdulatlan póznának. Báméskodó sétálók állták őket körül. Kedve lett volna odakiáltani az egyik hölgynek, aki különösképpen részvétellel nézte őt, hogy csak semmi sajnálat, asszonyom, sajnálja inkább a kedves urát, aki megpocakosodik a sok üléstől... De csak szuszogni tudott, hátáról csurgott a verejték. Azt hitte, hogy ez lesz a könnyebb része a lábukat, megfeszíteni az izmokat! Lódult a szállfa, amint a munkavezető dorongról-dorongra „hó!”-t kiáltott. — No csak fiuk! No még egy keveset! Aprókat lépegetett, csak a földet látta, aztán amint véletlenül jobbra nézett, megpillantotta a Duna ezüstös vizét. Ott álltak a meredély szélén és apró léptekkel topogva, igazodtak a folyómeddrel egyvonalba.

— Hü! de jó lesz mingyárt, ráuhanant a letaposott, kemény gyepré és felbomlni a végtelen égboltozatra. Hiszen így is lehet élni. Es ehhez még csak előszobázni se kell. Bolond, aki másként él. Ez az igazi munka!

— Most! — ordított nagyot a munkavezető, aztán még nagyobb a rémület torokhangján: — At a kibakati! Ugord át, te mamlasz!

Meg sem értette mingyárt, hogy neki szól, aztán mire feleszmélt, már hiába akarta átdobni a lábait a másik oldalra. Feléjenyuló karokat látott, melyek az imént engedték el a tompán puffanó szállfát. Már csak azt a meztelen fahengert látta, ami elől hanyatt kell vágódnia és cudar recsenést érzett a lábszárában. Sikongatásokat hallott és két karját előrenyújtotta azzal a kőba reménnyel, hogy feltartóztathatja a szállfa rohanását. Összelebekezett azzal és együtt hemperegtek le a köves parton a vizig. Még egy utolsó gondolat, hogy a kisasszonyt, ugylátszik, már nem fogja látni többé... Aztán nem érzett semmit, nem hallotta az éles, messzehangzó esattanást, mellyel felszakadt a folyam tükre...

A szállfa pedig, mint valami horogról szabadult óriási hal, eliramodott a víz folyása mentén. Mögötte, a feltört habokban, vérrózsák bukkantak fel, s lassan, egymáshoz sokasodtak messzenyúló, ezüstös, szítt, biborszín uszálykébe.

IGAZGYÖNGYÖK

ALBERT SAMAIN:

Zene mellé

Nyír s hárs remeg, ezüst berek,
A vízre hold szirma pereg.

S mint sűrű haj, amelyben alkonyszellők a fésük,
Parfömlő a nyár-éj, mely most a tó fölé csügg,
A tó nagy tükörét, az ében tündöklését

S az evező kél és zuhan,
Bárkám az álmokba suhan.

Már távol égbe lengve visz,
Nem földi viz már lent e viz.

Két evezőm csapása lágy,
Egyik a Csönd, másik a Vágy.

Ütemre, szemlehungya, így,
Szívem, a végtelenbe vágj,
Alélon, lomhán, ringva vigy!

Ott tul a hold figyel, — átkönyökölt a tájon, —
A csendre, mit a csónak szelid zaja puhán von,
S három friss lilium haldoklik a ruhámon...

Most, ajkadhoz remegni, halvány Éj, kéjre ágyas,
E szirmok lelke szédül? vagy szédült lelkem vágyas?
Óh ezüst Éj! hajadban fésű a sűrű nádas...

S mint hulló holdsugár-sereg,
S mint víz, mit gyöngyözni verek,
A lelkem is zokog s pereg...

TÓTH ÁRPÁD FORDÍTÁSA

Szalay László

Kurta kígyó

Sajátságos, — sőt, egyenesen csodálatra méltó, mert teljesen egyedül álló, — a bucka növényzete, állatvilága, viharos tengerre vár tája, tikkasztó ege és esőt nem hozó száguldó orkánjai...

A bucka nemcsak az alföldnek, de egész Európának megdöbbentő sajátossága, — mert kizárólagos, elkülönült és ismeretlen...

A bucka egy félreismerhetetlen középázsiai sivatag. A sivatagok klímájával, növényzetével és állataival, — oázisain a maga ősemberével...

Szélesen és hosszan terpeszkedik a bucka, mint az ősrétek... Kezdődik Kecskemétnél, folytatódik Izsák, Tázlár, Orgovány, Bócsa és Páhi határával, aztán a félgyházi Bugacmonostorral, majd a vadkerti, hajósi, halasi határokba nyulva, végetér Terézhalomnál.

Különböző középázsiai sivatagi kórók... Árvalányhaj, pirosító, sikár... szappangyökér, sivatagi orchidea... s a galagonya, kőkény, som, vadkörte, vadalma, boróka... s a törpenyárfa képezik nagyjából a bucka különleges növényzetét... Állatvilága a sivatagi sas, a középázsiai talpastyuk, az üregi nyul, s a tázlári homoki vipera, — amit a nép kurta-kígyó néven ismer...

A kurta-kígyó az alföldnek egyetlen mérges kígyója... Bréhm állatvilágában »tázlári vipera« néven szerepel, mivel főképpen a tázlári és terézhalmi buckákban honos...

Nagyjában félméter hosszú, vastag, tömpafarkú, rosszindulatú, dühös állat ez, melynek marása, — különösen ha aznap még nem evett, — és leginkább a nőket illetőleg, — gyakran halálos. Mint-hogy a bucka népe kegyetlenül üldözi és irtja, nem tud elszaporodni s a talaj művelés alá vonásával is lassankint kipusztul...

Az én gyermekkoromban a kurta-kígyó még elég gyakori jelenség volt... Mert emlékszem rá, az emberek számoltak vele, félték tőle, — és gyakran előfordult, hogy megölték kurta-kígyót...

Különösen a künn dolgozó aszszonyok, lányok gyakran riadoztak és futottak szét, éktelen sivalkodással, sokszor csak valami ártatlan gyiktól, vagy gyanus gyökértől megijedve s odacsodították a dühös vasvillás férfiakat...

Mikor mi, — tiz-tizenkét éves gyerekek, — vadászatni, vagy bucorogni indultunk a buckák felé, sokszor hujántott utánunk öreg Szuhay:

— Gyerekek, osztán jó lesz ám a lábak alá nézni, nehogy kurta kígyóra hájgatók!...

A kurta-kígyó ugyanis ok nélkül nem támad, — csak ha rálépnek, megrugják, vagy egyébként zavarják nyugalmaiban...

Egy nyári délelőtt, — emlékszem irtózatossá szelcsöndes hőség volt, — az úcsi pusztán minarettes, mecsetes, imaligetes arab várost ringatott a délibáb, — s a

szárazföld holmi apró, vékony, fakó lángokkal lobogni látszott, — én, meg a két öcsém madarászó puskákkal nekivágtunk a buckáknak...

Nem láttunk mi egy verebet se. Minden okos érző élőlény eltűnt, elhúzódott a rettenetes hősegről, — csak mi csavarogtunk a buckákban...

Fölmásztunk nagy kinnal egy homokdombra — és leültünk... Az irtózatossá hőségben lehetetlen volt tovább menni...

S már éppen készültünk haza, visszafordulni, mikor egyszer csak szemünkbe ötlött, hogy lenn a völgyben, a sávár, sárga homoktenger közepén, folyton porzik a föld nyolc, tiz, tizenöt helyen is.

Nézzük, bámuljuk... Szél nincsen... De még csak szellő se... Forgószél se... Mi az ördög szórhatja ott a port, a homokot?... Lehetett tőlünk úgy nyolcvan, száz lépésre...

Föltétlenül valami élőlénynek kell ott vergődni!...

Hát gyerünk oda... Igen ám, de a jelenség valami olyan szokatlan, valami olyan soha nem tapasztalt tünemény volt, hogy mi rakoncátlan gyerekek, akik puskával meg éppen az ördögötől se féltünk, ösztönszerűleg is megrökönyödtünk tőle...

Nem is mentünk le egyenesen a völgybe, hanem arra szaladtunk le a dombról, amerről érkezünk... Aztán a dombot megkerülve nagy óvatossá mentünk a völgy felé...

Mikor a távolság felerészét már beloptuk, egyszer csak fölismerettük, hogy mi veri föl a porfelhőt: — kígyók játszottak a homokban!

Még pedig kurta-kígyók... Homoki viperák... Játszottak a homokban!...

Lehetett vagy tizenöt-husz példány... Kergetőztek... Egymás elől a homok alá bujtak... Átsiklottak egymáson... Majd meg összetekerőztek és dobálták magukat a levegőbe...

Először szörnyen megijedtünk, de a másik percben már felülkerekedett a kíváncsiságunk és csak hamar annyira szemtelenek lettünk, hogy még jobban megközelítettük a játszadozó viperákat...

Innét is, onnét is érkezett még egy-egy társuk és ágaskodva siklott közénk... Mindig rakáson maradtak, nem széledtek széjjel...

Már nem lehattunk távolabb tőlük harminc lépésnél, mikor odaugtam a két öcsémnek:

— Lőjünk közénk, aztán szaladjunk el...

— Az bizony nagyon jó lesz... — Na hát célozzatok ti is és mikor én kimondom a hármat, — löni...

Céloztunk: Egy, kettő, — három!... bumm!

Azzal már szaladtunk is, mint az örültek és meg se álltunk hazáig, dacára a szörnyű hősegről...

Otthon első dolgunk volt fölkeresni Mihály bácsit és nagy nevetve, lelkendezve elujsgólni neki, hogy mit csináltunk a viperákkal.

Öreg Szuhay csak a fejét csóválta:

— A jóreggelét az apátoknak!... Hátha osztán valamelyőtök hasra esik, vagy kifecamítja a lábát, mi lett volna azzal?... Husz kurta kígyó marta volna meg!... Ijedten néztünk rá:

— Ejnye, erre nem is gondoltunk!...

— Hát most már aztán csak még azt mondom nektek, nehogy bolond ésszel mostanában odamentek: mert a megölt kígyótól napokig nem megy el a párja!...

Estefelé mondom a két öcsémnek:

— Na, fogjatok puskát, aztán gyerünk...

— Hová?

— Hová!... Hát a kígyókhoz!

— Ujj! — riadozik a kisebb...

— Oszt minek? — kérdi a másik...

— Minek!... Hát annak, hogy az egyik agyonlőtt kígyót hazahozzuk... Spirituszbateszük... Hogy aki még nem látott, hadd lásson homoki viperát...

Eleinte nagyon huzódóztak, félték, de aztán eljöttek mégis süriün sóhajtozva... Mert megérttettem velük, hogy naplementekor a kígyók visszacsuszna a lyukakba...

Az edesapám látcsövét is elvittem és először is a dombra mentünk, ahonnet délelőtt a port láttuk...

A nap még nem ment le teljesen, s a látcsővel pontosan ki lehetett venni öt tönkrelőtt viperát a homokban. Még mozgott valamennyi, de helyet változtatni nem tudtak... A megölt kígyó farka ugyanis, — még ha a fejét levágják is, — mozog naplementig...

Egészséges vipera nem mutatkozott, de azért mégsem volt batorságom lemenni a völgybe... Talán mert a meglőtt kígyók mozgottak...

Másnap reggel aztán ismét fölkerelkedtünk... Én egy zsinéggel és telve szemtelenséggel... Csizmát húztam és három téli nadrágot, hogy a kígyó ne tudjon meg harapni...

Először csak a dombról látszóveztünk és láttuk, hogy az öt kígyó már nem mozog... Erre én a zsinéggel lelabujhegyeztem a szélső kígyóig, hirtelen a nyakára hurkoltam a zsinéget, aztán elkezdtem ész nélkül szaladni, — és szaladtunk mindhárman hazáig, a kígyót a zsinegen magunk után huzva...

Amint az udvaron megállunk, odajön Szuhay és meglátja a kígyót...

Hát azt a!... — és kezd rettenetesen káromkodni...

— Ide cipeltétek ezt az átkozott kígyót — és most utána fog jönni a párja is!...

Megijedtünk szörnyen... — Merről hoztátok?...

— Erről és erről... Ott van a porban a nyoma...

— Hoztatok egy vasvillát!... Hoztunk.

Szuhay aztán elindult a kígyó porban lévő nyomát követve — visszafelé...

Mi persze utána...

Még fele útján se lehattunk, mikor egyszer csak Szuhay elkiáltta magát:

Ahol jön-e! És valóban. Elképedve láttuk, hogy csuszik, siklik dühösen cikázó szemekkel dobva magát előre a párja porban hagyott nyomán felénk a vipera...

Jött, szinte tájékozva, sziszegve, nyelvét villámgyorsan öltögetve, — de Szuhay vasvillája lecsapott rá...

Aztán hozzánk fordult Szuhay:

— Nem takarodtok a szemem elől!... Betyárok!...

VIDÁM SOROK

Irja: László Aladár

A modern táplálkozás

Meghívunk néhány embert vacsorára. Az ügy korántsem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Napokig tart, amíg összeállítjuk a teljes névsort, amelyben érvényesülnek az összes szempontok. Mert vigyázni kell, hogy jelenleg kik nem kedvelik egymást, ezzel szemben kik azok, akik igenis kedvelik egymást, ami például azt jelenti, hogy Pancsovaiékat mostanában nem lehet doktor Tubaiékkal meghívni, mert doktor Tubai már nem érdekli a szép Pancsovainé iránt, s ez a sajnálatos körülmény szemmel látható feszültséget idézett elő a két kitűnő házaspár között. Viszont tudni kell azt is, hogy Etának most van egy új titkos völgegy-jelöltje, a Csotányi Feri, akit szintén meg kell hívni, noha őt se testünk, se lelkünk nem kívánja, de ez mellékes, mert a legfontosabb, hogy Eta ne legyen egész este undok és kibírhatalan.

Szóval így az összes személyi körülményeket figyelembevéve végre elkészült a vendégek névsora, megállapodtunk abban is, hogy mi lesz az elő-

étel, a sült, a tészta és így megkezdődhetek az előmunkálatok, amelyek, mint a nyájas olvasó olyan kintiben tudja, telefonon indulnak meg.

— Halló! Szervusz! Te vagy az? — mondja a kagylóba a feleségem mostanában ugyanazt a szöveget. — Csütörtökön este egy kis vacsora lesz nálunk... Remélem, nincs valami programotok...

A felhívottak egy részének igenis van programja, akad akinek a mamáját most operálták, mások éppen csütörtökön felmennek a Kékesre, azután van olyan, akinek még meg kell beszélnie a férjével, mert drágám, nem tudom, hogy János szabad-e csütörtökön...

Ezután megkezdődik az átcsoportosítás: olyan vendéget kell keresni a kiessettek helyére, akinek nem operálták a mamáját és aki nem megy a Kékesre. Végre tökéletesen rendben van a névsor: Kalmárné is jelentkezik és megmondja, hogy Jánosnak nincsen dolga csütörtökön, tehát jönnek...

Most már csak az a baj, hogy még...

nap Villányiek telefonoznak, s örömmel értesítenek bennünket, hogy mégsem mennek fel a Kékesre, tehát számíthatunk rájuk.

Igen ám, de Villányiek helyett most már másokat hívtunk, ami azt jelenti, hogy ha Villányiek is jönnek, akkor pont tizenhárman leszünk, ami igen nyugtalanító körülmény... Hosszas telefonvadászás után fogunk egy tizennegyediket, s így mi sem áll többé a csütörtöki vacsora utjában...

Hétfőn este megszólal a telefon. Leemelem a kagylót. Rózsás Róza, a kiváló írónő, aki szintén jön csütörtökön.

— Kezelt esőkörom...

— A csütörtöki vacsora miatt keresem...

— Csak nem akar lemondani?

— Szó sines róla... Csak, tudja, szeretném megkérdezni, hogy mi lesz vacsorára?...

Öszintén szólva kissé különösnek találom a kérdést, de azért készségesen felelek. Elmondom az előtelt, a sültet, a tésztát és az összes kapcsoló részeket, s a végén megkérdelem:

— Megfelel?

— Nem felel meg, — mondja a vörösrózsás végén Rózsás Róza. — Isten ments, ne értsen félre: ez a vacsora kőműz, de én csak hústalan kosztót eszem...

— Mióta?

— Egy hete. Ugy-e, nem haragszik, ha megkérem, szóljon a feleségének... Valamit készítson nekem, ami nincs hússal összefüggésben...

Mint udvarias házigazda felszólított, hogy rendelje meg a maga kosztját.

— Oh, semmi az egész... Akármiféle csínjának... Valami esékélységet... Egy kis krumpliciprét kapriszósszal, vagy kelgombócot, esetleg majonézszósz... De lehet rozsnyák-leves, spenót-pudding, esetleg kirántott zeller... De ha zabpelyheszeletet készít a felesége, az is jó...

— Brrr... Brrr... — irtózom a telefonnál, mire Rózsás Róza határozottan megsértődik:

— Ugyan kérem, tudja mennyivel egészségesebb mindez, mint piszkos állatok husa... Ez a modern táplálkozás. Tudja mennyi kalória van a rizsben? Látnom, nem tudja!

Igen udvarias formák között közlöm vele, hogy én már csak megmaradok a rostélyos mellett.

— Rostélyos! Ez jellemző magukra, akik nem akarnak haladni a korral... A marhahusban 1488 kalória van, a lencsében pedig 3566... Csak azért beszéllek, mert meg akarom gyógyítani a modern táplálkozás helyes útjáról... Nem akarom, hogy tovább mérgezze magát...

— Ne fáradjon... Én már csak tovább mérgezem magamat — rostélyossal...

Este közöltem a feleségemmel, hogy Rózsás Róza áttért a hústalan kosztúra, mire előkerültek az összes szakácskönyvek és beható konyhai értekezlet kezdődött. Végre szerezték egy töltött uborka-receptet, amelyből megtudtam, hogy az uborka belét kivágnák, megöltik citromlével, olajjal és hagymával kevert paradicsommal... Mindehhez zabpelyhet kevernek...

A többit nem tudom... Amikor a feleségem idős jutott, szép esendben kitimolyogtam a szobából.

Azután elérkezett a csütörtök este. Nekünk behozta a jó piros-ropogós sültet, Rózsás Rózáknak pedig a krumpliciprét kapriszósszal, a kelgombócot és a töltött uborkát.

A különő írónő nagy meglepődéssel vette tudomásul, hogy a háziak ilyen körültekintő módon gondoskodtak az ő külön kosztjáról.

Azután kivert a tányérjára — egy félköls borjucsuiköt és így szólt:

— Felfüggesztetem a diétámat... A ti kedvetekért, mert olyan figyelmesek vagytok...

MÁRCIUS

kilencven esztendő előtt

A reform-korszak termésének beérése Magyarországon

Még csak kilencven esztendő mult el azóta... Az ember nem is hinné, hogy ilyen rövid idő — mert hiszen kilencven esztendő befér az ember életébe, az emberi élet pedig akármilyen hosszú is, mégiscsak futófelhő az élet égboltján...

Pedig mennyit változott azóta a világ... A technika örült iramban vágatott, a társadalom lassan ballagott utána és Európa térképe megváltozott. Mindez irtózatosan öregített bennünket, ha testben nem is, de lélekben...

Ma már aránylag keveset tudunk a negyvennyolcas idők lényegéről. A régi nemzedék lassan elfelejti, az új pedig nem is ismerte meg, csak néhány romantikus elbeszélést olvasott a forradalomról és szabadságharcról.

Nézzük csak, mi is történt kilencven és egynéhány esztendővel ezelőtt?

1848 március 15-ike a köztudatban úgy él, mint a két évig tartó szabadságharc elindítója. Petőfi, Jókai és a többi »márciusi ifjak« felálltak az Akadémia lépcsőire, felolvasták a 12 pontot, elszavalták a »Talpra magyart« és ezzel megindult a másfél évig tartó kemény küzdelem. Kevesen gondolnak arra, hogy március tizenötödike nagy átalakulását negyedszázados szívós reformmunka előzte meg. Március tizenötödike ragyogó népünnepélye, színes fellobbanása a magyar nép átalakítására, újjászületésére irányuló verejtékes hétköznapi munkának.

Az 1825-ös pozsonyi országgyűléssel indult meg az ugynevezett reformkorszak, amely a magyarság életében a történelem folyamán eddig ismert legnagyobb változásokat eredményezte. 1825 előtt csak a költők és írók kicsiny serege és néhány felvilágosodottabb politikus hirdette a nemzeti újjáéledés és a társadalmi átalakulás szükségességét. Az 1825-ös országgyűlésen azonban már megjelent Széchenyi István gróf, Wesselényi Miklós báró, sőt Deák Ferenc is, aki gyakorlati politikájával később majd a legnagyobb befolyást gyakorolja az ország életére. Ezen az országgyűlésen még latinul beszéltek a tekintetes karok és rendek, de **Felsőbüki Nagy Pál már keményen követelte a magyar nyelv bevezetését.** Az ő beszéde után hangzott fel először az »éljen«, amely azután kiszorította az addig használatos vivátot. Ugyanakkor alapította meg Széchenyi István gróf a Magyar Tudományos Akadémiát. Egyébként ez az országgyűlés semmi reformot nem hozott, mert a konzervatív követek hallani sem akartak az újításokról. Az országgyűlés után Széchenyi István egyre nagyobb erővel dolgozott az ország megifjításán. Az 1832—1836 évi országgyűlésen az alsó táblán a szabadelvűek már félig-meddig többségben voltak, de a főurakból álló felső tábla minden határozatukat megsemmisítette. Ekkor lépett fel Kossuth Lajos. Közben már az egész országban állandó izgatottsággal tárgyalták az örökváltság ügyét,

vagyis azt, hogy a jobbágyok a földesurakkal szemben fenálló jobbágyi terheiket örök áron megváltásák. A konzervatív főnemesi körök keményen elleneztek a tervet, azonban az egyre fejlődő gazdasági élet mint parancsolóbban követelte, hogy a jobbágytörvényt töröljék el. A francia forradalom nyomán terjedő szabadelvű eszmearamlat az emberi méltósággal ellenkezőnek tartotta a jobbágyi sorsot azonkívül a lassan fejlődésnek induló gyáripar is a jobbágytörvény felszámolását követelte, mert hiszen a földhöz kötött jobbágyok nem mehetnek ipartelepekre dolgozni. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a megfizetett szabad munkás sokkal jobb munkát végez, mint a robotot teljesítő jobbágy. Megfigyelték, hogy egy szabad munkás tizenkétszer gyorsabban ástott ki egy árkot, mint a jobbágy munkás. Az uriszek igazságszolgáltatása nem egyenlően mért, a vármegyei közigazgatás dőcögő volt, a katonáskodás 10—12 évig tartott szabadságolás nélkül — mindez gyors javítást várt. Széchenyi keserűen látta, hogy a nemesek adómentessége kerékkötője minden nagyobb gazdasági vállalkozásnak. Hiszen a **Lánchíd felépítése is azon a kérdésen állt, vagy bukott, hogy a hídön áthaladó nemesek is fizessenek-e majd hídpénzt...**

A gazdasági és társadalmi reformokkal párhuzamosan sürgették a nemzeti nyelv és irodalom elismerését. **A nyelvújítási harcokból alig kilábolt fiatal irodalom a reformtörvények élére állt és romantikus magyar stílusával, szabadelvű eszmével óriási hatást gyakorolt.** Kossuth Lajos felvetette a sajtószabadság és a többi polgári szabadságjog kérdését és ragyogó szónoklatai megmozgatták az egész magyarul érző értelmiséget. Különösen az ifjú nemzedék haladt lelkesen: az országgyűlési ifjak pere az egész ország közvéleményét lázas izgatottsággal töltötte el. Egyre-másra jött Wesselényi báró elítélte, Kossuth beáratása: a szabadságesszméknek vértanúi voltak, de ez a vértanuság úgy hullott a szabadelvű ellenzékre, mint a kiadós májusi eső a búzára: a liberális eszmék gyorsan kalászbaszókkentek, hogy 1848 márciusában megérjen az aratás...

Az 1843—44-iki országgyűlés törvénybeiktatta a magyar nyelv használatát és megengedte, hogy nem nemes származású ember is viselhesen közhivatalt. Az örökváltságról szóló törvényt már előbb tető alá hozták. Azonban a konzervatívok még mindig sikeresen megakadályozták a legnagyobb horderejű reformokat. A jobbágyfelszabadításról hallani sem akartak: ezt egyértelműnek vették az ezeréves magyar alkotmány felrugásával. 1847-ig még a szabadelvű ellenzék zöme sem gondolt arra, hogy a felszabadítást hamarosan el kell végezni. Bezerédi István nemes ur nemcsak az országgyűlésben követelte a jobbágyfelszabadítást, hanem azt a gyakorlatban meg is tette: a saját jobbágyait szabadokká tette. 1843-ban a diétán önként ajánl

kozott adófizetésre, ami olyan kellemtelen hatást gyakorolt, hogy Széchenyi is csipősen megjegyezte: Bezerédi uram korán sütötte el a fegyverét...

A bécsi udvar, helyesebben Metternich a legnagyobb mértékben ellenkezett a magyarság megújulására irányuló mozgalmat, mert világosan látta, hogy ha a magyarság műveltségileg és gazdaságilag talpraáll, akkor elszakad Ausztriától. **Ezért támogatta minden lehető módon az elnémetesedésre hajló magyar konzervatívokat.** Metternich az osztrák politika hagyományaihoz híven szerette a megoldatlan kérdéseket, a birodalom lakosságának folytonos torzalkodását, hogy az egyik veszekedő féllel ellensúlyozza a másikat. Egy példa: a galíciai lengyel nemesség 1847-ben fellázadt az osztrák uralom ellen. Az osztrák hatóság viszont fellázította a nemesség által elnyomott jobbágyokat és rettenetes vérengzés kezdődött, amely a nemesség pusztulásával végződött. Az 1848-as magyar szabadságharc idején viszont a nemzetiségeket lázították fel a függetlenségre törekvő magyarok ellen...

Az új világ már veszedelmesen közelgett. A feltalálók, a tudósok nem pihennek, a technika halad és a társadalom kénytelen alkalmazkodni a megváltozott életfeltételekhez. Angliában már másfél évtizede közlekedik a vasút, Vác és Pest között is már kezdik építeni az új korszak legfontosabb útjait. A Dunán évek óta gőzhajó szeli a habokat és Pest—Budán már készülnek a büszke Lánchíd felépítésére. A szellemi téren az írók, de különösen a költők telitorokkal harsogták az új idők dalait. **Vörösmarty előhívta az éji homályból a nemzet szellemét, Petőfi tüzes dalokkal villanyozza az írástudókat.** A diétát, az utolsó rendi gyűlést reszkető hangon, de magyarul nyitja meg Ferdinánd király 1847 őszén. Kossuth rohamra vezeti az ellenzékot, nem hátrál, hiába rettegnek a mérsékelték, hogy forradalomba viszi az országot. A diéta ismét vonakodva tárgyalja a reformjavaslatokat, holott Pesten már tetterekészen áll az új korszak rohamcsapata, az ifjuság, a Lánchid elkészült, Vác és Pest között vonat közlekedik, a Dunán megindult a gabonakivitel és Széchenyi gyárai megkezdtek működésüket. Eresztékeiben recseg-roppog a régi rend, amikor **Párisból megindul egy villamos út: Kitör a forradalom.** A forradalom néhány nap alatt diadalmas körutat tesz Európában. Bécsben március 13-án, Pesten március 15-én lázad fel a nép. A diéta pedig az események hatására **alatt egymásután szavazza meg az új törvényeket.** Pozsonyban az a hír járja, hogy Petőfi Rákos mezején nagy paraszthatat gyűjt, hogy a földesurak ellen menjen — és már a felsőház sem meri a jobbágyfelszabadítást megtagadni, hiszen ott van intő példának a galíciai lázadás... Így örvénylettek az események, míg végre bekövetkeztek március 15-ének szívet-lelket üdítő eseményei.

Másféltizedes kemény harc következett azután. De a magyar nemzet nem vezett el. Az új törvény, az új szellem megerősítették, sőt varázs latosan vonzó ereje támadt, amellyel eredetileg idegen ajkúakat is magához szivott. Jó fél évszázadra biztosította zavartalan fejlődését az a március, amely kilencven esztendővel ezelőtt hozta az emberiség részére a tavaszt...

Toth Bagi István

Novisad, 1938. március 20.

TÖNDÉRSZÁG

Dezső bácsi postája

Kovács János. Csalátlanta legény vagy Jancsi komám, nem is csodálhám, ha nagykorodban megválasztanának kisbírónak az Adamovics telepen. Azt kérd tőlem írtam meg az újságban, hogy a kocsisok engedjenek titeket felkapaszkodni a kocsi végére, mert így hamarabb beérnétek a városba, s a lónak meg sem kottyan az a néhány gyerek. Elhiszem, hogy a ló nem haragudna meg érte, ha felkapaszkodnátok a kocsi végére, sőt nyilván a kocsi bácsik közül is sokan megengednék, mégsem ajánlom, hogy a kocsiakra kapaszkodjatok és nem is írok róla az újságban.

Nagyforgalmu utcákon a kocsiakra kapaszkodni valóságos lsten kísértés. Mert a kocsi után kerékpár, villamos, autó, vagy motorbicikli jöhet, amelyeknek vezetője nem figyelhet arra, hogy az előtte haladó kocsiról melyik pillanatban ugrik elbale a kocsiról elzavart, vagy leugró gyerek. A szembejövő autó, vagy kerékpár vezetője sem gondolhat arra, hogy a kocsi végéről majd leugrik valaki, s így történik a legtöbb elgázolás. Eppen ezért azt ajánlom, hogy sohasem kapaszkodjatok a kocsiakra, hanem inkább gyalogoljatok, mert az Adamovics telep nincs a világ végén. Lányok is jönnek onnan iskolába, s szépen begyalogolnak, pedig ők nem is olyan erősek és edzettek, mint ti fiúk.

Kecskés Kálmán. Versbe öntötted kívánságodat:

A kérésem

Kedves Dezső bácsi,
Egy kicsit furcsa az nekem,
Hogy csak a dicséretben
Részessit engem,
És nem a nyeresben,
De azért bízunk a reményben...

Bizzál is benne annál is inkább, mert hiszen a múlt hónapban nyertél, pontosan 1938. február 16-án.

Bollik Gyuri és Józsi. Ti ugylátszik nem olvassátok a Dezső bácsi postáját, vagy pedig szörnyen feledékenyek vagytok. Mert ha nem volnátok, úgy már rég tudnotok kellene, hogy nagy könyvet vezettek arról, hogy a Tünderországban mikor, kik nyertek. Arról panaszkodtok, hogy még sohasem nyertetek, én pedig megállapítom, hogy igen is nyertetek mégpedig tavaly június 9-én. No de nem baj nyertetek mások is,

csak ne keseregjetelek, amikor nincs rá okotok.

Cseh Vicuska. Tavaszi versedot itt közlöm

A TAVASZ

Elment már a tél spó,
De nagyon nehezen
Jön már tavasz kikelet,
Mit emberek szeretnek.

Én is szeretem a tavaszt,
Alig várom illatát,
Jönnek már a madárkák is,
S hallgathatjuk a dalát...

Bálint Juliska. Szörnyen haragszol Julia, mert azt írtam, hogy ti lányok pletykázatok, ha össze jöttök. Hogy ne haragudj megváltoztatom a mondásomat mégpedig úgy, hogy nem pletykázatok, hanem csak beszélgettek. Nem sokáig, csak ameddig együtt vagytok és nem külön-külön beszélgettek, hanem lehetőleg valamennyien egy-szerre. Azután meg nem beszéltek egymásról, hanem azokról, akik nincsenek ott.

Remélem már elmúlt a fejfájásod, bár azt hiszem ez a betegség nem lehetett olyan veszedelmes, hiszen még verset is írtál mellette:

Egy kislány köszönti az ibolyát

— Jónapot, jónapot kis ibolya virág,
Mért bujssz el a bokorban, hisz oly szép a világ.

Sok számos lepkeje van a virágos mezőnek,
Virágokkal szép sorban, vígan kergetőznek.
— Nem bánom én aranyos kislányka,
Nem vágyom én ki a nagy világba.
Itt, ahol születtem nekem szép is, jó is,
Zöldbokor volt a bölcsőm, legyen kopor-
főm is...

Gruber Ilonka. Ugylátszik Iluskám, hogy ti nagyon lassan öregszetek ott Martonson. Azt írod, hogy kilenc esztendő vagy, mégis nagyon fiatalnak érzed magad a Tünderországba. Pedig tévedsz, mert a Tünderországnak vannak hathónapos kis katonái is, ők pedig — ha tudnának beszélni — talán öreganyáinknak hívnának téged, a kilenc esztendőddel.

A többi levélre jövő vasárnap üzenek.

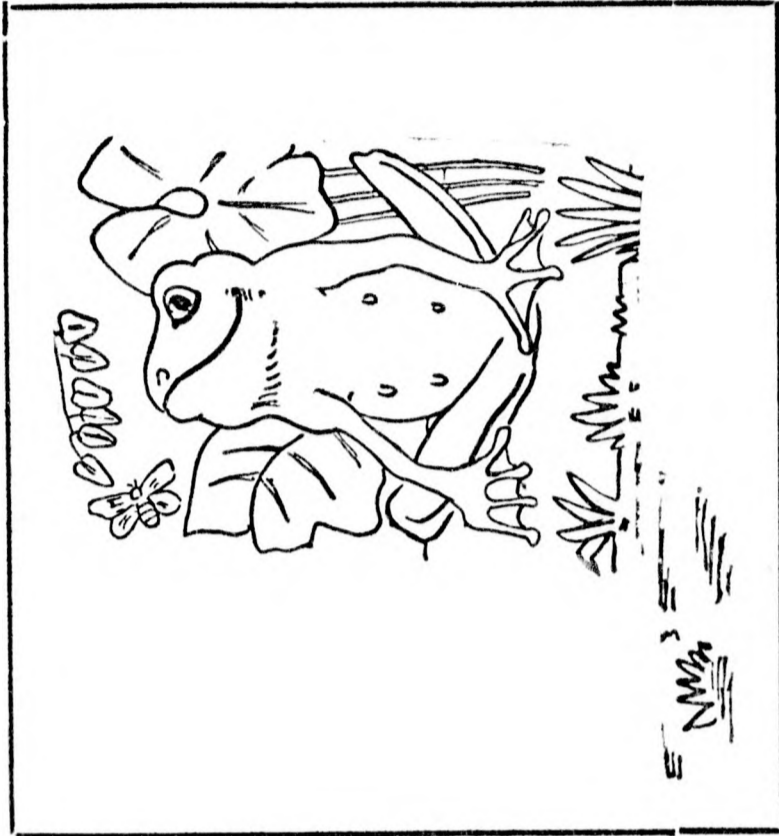
Kellner Böske, Tóth Mandi, Weber Ella, Belovay Etelka és Klárka, Kaszás Zsófia, Gion Tibor, Kéri Annuska, Gruber Ilonka (Martonos), Gál Magda, Csíhi József, Csiztopoljszki Olga, Berényi Tiborka és Jenőke, Fehérváry Jucika, Schnell Ilonka és Évi-ke, Barna Pisti (Szubotica).

Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tünderország táborában. Aki küldteket eddig elmulasztolta, írja meg pontos címét és hogy hány esztendő.

A REGGELI UJSÁG VASÁRNAPI INGYEN MELLEKLETE. — Szerkeszti: DEZSŐ BÁCSI

Béka urfi üdvözlő a tavaszt

Fessétek ki a képet izléstetek szerint.

A lestményt azután küldétek el a Tünderország szerkesztőségébe.

Aki a legszebb lestményt küldi be, a doboz cukorkát kap a **noviszádi Wahl** féle „Confiserie” üzletből.

A petrovgrádi nyertes pedig az ottani **Ruli cukorkaüzlet** csokoládéját

A lestményt és reitvénymeglelést beküldők között azonnal kivül még több utalmat sorsoznak ki

A beküldő neve és címe:

PETI SZÖKÉSE

Irtó: Sz. Fogarassy Rézsi

Gyermekszindarab zenével és táncsal 4 képben (3)

Hát látom, hogy készültél-e.
Ha nem tudod feladatod,
(megszüntítjük a botot)

Megszüntítom somfábólom,
Végighuzom a hátadon,
Hogy eszedbe jusson dolgozd.

PETI (leírja a könnyeit, sírva):
Nem tudom a feladatom....

PETI APJA:
Ide ülsz és tanulni fogsz,
Nem mozdulsz egy percra innen,
Míg a lelked készen nincsen.
En kinegyezek dolgom után,
De ha este visszatérek,
A feladatát kézen legyen.
(dörögve)

Mert ha nem lesz jól vigyázz ám,
Nem tréfálok, ismerhetsz már.
(Kinégy).

Negyedik jelenet
PETI (Két öklével a könnyeit törli):
Brühühühühüüü....

MARIKA (bedugja a fejét, az ajtón, óvatosan kör-
röngé, azután besompológ, odamegy Petihez
és simogatja):
Peti lelkem, ne sírj tovább,
Apánk elment, nincs baj most már.
(ő maga is hangos sírása kezd).

PETI:
Jaj, minek is kell tanulni,
Jobb volna most fogócskázni,
Papa miiszni, árat torni,
A gyümölcsöt lelopkodni.

(Letörli a könnyeit, előveszi újból a palatka-
kát, meg a könyveit, azután felköttyököl az
asztalra és úgy tesz, mintha tanulna. Zene).

I ÖRDÖG (kibújik újból a banyakemenetből):
Lám megmondtam ugy-e Peti,
Jobb lett volna velem menni,
Elkerülnöd a sok verést,
Tanulást, jajt, srakozást.
Minek neked tanulni már,
Okosabb vagy száz tanítónál.

PETI (gondolkodik, fölkel, zsebredugia a kezét,
öntelben):
Igazad van, jó barát vagy,
Megyek veled új hazába,
Ahol nincsen somfavesző,
Palatka, palavessző,
Csak lakodalm, dínom-dánom,
Hetehtorsziigra száló —
Ilyen ország kell énnékem,

(Folytatása következik)

(felkészen)

Elmegeyek és megkeresem,
Meggziakom a kis fatunkból,
Elbujok a nagyvilágban,
Majd sír el'sanyám új nam.

Elmegeyek Messországra,
Mezénzem a tündéreket,
Akk csupa jóval várnak,
Mezes dió, aranyalma,
Cukros füge lóg a fákon,
Aranytalon sítéményvel,
Jönnek majd ki éneletem.

Elmegeyek le a pokolba,
Csokoládé minden o'fan,
Megrakom jól a zsebetem,
és fityvet hányok az ördögöknek.

I ÖRDÖG:
Hohó, hohó Peti komám,
Beszed az van, látom most már.
Ne gondolkozz jét oly sokat,
Harem jér hát, künn vár fogat.
En elmegeyek bejelentlek,
Ezer ördög vár lemm téged.
(Ürgeyva visszamegy a kemenetbe).

MARIKA (trémülten):
Peti, tán esek nem gondolod,
Komolyan ezt a csul dolgozt?

PETI (harragosan):
Ohi esek urban vagy énnékem,
Mit is esnáthának veled?
Elárulsz majd édsapának,
Aki hordal jon utánam,
Ha jó testvér vagy, akkor követelsz.
Csupa j'ban lesz majd részed,
Mindentem megosztom veled.
Visszsség lesz az életünk,
Csokót'án, cukron élünk.

(Indul kifelé).

MARIKA:
Peti, Peti ne haragjál itt,
Szerelem a csokoládét,
Követlek én akárhova,
Csak egy magaddal akárhogyan.

PETI (izzatottan):
Induljunk hát menten nyomban,
Még nem éds anyánk beloppán,
Akkor azin meglakolunk,
Pálcával akad majd dolgunk.

(Izzatottan tanácskoznak egy ideig, azután
Peti kis kucsmáját a fejébe nyomja, kézenra-
radja Marikát és kiszabadulnak.)
(Tüggöny).

(Folytatása következik)

3 Adam József

MI EZ?

PÉTI X

C GYIKORI KÉCSI

NEVJEGYREJTVÉNY

Közli: Takács Béla

SCHVAB ÖRSÖLYA									
-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Bonno van a kedvenc italja.

OSZI ÖPREJTVÉNY

Közli: Fekete Pisti

Ilyen állat is van
Kutya teszi
Nem kacsí
Finnév
A fa is ilyen
Leánynev
Iskola keltek
Gyümölcs

A vasúton rajzolt sor egy híres budapesti professzort.

ÖSSZEKEVERT TAVASZI KÖZMONDÁS

Közli: Bietter József

- Dorsán
- Zsef
- Nedekbe
- Zakhoz
- Banzsák
- Gelleme

KOCKAREJTVÉNY

Közli: Maté Imre

- Ház sz'nyas
- Cigaretta fajta
- Cigány szereti
- Üszéken van

Pa a teste ruha béllal és vas lálekzettel.

KERESZTIREJTVÉNY

Közli: Korba Ferike

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35

Vizszintes: 1. J6, ha az embernek ez oszálly-
részal jut. 8. 0, németül, ahogy kimonójuk. 9. Agy
10. Kötés. 11. Ingerítés. 13. Rag. 15. Nem itt. 17.
Ferdinév. 18. Nem arra. 19. CEN 21. Bokrok része
22. Gépkocsik. 25. Kutya. 27. Madár. 28. Sz'd. Apu-
kam édesanyja.

Függőleges: 1. Porró fátájon él. 2. Zivatar
kezdte. 3. Ilyen szarvas is van. 4. 8 óra tájban.
5. Néz beitti keverve. 6. Igen — olvasni. 7. Város.
11. Női név. 12. Minden oldalon találhatók. 14.
OGÉ. 16. Terike mássalhangzó. 20. Vissza: labda-
játék. 23. Nem így. 24. Alma népiesen. 26. Rag.
29. Igekötő.

MEGFEJTÉS

Céljegyztvények:
1. _____ 2. _____
3. _____ 4. _____
Mi ez?
Négyjegyztvény _____
Összekevert tavaszi közmondás
1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____
5. _____ 6. _____
Kockarejtvény 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____
Altkeresés _____
A bekalda neve es címe _____

Miért késik a Tavasz?

Év király palotájából sürgés-forgás zaja hallatszott. Tavasz, a királykisasszony nagy ut előt állott és a palota apraj-nagyja csak az ő utra bocsátásán foglaltoskodott. A király maga felügyelt a csomagolásnál.

— A virágmagokról nem feledkeztek el? Jó helyre tették a hóvirágpalántákat? Hát az ibolya kőznél lesz, ha ki akarja szórni a földre? — Minden rendben van! — felelte a főfűdvarmester. — A virágmagokat elcsomagoltuk a hóvirágpalánták pedig kinn vannak a Nap közelében, hogy addig is erősödjenek, míg a királykisasszony utra kell! Az ibolyamagok egész elől vannak, hiszen tudjuk gyoh azokra hamarosan sor kerül!

A csomagok pedig egyre szaporodtak. Az egyikben virágmagok voltak, a másikban a rét és az erdő keltékei, mind olyan magok, amelyeket nem az emberek ültetnek. Már minden elkészült és csak Tavasz királykisasszony intésére vártak, hogy felnyergelje kedvence paripáját, a Szellőt. De a királykisasszony nem mutatkozott. Bezárkózott szobájába és nem is jött elő már napok óta. Mintha nem is érdekelte volna a készülődés. Amíg az előző években ő is ott sürgött-forgott a csomagolásnál most rá sem hederített.

— Ugyan miért ilyen különös a királykisasszony? — kérdezték egymástól. — Hadd pihenjen! — vélte az év király, amikor tudomására jutott leánya viselkedése. — Elég dolga lesz, pedig tudjuk, hogy ő a leggyengébb gyermekeim között!

Bizony igazza volt a királynak... Tél, Nyár és Ősz edzett, erős teremtségek voltak, csak Tavasz maradt olyan gyenge. Kimélték si elegőt és minden lépésére vigyáztak.

Most tehát Tavasz bezárkózott szobájába és napok óta nem mutatkozott. A közös ékezőseken sem jelent meg és csak Napsugár kukkánthatót be az ablakán.

Napsugár pedig huncutul mosolygott. Ha kérdezték tőle, hogy mit látott odabenn, titokzatosan felhúzza a szemöldökét és így felelt:

— Valami nagyon fontos! De nem árulom el! Mert a királykisasszonyok — már amelyek ott-hon tartózkodott — szigorúan megtiltották, hogy bárki is belépjen a szobájukba. Így azonban csak találgathatták, hogy mi történik Tavasz szobájában, de nem tudtak rájönni.

A napok pedig egyre multak. Más években ilyenkor már utra kerekedett a királykisasszony, hiszen maga sürgette mindig az indulást. Híny-szor könyörgött apjának, hogy engedje már le a földre, oly nagyon kívánják ott a jelenlétét. Ev király alig tudta visszatartani az indulástól. Most meg nem is vesz tudomást a naptárról, mintha a tél kezdődött volna. Végre is a király kiadta a parancsot!

— Kopogtassatok a leányom ajtaján s é figyelmeztessétek, hogy itt az indulás ideje! A főfűdvarmester sietett teljesíteni a király parancsát. Kopogtatott a királykisasszony ajtaján. — Ki az? — hallatszott bentől.

— Én vagyok a főfűdvarmester! Könyörgöm, a király öfelsége küldött, hogy figyelemresem felségedet az indulással!

— Rendben van! Két nap múlva indulok! A főfő sietve vitte a választ, hogy két nap múlva indul a királykisasszony. Felnyergelték a Szellőt is és a fiókoló paripa is alig várta, hogy kedves uránjé nyergébe szálljon.

De a királykisasszony ismét megröndölte magát, mert két nap múlva mes jött elő. — Menjtek és kopogjatok ismét az ajtaján! — adta ki a parancsot a király, aki maga is kezdte sokalni leánya viselkedését. Hiszen ha nem indul hamarosan, alig lesz ideje a földön való tartózkodásra, mert máris küldheti nyomába Nyár leányát.

— Kéretl felséges uramat, hogy halasszuk el holnapra az indulásait! — jött libegve vissza a főfő. A király egy pillanatra gondolkodott, de kedvence leányától most sem tudta megtagadni a kéretét.

— Jó, hát legyen holnap! Egy nap már ugy sem számít! Másnap ismét felnyergelték Tavasz paripáját és izgatottan várták, hogy kinyíljon a királykisasszony szobája. De ismét hiába várakoztak.

— Ejj, ej, hát miért nem kerül elő za a lány? — dörmögött az év király, azzal maga ment Tavasz szobájához és erőlyesen bekopogtatott az ajtón.

— Atyád van itt! Bentről sietős léptek hallatszottak, majd kinyílt az ajtó és a királykisasszony megjelent a küszöbön.

— Ne haragudjék, édesapám! — kértele apját a bősos leányka. — De olyan érdekes regényt olvastam, hogy nem tudtam abbahagyni! Éppen elkészíthetem és már indulok.

Az apa haragosan összerándolta homlokát. De amint megpillantotta a királykisasszony esodálatosan szép arát, meztáklált.

— Jól van leányom! De máskor ne kezél ilyen hosszú regénybe utazás előtt! A királykisasszony nyeregre pattant és elvártatott. A felhő is elindultak, gyoh utána szelések csomagjait.

— Késik a tavasz! — mondták az emberek a földön.

MESEMADAR

Tarka szép mese madár
Alig csak meg egy szóra
Messze földről hozol tán
Szép dalt a számonra?

Megtanuln majd föléd
Hogyan kell dalolni,
Mesezöval mindenkit
Jókedvre hangolni.

A lelkenem halgatom
Gyönyörű zenédet,
Ha vágyod a pihenést,
Ott lesz meleg fészeked.

riska, Ádám Jucika és Ramona, Eberhardt Muci, Resnyák Laci, Munka Magda, Györi Bözsike és Incike, Mókus Teruska, Dobos Bözsi, Ius és Feri, Schnell Ilonka és Évike, Csauth Annuska, Csizmár Juliska és Pistike, Tóth Sikeri, Gál Gabriella, Szauszmann Janika, Siket Ella és Kató.

A betűrejtvény nyertese Balogh Eszti és Dezsőke (Bitoljszka 15) a Wáhl féle desszert cukorkákra szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Göröncsics Terike (Ciril Metod 34) a Mignon cukrászda öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Fath Rozália József és András (Laza Lazarevicsa 10) a Hering Studió fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át, Barna József (Kralja Petra II. 217, az Amerikai áruház ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Beszák Vikki a petrovgrádi Petrikovics—Ruff csokoládéjára szóló utalványt az ottani szerkesztőségben vegye át. Vékás Márta (Kalvinova 14) a Golya bazár ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Lütze Olga (Carinszka 6) a Peripatics Bácsi ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

A kifestés nyertese Menatovics Irma és Vera (Zdralova 9) a Mignon cukrászda öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Trencsényi Irma (Dani-cseva 16) az Osznovics Fotó fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Ádám József és Ramona (Szuboticska 88) a Mojszovics és tarsa cég csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Vigi Katus (Tone Hadzsicsa 12) a Higiea parfümeria pipere szappanjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kaszás Sándorka (Luca Milanovicova 17) a Schade Bácsi ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Csíhi József (Pumenacska 92) a Holik Bácsi ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Lamotte Ernő (Zsel-jencicska 141) a Miloszavljevics Bácsi ajándékjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Gyerekek figyeljeteK, hogy a nyere-ményszelvényét legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti!

BETŰREJTVÉNYEK

- 1. Bacsa Irénko
- 2. Bires Feriko

r dő

U akadály

Vince, Rózsika és Bandika, Cseh Irénke, Sírnik Anatólja, Prokai István és Boriska, Cseh Józsi, Karócs Lajoska, Koroknay Mariska, Dropka Bözsi, Szilfóssy József, Fojt Zsófia, Bagocki Klárka, Gillich Rézsi és Ilonka, Szamoda Magdi, Weber Ella, Kurilla Irénke és Janika, Menartovics Irma és Vera, Erdélyi katica, Nagy Sanyi és Boriska, Oláh Joli és Róza, Kecskés Kálmán Tóth Rézsi, Almási Öcsike, Banka Lajoska, Banka Babuska, Vranja István, Kocka Veronka, Hamalkó Antal, Pista, Jóska, Dorosi Nagy Laci, Kecskés Kálmán, Kerekes Irénke, Dóme Iulka, Németh Ducika, Tallossy Gyurika és Etelka, Pál Eszti, Vékony Irénke, Balaton Béla, Balaton Magdika, Toma Ilonka, Barcal Erzsike és Sanyika, Palkó Márta, Jovancsai József és Rózsika, Kohane Margitka, Bozók Katica és Tibike, Csipesur Bözsike, Dropka Lajos, Milie Katica.

Drenyák Imre, Sáfrán Ferike, Szigmund József, Fábán Ferike, Toma Jolika, Blette-rer József, Csiki József, Lukács Erzsébet és Katica, Vastag Ilonka, Bárkán Juci és Öcsi, Blannrik Bözsike, Imre és Józsi, Weiss Ferike, Schumacher Edit, Bertók Juditka, Kiss Rózsika, Balogh Pirooska és Péter, Szoboda Eszti, Berényi Tiborka és Jenőke, Kossá Magda és Baba, Klinec Mancika, Bakics Teruska, Gyura Erzi, Annus és Terike, Fehérváry Jucika, Rajnac Platon, Maurer Feridánd, Cistopoljski Olga, Kéri Annuska, Miglinci Ilonka, Cseh Vicuska, Vajda Feri, Gruber Ilonka, Trencsényi Irma, Barna József, Vékás Márta, Bieber Ilonka, Pisti és Ferike, Kelemen Rózsika, Vigi Katus, Gazsa Bözsike és Ilonka, Nagy Ilonka, Dinka Klárka, Dániel Rózsika, Weisz Laci és Öcsi, Tassy Janika, Surducki Milan, Mocnai Irénke és István, Simon Gyuri, Bacsa Incike és Pirike, Kaszás Sándorka, Szekeres Bözsike, Csauth Ádám, Olga és József, Teleki Erzsébet, Lackó Misike és Gyula, Juhász Ernő és Zoli, Rápoti István, Lázár Ilona és Jolán, Blazsevics Pisti, Kalaci Ilonka, Lecki Mancika, Lütze Olga, Kuszli Rózi, Dezsőke és Pistike, Sipos Kató, Tilda, Janika és Mariska, Magyar Boris és Maris, Tandori Erzsike, Hoffmann Irmuska és Editke, Barna Pisti, Fertner Pisti, Fertner Margit, Jámbor Mária, Krizsán Jacika, Benkó Vilmos, Egyed Sanyi, Czétényi Terus és Erzi, Walkai Margitka, Nagy Gizella, Gazsa Sanyi és Bözsike, Lopáti Miklós és Pali, Göröncsics Terike, Balogh Eszti és Dezső, Csordás Misi-ke, Németh Józsi, Schönberger Juditka, Goldstein Margit, Schönberger Mira, Bacsa Lacika, Fülöp Irénke, Palicsko Veronka, Gál Magda, Kovács József, Janó Mária, Ibolyka és Alajoska, Tóth Irénke és Sanyika, Szőke Verona és Illés, Vukovics Testvérek, Nánásy Liduka és Julika, Diósy Irénke, Takács Béla, Vastag Ilonka, Oravec Mariska, Herminka és Irénke, Geller Gizike, Schade Ma-

Balaton mese

Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy hübsges királyleány, aki a balatonmenti Tihany főfán kecskerényjait őrizte. A nyúl valamennyi kecskéje aranyzóru volt. Nem esdta, hogy a királyleány szerette a csodaszép állatot. Nem bírta volna senkire a világon. Maza hajította ik öket a jellegre.

Nem gátolta meg ebben a királyleányt semmi, annál kevésbé, mert néma volt szegénye. Egyetlen egy szót sem tudott kimondani szülője felé. Szülei ráhagyták hát mindent, örültek ha valahán kelve felt szegény királyleányuk.

Egy szép napon, mikor vidáman lejellette a jelleget, s szíz szímben játszott lent a Balaton vizén, kennekedett a vízbe egy hosszantaru tündér, aki nem volt más, mint a Balaton tündére.

— Szép királyleány, — szól a királyleányszegényhez. — Fejld meg kérlek egyik kecskédet és add nekem nye kis tejet. Beteg a fiam, s azt jó volna nekem, hogy csak egy aranyzóru kecske tejetül gyógyulhat meg.

A királyleányszegény ránczolt szép hólyakát szemével a tündérre, aztán odament lejelkedésb kecskéjéhez és meglepte. A tejet átadta a Balaton tündérnek.

— Köszönöm, szép királyleányszegény — mondta a Balaton tündére. — Hallból megfogdom nyelvedet. Ezentul beszélni fogsz, mint a többi ember. Így is történt. A királyleányszegény kacséva, dalolva tért haza. Ezután megkezdte a kecskéje a király palotáját... Képzhetitek, milyen boldogok voltak a szülei.

Igen ám, de a királyleány, aki eddig csak szép volt, most egyszerre rettenetesen öntelt lett. Ő, aki eddig a legjobb szívet sejtelt a szegényeken, ezantul mon adott senkinek semmit. Gőgös szavakkal utasította vissza a Balaton tündérnek azt, aki kezét meglepte. Hiba kérték szülei, hogy ne legyen ilyen egős, ilyen keményszívű a királyleány nem hajlott a jó szóra.

Egy napon, amikor ismét Tihanyra lejellette kecskerényjait, rettenetes vihar jött. Elszórtult a nap, fekete lett az ég a királyleány kecskéi megvadulnak, beharagotnak a vízbe. A királyleány utának futott, hogy legalább kedvenét mentse meg közülük, de őt is a mélységbe temette egy örvény.

A Balaton azóta is hányja az ugynevezett kecskerényt, mondja a mese. A tudósok azonban beglaptatták, hogy ez a kecskerény nem egyébként, mint egy nagyfő hém.

Kálmán király bolondja

Könyves Kálmán király, aki sok száz évvel ezelőt utalkodott, pártatlanul tanult ember volt. Ezért is neveztek Könyves Kálmánnak. Téved azonban, aki azt hiszi, hogy a király király egész nap csak a könyveket buja. Szó sincs róla! Szerette a tréfát is, s különös kedvence volt egyik udvari bolondja.

Ez az udvari bolond csak akkor vesztette el Mkedvét, ha nem volt pénze. Ez pedig néha előfordult. Mikor elfszir tréfát, egy szót hozzá a király:

— Mi bajod bolond?

— Nagy bajam vagyok. Felség — felelte a bolond. — Anyám sínes, amiből egy pohar bort vehessek.

— No, — mondta a király —, kélsón adok neked néhány aranytalért, de figyelmeztetek, hogy mához két hétre vissza kell adnod.

Ezt azért mondta a király, mert nem akarta, hogy a bolond hozzáforduljon minden alkalommal pénzárt.

Letelt a két hét, el a bolond rem jelentkezett. Egy filéje se volt. Nem tudta megzeini adósságát. Nagyot és merészet gondolt azonban, s másnap, mikor a király háza előtt haladt el kísérelével, egy elferekelészt koporsóban kivittette magát a kapun.

— Csak nem az én jó bolondom halt meg? — kiáltott a király, mikor a koporsót meglátta.

— De bizony ő halt meg, felségi! — mondták azok, akik a koporsót vitték.

— Elnye, elnye, — sáinkozott aki rály. — Jó bolond volt. Bár elengedtem volna neki azt s néhány talért, amivel nekem tartott.

— Ha csak ez a kívánságod, felség, ez ugyan teljesítheti — kiáltott a bolond és felült koporsójában.

A király ugy megerült felamart bolondjának, hogy elengedte neki az összeget, de ezantul nem is adott neki többé kölcsönt, kacs ajándékot.

INNEN-ONNAN

A SZIVÁRVÁNY TITKA

Valamennyen esedékezve bánjuk a szivárványt, de kevesen tudjuk, hogy miként keletkezik tulajdonképpen, miből áll, minek közzinheti esedékos színeit.

Figyeljétek! Elmondjuk... A szivárvány — ezt valamennyen észrevehettétek — akkor születik, hae sőt után azonnal kibújik a nap. Ennek sugaraí átvilágítanak azon a sós apró esedéppon, amelyek még a levegőben usznak, s elválnak a vízszintől a fehér fény különféle színt sugaraí. Ezek a sugarak képezik a szivárvány vörös, narancs, sárga, zöld, kék és ibolya csíkát. Míri tudjátok, a szivárvány igen rövid életű. Őt percél, ut'perenci alig gyöngörködünk benne tovább víz azért van, mert az elmutt eső vízcseppei e párolognak és nincs, amiben a nap a fehér fényt színekre bontsa.

Ime, a szivárvány titka.

IDŐS ALLATOK

Az egérről a nép azt hiszi, hogyha cincoz, tudágos eső lesz. Lányha lesz a tél, ha ősszel sok az egér, ellenben szigorú lesz, ha a mezeiegek fészkeit mélyen készítk. A delevért is jó időnek mondják. Általában azt tartják, ha reggel

vagy este, még későn is, sokat köpködnek esant-felnak, másnap nagy szék idő lesz. A megerint népnek a vakondról is van megfigyelése. Eszerint júliágos eső lesz, ha a földet magásra turja, viszont az eső gyors elmulására számíthatunk, ha a földbe kibújik. El lehet mondani, hogy a nép a természet kitünő megfigyelője s hogy szíjfélszírta, a penzedekekre nemzedékre szíjg tapasztalataink mindig van valami magja is. De ma már kanoly tudósok sem tagadják az állatoknak az időjárás előre megerző képességét bizonyos esetekben, csak azt nem szabad hinnük, hogy az állatok nem tévedhetnek. Ha nem várunk túltul esőket, ha szokásukat szorgalmasan figyeljük, akkor még az időjárás megjóslására is használhatjuk őket.

A hisség áru

Akár hiszték, akár nem, a japán nők korá híszésküki kezdve, nem olyan párnékon alszariak mint mi, hanem fapárnákon nyugoznak. Mit gondolok, miért? Azték, hogy a frizurájukat kímélik. Ez a hajcsoda olyan nehezen állítható elő, hogy a japán lány nem festíködik többeszó, mint egyszer két héten. Természetes ugyebár, hogy ezt a sok órái igénybevevő műveletet, a féltökéket nem ismétli meg naponta. Mírián azonban igen-igen hü, hímódon vigyáz a hajára.

A DRAGA PADJUM

Az amerikai nők 1921-ben Curie asszonyt, a kuzaratival esodagyógyításokat vézést rádium felhasználóját, egy gramm tiszta rádiummal ajándékozták meg. Ennek az egy grammnak előhíszéshoz 600 tonna ére, 1000 tonna szén, 500 tonna vegyi anyag, 10 000 tonna desztillált víz és 500 embernek hahavi munkája volt szükséges.

Játsszunk va amit!

FÖLDRAJZ-JÁTEK

Körbe ül a társaság. A játékezőt esonóba kövnt zsebkendővel áll a közepén, aztán hírelen odadobja valakinek a zsebkendőt s egy betűt mond. Az illetőnek erre gyorsan három földrajzi nevet kell mondania, melyek az illető betűvel kezdődnek. Ha nem tud vagy sokáig gondolkodik, zálogot fizet. Pl. „B” betűt kiált a játékező, mikor a kérdőt dobja; akkor hamar „Balmazújváros, Bodrogekertszur, Bicsanás”-t felel rá a megerdobó! s visszadobja a kendőt. Ezután másik játékosnak dobótk a kendő, de persze men sorrendben, hanem szeszélyes eszevisszaszártan s a betűk e abc sorrendben következzenek! Lehet Európa városaira kiterjeszkelni, vagy csak egy ország-ra, szíval rendezhető a játéket a részvevők közelsége szerint.

Rejtvények,

Játékok, mőkák és egyéb humorosságok

Megjeltesek a Tündérszág mükéi számából

Betűrejtvények. 1. Halásos, Borliák, 3. Elsd, 4. Földem.

Mi ez? Okár.
Néjerejtvény. Sba.
Rejteti nevek. 1. Hus, 2. Páni, 3. Ernő, 4. Jari.
Oszloprejtvény. 1. Répa, 2. Olga, 3. Zene, 4. Szal, 5. Arab, 6. Sipe, 7. Adám, 8. Nagy, 9. Dada, 10. Öb, 11. Rígó. A vaslagon rajzolt sor: Róza Sándor.
Fogyórejtvény. 1. Erő, 2. Rák, 3. Ok, 4. Ó.
Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Letölt, 6. Elk, 7. G. S, 9. Sz, 10. Az, 11. Ze, 12. Letipor, 15. Or, 16. Eke, 15. Mükák. — Függőleges sorok: 1. Izgalom, 2. Te, 3. Álmai, 4. Ló, 5. Oszores, 8. Szon, 9. Szokó, 13. Tok, 14. Lep.

A HIBAKERESŐ PÁLYAZAT MEGFEJTÉSE

A Tündérszág mükében több szék-készakára fordíva nyomunk, s a gyórnékek teátja a nagy kihívésék a fordíva nyomtatott szavakat. A meg-talált hibákat ezantul berák a „Megfejtés” szílvénybe, a szílvényt aláírva beküldik a szerkesztésnek postán, vagy beolaják a Tündérszág desztakerejébe a szerkesztőség folyóóján szerkesztésig, legkésőbb esztől reggelig. A hibakereső pályázati megerjón, továbbá a rejtvényt és lestményt beküldők közti jutalmakat sorshunk ki.

A multheti Tündérszágban a következő hibák fordultak elő: men, Gych, si, za, kacs, kó, nav, si, sé, za. A hibakereső pályázati nyertese Bogdanov Babeti, könyvjuttalmat postán küldjük el Jase Tomicsra.

A REJTVENYEKET EGESZBEN, VAGY RESZBEN MEGFEJTETÉK, SZEP FESTMENYT KÜLDTEK BE:

Király Baudika, Kovács Lajos, Lidi és Pesti, Dady Pista, Molnar Marika, Lenkes István, Hadnagy Bözse és Imre, Vargai testvérek, Sz Kora Nándor és Magólna, Papp Veron, Uhornyi Sándor, Mohar Pisteke, Erdős Katica, Erdélyi Katica és László, Csipő Kati, Káposz Erzsike, Tarkós Gyula és Karesi, Szegedi Erzsike, Peitler Groti, Turfanzki Annuska, Kovács Magdus, Réger testvérek, Zsoltár Irénke, Bakai Juliska, Borboly Rózsi, Petrik Ilonka és Marguska, Uharik Misi és Manóka, Sifány Pesti, Nyerges Ilonka és Jánika, Zselics Oeske és Sanyika, Noll Katica, Kacsás Zsófia, Erika Irén, Gortane Sándor, Góci Lajos, Balog Juliska, Varga Bözseke és testéke, Mókus Terke és Baudika, Belovai Etelka és Klárka, Labanc Feri és Pannika, Coeck Rudi és Anit, Munka Kati, Pálh József, Rozália és Andris, Lidör Ilonka, Bodanov Babuei, Munka Kati, Bukovcsik Márta, Paberváry Józka, Tolnay Ferike, Tatali Janika, Baosa Pista és Vera, Gertner Babuei és Annuska, Vranja Márta, Zsámboki Imuska és Rózska, Kellner Bözse, Lakner Laciika és Janika, Csipő Katica, Travalya Mace, Klince Bözseke, Mazynyi Ferike, Mohar Zórla és Booyka, Tóth Gizl, Tóth Mándi, Halász István és Andris, Gion Tibor, Segee Károly, Trenka Erzsike, Szóber Kati, Evi és Hilda Bánvay Sanyika, Tóth Juliska, Gyöves Amika, Bozdán József, Kalapáti

LANT ÉS TOLL

A MAGYAR KÖLTÉSZET REMEKEI

Komjáthy Jenő

(1858—1895)

Verseskötete közvetlen halála előtt jelent meg. Költészete nemes faragású márványtorzó.

A homályból

Ki fény vagyok, homályban életem,
Világ elől elrejtézem;
Nagy, ismeretlen messzeségben
Magányosan lobogtam én.

Melege, fénye széjjelomlik,
Elűzve a sűrű homályt
És millió sugárra foszlik,
Hogy minden szívet járjon át.

Míg más napok ragyogtak egyre,
S imádták őket mind a nép,
Addig szívem nem látta egy se,
Nem érzé tiszta, nagy hevét.

Rohanj a lelkek tengerébe
Lelkem, te büszke, nagy folyam!
Szakadj a boldog összességbe,
Hová minden világ rohan!

Sugaramat nem verte vissza,
Magamban égő láng valék;
Világomat gyönyörrel itta
Csupán a könnyű, tiszta lég.

Halj át az élet óceánba
És mindenekbe halva élj!
A szellemek rokonvilága
Szavadra rég figyel: beszélj!

Csupán a boldog csillagokra
Néztem föl a nagy éjszakán,
Velük keringve és lobogva
Epedtem felsőbb lét után.

Ölelni vágyom a világot
És sirni milliók szívében;
Beoltani e tiszta lángot
Vágyom milliók szívébe én.

De mostan szívem szerzteárad,
Gátját szakítva szétömöl,
Keresve földi, égi társat,
Kire borulni szent gyönyör.

Oh, jöjjetek velem repülni,
Velem zokogni, zengeni,
Egy érzelemvíharba dűlni,
Egy indulatba rengeni!

Szívembe' hordom én a lángot,
Szívembe' hordom a napot:
Oh, gyujtsatok rokonvilágot!
En látok; ti is lássatok!

Jelenések

Valami titkos isteni szellem
Jár a világon, a lelkeken át,
Lobog a légben, izzik az égben,
Kapja meg az élők tünde sokát.

Nem örök-e, nem Isten e minden,
Min az örök-szép bélyege van?
Sarjiban újra zsendül az ósfa
S minden előd él fiaiban.

Méla gyönyörtől reszket a nyárfa,
Tiszta szerelmet sutlog a hárs,
Mélytűzű rózsák kéjbe' lihegnek,
Boldogan érint társat a társ.

Beragyog itt mindent az örök nap;
Boldog, aki ő benne hiszen!
Erez a fűszál, gondol a köszirt,
Lát az azurkék, isteni szem.

Valami csodás szellemi élet
Szór a világra délszaki fényt,
Küld a szemekbe mennyei látást,
Önt a szívekbe isteni kéjt.

Gondolat ontja szerzte világát,
Eszmegyönyör szül életözönt.
Szellem az Isten, lélek a törvény,
Mely a szívekbe lánghevet önt.

Márcos élvét lehel a jászmin,
Enyhe öröme csobban az ér,
Égi nagy üdvöt zeng a pacsirta,
Hév gyönyörökre pezsdül a vér.

Az, ami lelket lehel a köbe,
Himzi a rétek pompamozét,
Szóvi a lombok mesteri sátrát,
Emeli bércek büszke fejét.

Valami hüvös, végtelen érzés
Víz, ragad el ma mindeneket,
Végtelen eszmék végtelen üdve
Hajtja magasba a szellemeket.

Oh ez a látszat már maga lényeg;
Kérdezd örökre s örökre felel.
Ronts neki bátran s nézd az egészet!
Nyitva előtted az isteni telj.

Balsamözönben usznak a völgyek,
Szinpazar álmot él a mező,
Magas öröme gyulnak az ormok,
Büszke hitet hajt büszke tető.

Szellem az ősnap, lélek e minden
És az egészben lüktet az ész:
Míg lenn a sárban kotor a gyáva,
Látja, köszönti őt a merész.

Mily csodafény ez! Milyen igézet!
Attörök én még sűrű falán;
Iszonyu kéj lesz belemerülöm:
Háttha kipattan az ősi talány?

Ime, rajongva köszöntelek, Isten,
Öntelen' omló végtelen ár,
Mindenek atyja, mindenek anyja,
Életet ontó tiszta sugár.

Hova emeltek, hova ragadtok
Szeretlen, édes, boldog erők?
Háttha e körben, tiszta tükkörben
Megnyílik Isten az ember előtt?

Teste az észnek, lelke a szóznak,
Lelkeket oldó szent szerelem,
Ki vagy az égben, ki vagy a szívbén,
Téged imád itt minden elem!

Háttha ez érzés már a megértés?
És az igazság nyitja a szív?
Itt, ahol lelket iszik a lélek,
Maga az Isten az isteni mív.

Ő az örök fény, ő az örök nap;
Boldog, aki őbenne hiszen!
Nyitva az ég — és ime szívembe
Néz az azurkék, isteni szem!

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

NAGY FELTUNEST KELTETT néhány hónappal ezelőtt a massachusettsi technikai intézet vezetőjének, dr. Harlan True Steitsonnak a napfoltokról közzétett tanulmánya, amelyben érdekes megállapításokat tett a napfoltoknak a rádióvételre gyakorolt hatásával kapcsolatban. Dr. Steitson most új és nem kevésbé meglepő teóriával állott a nyilvánosság elé: legújabb munkájában azt igyekszik bebizonyítani, hogy a napfoltok valami titokzatos és erős befolyást gyakorolnak az emberi kedélyre és azt állítja, hogy egész sor egyébként megmagyarázhatatlan tömegpszichizist erre a befolyásra lehet visszavezetni. A massachusettsi professzor kifejti, hogy a napfoltok — amelyek tulajdonképpen „magnetikus viharok” — mélyreható pszichológiai változásokat idéznek elő az emberekben és állításai igazolására felhozza, hogy az utóbbi hónapokban a világnak csaknem valamennyi tőzsdéjén általános pesszimizmus keletkezett, amelyre a legkötönyebb tőzsdés szakemberek sem tudnak magyarázatot találni. Holott szerinte a magyarázat kézenfekvő: ezek a tőzsdés pesszimizmusok pontosan összeesettek a legutóbbi időben megfigyelt rendkívül erős napfoltokkal!

NEMHANY HÓNAPPAL EZELETT egy husz éves prágai leány a moziban végignézett egy filmet, amelynek egyik jelenete egy házasságközvetítő irodájának működését mutatta be. A jelenetben szerepelt egy házasságközvetítő ügynök, aki az egyik „érdeklődőnek” egész sor arcképet mutatott be, mégpedig úgy, hogy az arcképeket egyúttal a publikum is láthatta. Nagy derűsége keltett, amikor a házasságközvetítő ifjú az egyik arcképre kijelentette: „Ezt nem venném feleségül, még ha milliói volnának is!” A nézőközönség soraitban ülő leány megdöbbenve látta, hogy a filmen bemutatott és barsány derűsége okozó arckép — az ő saját, jól sikerült fotográfiája. Azonnal felugrott helyéről, elhagyta a mozi és ügyvédhez sietett, aki másnap maga is meggyőződött kliensnője panaszának valóságáról, mert indította a filmet gyártó cég ellen és azon a címen, hogy az ország-szerinte bemutatott film kliensnőjének házassági lehetőségét csökkenté, 150.000 esekkorona kártérítést követelt. Az ügy több fórumot megjárt, míg végre a felelősségi bíróság is elfogadta az ügyvéd érvelését és megítélte a „károsult” leánynak az elég tekintélyes kártérítési összeget.

SZERELMI BÁNATÁBAN oly különös módon kísérelt meg öngyilkosságot egy regensburgi fiatalember, hogy kötséggé tette a néhai Akiba rabbi bölcs megállapítását, amely szerint nincsen új a nap alatt. A szerelmes szívű ifjú ugyanis bánatában és elkeseredésében bement egy vendéglőbe, ahol számos vendég jelenlétében egy sűrű korszót oly erővel vágott saját fejéhez, hogy eszméletlenül terült el a földön és súlyos koponyatöréssel kórházba kellett szállítani. A különös öngyilkos felépülésére nincs remény.

A MEXIKÓI KORMÁNY új adómet léptetett életbe: mindenki, akinek teste valamelyik részén tetoválás található, ezért az állam részére évente kisebb összeget tartozik fizetni. A kormányrendelet célja nyilvánvalóan az, hogy különösen az alsóbb néposztályok körében rendkívül elterjedt tetoválás barbár szokásának gátat vessen.

Miután azonban éppen ezeknek a néposztályoknak a tagjai inkább viselkednek el akár nagy testi fájdalmat is, semmint hogy kényszerítő szükség nélkül adót fizessenek, egyszerre felvirágoztak azok a „műintézetek”, amelyek a tetoválás eltávolításával foglalkoznak. Ez az eljárás tudvalevően igen fájdalmas, ami valószínűleg alkalmas lesz arra, hogy a rendelet miatt amúgy is elkecsereedett munkásokat, matrózokat és fuvarosokat még ellenségesebb hangulatúvá tegye a testi ügyekbe beleavatkozó kormány-nyal szemben.

A LEGTÖBB NYILVÁNOSSÁGRA KERÜLT statisztikai adatok kedvező színtben tüntetik fel azoknak az új orosz törvényeknek a hatását, amelyek büntetik a magzatelhajást és lényegesen megnéhezítik az eddig oly könnyűvé tett válást. Ez a kedvező hatás különösen az újszülött gyermekek számának megszorodásában jut kifejezésre. Míg 1936-ban az újszülöttek száma 71 073 volt, ez a szám 1937. év folyamán 130 818-ra emelkedett, tehát kis híján megkétszereződött. Ugyanilyen arányban csökkent a válások száma, amely 1936-ban 16 182, 1937-ben pedig már csak 8981 volt.

AZOK AZ EMBEREK, akik nem szeretnek komoly kelní, a világ legutálatosabb szerkezetének tartják — az öbresztőórát. Firenzeben most egy találmány olasz olyan öbresztő szerkezetet észlelt ki, amely talán esőként fogja a műszerrel szemben az általános ellenszenvet. Az új találmány egy meglehetősen komplikált gépezet, amelynek egyrészt megvan az öbresztőórák számára nélkülözhetetlen esengőberendezése, mellett azonban ez megszólalva, tíz perccel előbb működésbe lép egy az órával összekötött elektromos espresso gép, amely automatikusan egy-egy tartályban meleg vizet forral a borotválkozáshoz, illetőleg öt perccel később párolgó kávét főz az öbresztő számára.

FELFEDEZTEK A VILÁG LEGMELEGEBB PONTJÁT. Eddig úgy tudtuk, hogy a Földgolyó legmelegebb vidéke a kaliforniai Halálvölgy, melynek 2—14 kilométer széles, pokolian fűtött szakadékaiban ez évi július hónapjában 53 1/2 fok melegeit mértek árnyékos helyen. Ez a szörnyű hőség emberileg teljesen elviselhetetlen, ezért aztán lakatlan a Halálvölgy. Mértek azonban ennél nagyobb hőséget is az iráni keletvidéken, az úgynevezett Reménytelenség Sivatagában, ahol közel 60 fokos meleg van árnyékos helyeken, míg a napon a talaj nem egyszerűen 80 fokra is felhevül. Mint most a turkesztáni Colgoi nevű falu környékére kiküldött orosz expedíció jelzi, a tudósok alighanem megtalálták a Föld legmelegebb pontját a Colgoitól 60 kilométerre fekvő s eddig jóformán ismeretlen sóstavaknál, melyeknek egész szeptember közepéig egyáltalán nincs vizük és ahol augusztus 26-án délelőtt 11 órakor szétrepedtek a napon a száz Celsius fokra beállított higanyhőmérők, bebizonyítván azt, hogy az irizatos hőség meghaladja ott az abszolút száz fokot s árnyékban is felszökik hatvannégyre. Az expedíciók tagja betegesen került el a sóstavak közeléből, holott nem is hatoltak be a nap forróságánál a veszélyeztetett pontokra, hanem éjszaka helyezték el ott a hőmérőket, melyeket távozóikkal figyeltek s melyek már másnap délfelé rendre fönkrementek.

Furcsa végrendeletek, milliószeszélyek Angliában

London, március 12

Anglia elmúlt esztendejének gazdasági fellendüléséről beszédesen számolnak be — a végrendeletek. Testamentum készítés Magyarországon és más európai országokban csak a családokat érdeklő magánügy. Angliában egészen más a helyzet. Végrendeletet csinálni már századok óta

az angolok kedvenc sportja

lett. Gyakran előfordul, hogy a végrendeletekbe huncutul belecsempésznek valami meglepő, frappáns ötletet.

Nagyon rossz gyerekszobára vall Angliában, ha valaki embertársa anyagi viszonyai felől érdeklődik. A halottakkal szemben megszűnik ez a tartózkodás. A végrendeletet általános érdeklődésre számot tartó közügynek tekintik, társalgási témának, újságbakivánczó eseménynek. Az angol napilapok rendszeresen közlik az érdeklődésre számot tartó végrendeleteket, származzanak akár milliómásoktól, vagy csak szokatlan feltételeket, vagy kikötéseket szabó kisemberektől.

KÉTSZÁZ MILLIOMOS HALÁLA

Ez a rovat valóban érdekes is. A testamentumok többezer elárulnak Anglia gazdasági struktúrájáról, mint a gazdasági jelentések Rájövünk például arra, hogy 1937. folyamán kétszáznál több olyan ember halt meg Angliában, aki 150.000 fontnál nagyobb összegről, vagyis

több mint harmincöt millió dinárral

rendelkezhetett. Ezek közül tizen egymillió fontnál nagyobb összeget hagytak hátra, huszonegyen pedig ötszázezettől egymillió fontig terjedő summát oszthattak fel hátramaradtjaik között. Mászólval ez annyit jelent, hogy közülük a legszegényebbek is legalább 130 millió dinárja volt. Mindez nem egy esztendő véletlen összetalálkozása, hanem

szabályosan mutatkozó évi átlag.

Az utolsó esztendő az átlagon felül némi emelkedést mutatott, ami Nagybritannia egyre fejlődő prosperitásának tanujele.

Talán még jellemzőbb az a tény, hogy

fantasztikus vagyonok java- része egy emberöltőtől származik,

vagyis nem öröklött, hanem ujonnan szerzett gazdagságok voltak. Így például a múlt esztendőben elhalt fontmilliomosok sorában felfedezük Lord Runciman nevét, akinek fia és örököse a Baldwin-kormány kereskedelmi minisztere volt. A 92 esztendő korában elhunyt öregúr mint a brit világbirodalom egyik legelőkelőbb hajómágnása halt meg, de karrierjét mint egy kereskedelmi gőzös hajóinasa kezdte el. 650 millió dinár maradt utána. Az 1937-ben elhunyt fontmilliomosok sorában kekszgyárosokat, bányatulajdonosokat, szállítókat és hasonló polgári foglalkozású személyiségeket találunk.

Ismeretes, hogy Angliában az örökségeket roppant adó terheli, mely fokozatosan 50 százalékig, sőt

még magasabbra emelkedik. Az örökösödési adó a brit állampénztár egyik fő jövedelmi forrásának számít, mely az utolsó évek folyamán rendszeresen

évi 90 millió fonttal

könnyített a pénzügyminiszter gondjain. Ennek ellenére a vagyonok nem csökkennek. A legjellemzőbb példa erre egy másik hajómágnás, Sir John Ellermann esete. Apja egy vidéki városban konzulátusi hivatalnokként kezdte s 40 millió fontot halmozott fel élete során. Két és fél évvel ezelőtt bekövetkezett halála után 22 millió fontot az államkincstár igényelt magának. Nemrégiben azután kiderült, hogy ennyi idő elég volt ahhoz, hogy az Ellermann-vagyon ne csak elérje, hanem túl is lépje régi állagát.

Az angol testamentumokat nemcsak gazdasági vonatkozásaik miatt érdemes figyelni, hanem sajátos, gyakran

meglepően szeretetreméltó ötleteik

miatt is. Így például egy híres védőügyvéd csinos kis összeget hagyott arra az öreg újságárusnőre, akitől a törvényszéki palota közelében rendszeresen vásárolta lapjait. Egy gazdag agglégény arra utasítja testamentuma végrehajtóit, hogy keressék meg azt a virágáruslányt, akitől főzsvendéglőjében gyakran virágot vásárolt. Hadd vegyen magának e derék teremtés egy szép bálruhát. Ez még mind érthető. De vajjon mi motoszkálhatott a 85 esztendő Mrs. Constance Flees agyában, aki jómódú özvegyként élve úgy gyűlölte a kutyákat és macskákat, hogy összes lakóinak eltiltotta a háziállatok tartását.

Halála után kiderült, hogy teljes vagyonát, 75.000 fontot állatvédő intézményekre hagyta. Egy másik öreg hölgy, Mrs. Frances Hines 30.000 dinárt hagy arra az ismeretlen munkásemberre, akiről évek előtt azt olvasta, hogy élete kockázatásával megmentette egy kutya életét. Nemrégiben hunyt le szemét Mr. Hasluck, egy megcsontosodott agglégény, aki házáat és tekintélyes birtokát évi egy font bérért, vagyis ugyszólván

semmiért, egy kis szomszédlányra hagyta mert a gyermek mindig oly barátságosan köszönt neki...

Arra is felhasználják az emberek Angliában a végrendeleteiket, hogy valamilyen intézmény, vagy divat ellen küzdjenek. Edgar Davis jogtanácsos például testamentumában kifakad a brit adórendszer ellen, mely lehetetlenné tette számára, hogy számottevő összeggel lássa el családját és a szívéhez közelálló jótékonyági intézményeket. Pedig igazán nem lehetett nagy oka a panaszkodásra: adó ide, adó oda, 145.000 fontja maradt. Egy Miss Anny Folder nevű vénkisasszony gyűlölte a férfiakat (vagy talán azok nem szerették eléggé őt), úgyhogy 15.000 fontnyi vagyonát

kizárólag női rokonaira és barátainőre

hagyta. Kimondja azonban végrendeletében, hogy minden örökösre eljuttassa jogát az örökségre, ha netán behódolna a dohányzás álkozott divatjának.

Pár hónap előtt nagy feltűnést keltett egy előkelő vidéki földesúr, Mr. Charles George Talbot Ponsonby végrendelete, aki kastélyát és ötszázholdas birtokát fiára hagyta. Az ifju Ponsonby azonban a végrendelet értelmében egy pennyt sem kap, ha beereszt házába egy Leonard Law nevű embert. A végrendelet felbontása után kiderült, hogy az ekképpen kiátkozott Mr Law

nem más, mint az özvegy só- fője.

A furcsa végrendelet pikáns értelmezése lehetetlen. Mrs. Talbot-Ponsonby fehérhajú öreg hölgy, a sofőr pedig boldog családapa. Mr. Law azonban sok év előtt egyszer tiszteltlenül viselkedett az örökhagyóval szemben, a férj a családi béke kedvéért megtűrte házában, de végrendeletében bosszút állt.

Ugyancsak mostanában halt meg egy skót festő, John Henry Lorimer, 35.000 font maradt utána. Az egész összeget egy obskurus kis társaságra, az edinburghi amatőr csillagászok klubjára hagyta. Szegény asztronómusok a legnagyobb zavarral vannak, nincs szükségük a pénzre és azt sem tudják, mit kezdjenek vele. »Mint derült égből villámcsapás, ért bennünket ez a végrendelet« — mondták szenvedélyükhöz illő hasonlattal.

A végrendeletkező személye miatt még nagyobb feltűnést keltett egy másik testamentum. Emlékeztetes, hogy egy előkelő angol arisztokrata hölgy, lady Tredegar, hirtelen elhunyt Budapesten, ahol a múlt szeptembert töltötte. Végrendeletében meghagyta, hogy birtokainak minden jövedelme egy felületes ismerősét, Mr. Boulenger-t illesse, aki, mint a londoni állatkert akváriumának igazgatója, visszavonult tudósként él.

Családját meg sem említi

a végrendeletben. Lord Tredegar maga kijelentette, hogy megfellehetetlen rejtély számára is az ügy.

Még rengeteg ilyen példát sorolhatnánk fel, sőt még azt sem állítjuk, hogy éppen a legszenzációsabb végrendeleteket gyűjtöttük egybe. Nem is az volt a célunk. Szántszándékkal csak pár hónap végrendelettermésének hajtásait fűztük egybe, tehát nem évtizedek során felbukkanó kivételeket, hanem ugyszólván az átlagot. Eképpen mutathattuk be legjobban, hogy valóban érdemes Angliában érdeklődni az »other people's money« más emberek pénze

EZÜSTKANÁL

Lukács Károly eleinte két kannával hordta a tejet. Csak egy kézzel lógatva. Reggel jókor be a szomszédos városba, délfelé vissza. Így majd két esztendeig. És fölöslegre sose költött. De az asszonya se. Megnézték a pénznek mind a két oldalát. Ugyaddig, hogy a tavaszi vásárból még egy tehenet kötöttek a másik mellé.

Lukács Károly pedig azontul négy kannával járta a várost. Kettőt a nyakába is akasztott, széles szíjjal ám. Egyet elől, egyet hátul. Rendelő volt éppen elég, még hogy nem is győzte. A pénz pedig kívánatosan nőtt a zöld láda alján...

— Vénnek tán lovat, Erzsé, — szölgötta az asszonyát egy nyugodalmas estén.

— Szeker is köll ám ahhoz...

— Hát akkor azt is. Egy kis kölcsönt még kibírunk. Vagy nem? Persze, csak a tiszta becsület határáig.

Mikor már szekérral kocogott a város irányába, attól kezdődőleg tejkirálynak hívták a falubeliek. De a városban is mind több helyen ragadt rá ez a név. Tudja csuda, egy kissé tartott emiatt. Mert hát annak idején csak úgy kezdte, ahogy a világra jött. Pusztá két kézzel. Még az Erzsé is úgy állott melléje. Majd egy száll ingben. És most király, ha mindjárt tejkirály is!...

Egy délelőttön, úgy tíz óra körül mozoghatott az idő, mikor kifelé poroszkált a városból. Zökent a szekér, zörgött is, azért meghallotta, hogy ablakot nyitottak oldalast, egy sárgás házban. Odafordította a fejét. Fékezte is a lovat nyomban, mert egy asszonyszemély néki intgetett.

— Két liter köllene naponta, úgy háromnegyed hétre — kiáltotta éles hangon. — Lehete?

— Lehet, instállom. Holnaptól?

Ezután minden napon pontosan háromnegyed hétkor benyitotta Erősék konyhaajtáját is. Jóreggel helyezett a bádogasztalra a kétliteres kandit. Csakhogy egy nyári reggelen kívül ragadt egy percet, mielőtt

benyitott volna. Nagy ricsaj dörömbölt kifelé... Gondolta, leteszi a tejet és elővakodik. Mert hát a veszekedés mégse való a nagyvilág elibe. De nicsak! Erősne asszony hangja igen erős volt:

— Keritse nékem elő!

— De nagyságos asszony, kérem — rimánkodta a szolgáló —, hiszen ide járnak többen! A postás, a tejes, a pék... Hátha valamelyik elvitte? Hiszen én se vagyok örökkön itt!...

Erre már benyitotta az ajtót. Azonmód köszönt, mint máskor. Aztán a lány felé vetette a fejét:

— Mi vesztett el?

— Egy ezüstkanál... Mondja, Lukács bácsi, nem látta? — szepegte a lány.

— Ugy... Ezüstkanál...

Vakarta a fületvét, hogy mindjobban előrebukott a kalapja. Valami pedig nagyot buggyant a lelkében, mintha esőverte rögöt hajítottak volna a becsületébe. Eddigi életében pedig még csak az árnyéka se engedett semmiféle szemetet.

— Hát osztán a kis gyerekek merre játszott tegnap délután?

— A Jenőke? — ütődött meg Erősne. — Kint az útváron...

— A homokba, mi?

— Ott is...

— Nohát aggyanak egy gereblyét.

Utána lépkedett a leány is, az asszony is. Lesték minden mozdulatát. Lukács Károly azonban nem igen törődött velük. Ismerte az öreg postást, aki kilenc gyermeknek kereste a kenyeret... De a kenyeresről is úgy tudta, hogy tiszta becsületben él... Am ez a lány is azt mutatja, hogy ártatlan... Hát turta a homokot. És alig öt perc után előcsillant a hányzó ezüstkanál... Fölvette, rázott rajta egyet-kettőt, aztán odanyújtotta az asszonynak:

— Itt van.

És Lukács Károly nem tette többé a lábát Erősék lnyhájába. Még a legfagyosabb télben is a kapuba csöngette a szolgálót...

Dabasi György

Máskay László

Miért nincs új

MICKY-EGÉR-film

Népszerű kedvencünk, a kis Micky egér, »aki« bohó ugrálásaival, igen sokszor burkolt, mély szociális tanításaival gondolkozásra és kacagásra késztetett bennünket, egy év óta eltűnt a mozik vásznáról. Vele együtt eltűnt »papájuknak« Walt Disney-nek minden művészi megnyilatkozása,

eltűnt a három kis malac, aki nem félt a farkastól.

elmaradt a folytatás, amit mindenki várt, mert több volt bennük a humor, művészet, ötlet és jókedv, mint igen sok milliós költséggel készült vígjátékban. Mi történt, hol rekedtek meg ezek a nyulfarknyi édes apróságok? Avagy »apjuk« Walt Disney lett hűtlen hozzájuk? Nem!...

MICKY ELINDUL...

Walt Disney, amikor 1901-ben Csikágóban meglátta a napvilágot és amikor éveken keresztül, egészen a világháború kitöréséig Amerikában, a korlátlan lehetőségek hazájában, hogy életét fenntartsa, cipőt pucolt, újságot árult, színészkedett, sőt még rajzolt is, — dehogyan gondolta, hogy neve valaha ismertebb lesz Greta Garbó és Marlene Dietrichénél. Nem gondolt semmire, — szegény szülők gyermeke volt, apja építőmester, — csak a napi megélhetést akarta biztosítani. Közvetlen a világháború kitörése előtt, (helyesebben Amerika beavatkozása előtt) Walt Disney már egy Cansas Cityben működő reklámvállalat nagyon rosszul fizetett rajzolója volt. Rajzolt ott mindent, karikatúrát, portré, reklámszöveget, papírra, vászonra, fára, vasra, üvegre.

Épen annyit keresett, hogy éhen nem halt.

Mikor Amerika beavatkozott a háborúba, az első között volt, aki jelentkezett. Nem annyira meggyőződésből, mint inkább anyagi okokból. Vöröskeresztes csapatba osztották be és négy hét elmúltával már a francia fronton, majd kis idő után Párizsban tanulmányozta a háborút. Ideje bőségesen volt az alig huszesztendő Disney-nek, nyitott szemmel nézett szét a világ fővárosában. Ekkor találkozott össze egy öreg francia rajzolóval, aki bohókás apró állatfigurák rajzolásával kereste kenyerét. (Állítólag Walt Disney ettől az öreg francia rajzólótól vette volna az első rajzos filmjéhez az ötletet. Hogy mi igaz ebből, nem lehet megállapítani, mert mindkét fél tagadja. Annyi azonban bizonyos, hogy Walt Disney még ma is küld kisebb-nagyobb összegeket Párizsba az öreg rajzolóknak, — hálából. Mert jó volt hozzá a háborúban.)

Háború után Walt Disney két-százötven dollárral a zsebében egyenesen Hollywoodba ment. Ott összetalálkozott testvérével, akinek ötszáz dollár fűretett pénze van

és elkezdik az első, még igen kezdetleges trükkfilmet készíteni. Egyszobás lakást bérelnek a külvárosban, az egyik filmgyártól egy öreg vetítő- és felvevőgépet kérnek kölcsön, egy tál ételből élnek egész napon át, — de dolgoznak.

Piroska és a farkas történetét rajzolta Disney

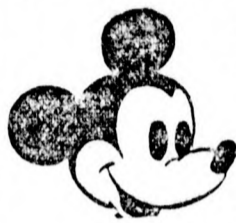
és hat hónap múlva, amikor elkészült, meghívták előt levetítették.

Eredmény: nem volt bukás, de nem volt siker. Még vontatottan, kezdetlegesen mozogtak a figurák, de ami a legfőbb ellenettség volt: nem fogja érdekelni a közönséget. Disney azonban nem adta fel a harcot. Emberi figurák helyett állatokkal kezdett kísérletezni. Jöttek lovak, tehének, békák, de egyik sem volt az igazi, az, amelyik megragadta volna a közönséget. Disney már azon volt, hogy abbahagyja az egész rajzolást, amikor a véletlen döntő befolyást gyakorolt elhatározására.

Lakása telve volt egerekkel.

Apró, szürke kis házi egerekkel, melyek igen sokszor alaposan megdézsmáltak szerény élelmiszer készletét a két fivérnek. Az egyik nap, amikor Disney egérfogója ismét jelentős mennyiségű kis állat-

kával szaporodott, Disney valami megmagyarázhatatlan ösztönnel nem vitte azonnal a kis ketrecet a vízcsap alá, hanem letette maga elé az asztalra és elkezdte nézegetni. A kis egerek pedig páni félelmökben a legfantasztikusabb táncokat járták Disney előtt, aki életében ekkor figyelte meg először, ezeknek az apró állatoknak a mozdulatait. És négy hónap múlva Mortimer egér kalandjai címen egy kis ötperces trükkfilm került bemutatásra, melynek alkotója Disney, finanszírozója pedig Disney farmer nagybácsija volt.

A film sikert aratott, de a névvel baj volt túl hosszúnak bizonyult a Mortimer szó. Nem tudott átmenni a köz tudatba. Disneynek új néven kellett törni a fejét. Itt is a véletlen jött segítségére. Háziasszonyának volt egy kis huncut fiacskája. Főtulajdonosága volt, hogy állandóan grimaszokat vágott.

Mickynek hívták.

Igy lett a kis egérből Micky. Most már viharos tempóban ment előre Disney karrierje. Szerződést

kötött az akkor még üzemének tőpontján álló United Artist-el és éjjel-nappal kezdte gyártani az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő Micky-eket. Az United Artist remek üzletet csinált a kis trükkfilmekkel dacára, hogy az első siker után gombamódra kezdett szaporodni a konkurrencia. De Micky-t nem lehetett legyőzni. Alig pár év múlva Disneynek már hatalmas üzeme volt, ahol száz és száz rajzoló, zeneszerző, technikus kereste a kenyerét. Közben az United Artist szoros kapcsolatba lépett a London Filmmel. És itt kezdődött!...

A KÉT VÁLLALAT KÖZÖTT ELVÉSZ AZ EGÉR

Walt Disney látta a Micky egér hallatlan sikerét, a töméntelen pénzt, ami kifogyhatatlan bőségben ömlött hozzá, már nagyobb babérokra pályázott. Egész estét betöltő rajzfilmet akart készíteni. És egy félévvel ezelőtt, — mint azt a lapok is megírták, — hozzákezdett a Hófehérke és a 7 törpe című mesének megrajzolásához. Háromezer méteres színes filmnek készült, eredeti zenével, óriási tehnikai felkészültséggel. De!...

Disney kiadta az utasítást az United Artist-nek, hogy addig ezt a filmet nem lehet forgalomba hozni, amíg az összes eddig készült Micky-filmek (vagy száz darab belőlük) le nem futottak a világ összes moziiban. Nem hiúsági kérdés volt ez nála, hanem inkább üzleti.

Félt, hogy a nagy filmje után, már senkinek sem fog kelleni a kis Micky.

Azonkívül, valljuk be, voltak közöttük gyengék is. Ami nem is lett volna nagy baj, ha nem lettek volna ezek a kis filmek túl drágák. De volt még más baj is. Az United Artist belső életében válság tört ki. A tulajdonosok, a három kitűnő amerikai művész Chaplin, Mary Pickford, Fairbanks, üzletileg összekülönbözött. Minden cáfolat ellenére. A London Film, amely Európa részére hozta forgalomba az United Artist producióit, köztük a Mickyket is, szintén nem állt a legerősebben. Korda filmjei Amerikában, a nagy sikerek ellenére nem hozták azt az anyagi eredményt, melyet Londonban vártak. Az United Artist rosszul menedzselte. Nem volt elég kompenzációs anyag, az United Artist nem küldött át Európába újabb amerikai filmet, köztük Micky-t sem. Ekkor indultak meg Korda tárgyalásai az United Artist megvételére, mely mint ismeretes — megfusult. A két vállalat között pedig most áll a harc. Az United Artist nem küld újabb filmeket Kordának, Korda pedig a London Film birtokában lévő néhány Micky filmet nem küldi szét Európában,

hogy így akadályozza meg a Hófehérke és a 7 törpe megjelenését. De, hogy mégse lehessen szerződészegéssel vádolni, oly árat kér egy-egy Mickyért, amit egyetlen ország sem képes megfizetni.

Ezért nem látunk egy év óta új Micky-filmet. Szigeti László

A magyar anekdótakincsből

A jégcsap

A nagy Grassalkovich Antal uradalmi Pesttől Hatvanig terjedtek. Csupa jó, kövér, magyar föld, a termése áldás; s a jövedelem mégis gyéren csordult-cseppent belőle, sőt volt esztendő, mikor Mária Terézia legbelsőbb tanácsosa még rá is fizetett az ő isten tudja hány ezer holdas birtokára.

A kegyelmes ur hiába tűnődött ezen a dolgon, sehogyan sem tudta megmagyarázni. Mert könnyű belátni egy ország minden dolgába, de nehéz ésszel fölérni egy uradalom minden csinját-binját.

A XVIII. század közepén, egy újév napján tehát, tanácskozársra hivta össze a gróf gazdatisztjeit Hatvanba. Majd csak kisül, miért nincsen jövedelme a roppant latifundiumnak. A kegyelmes ur a nagy szalában ültette le, hosszú zöld asztal mellé a tiszt urakat, rang szerint. Ő maga az asztalfőn foglalt helyet, jobbán a bonorum director, balján a exactor és így tovább a többi tisztviselő; legalul az asztal másik végén, egész az ablaknál a legifjabb ispán.

A kegyelmes gróf fölveti a nagy kérdést: miért nem lát ő jövedelmet ebből az óriás birtokból?

Az urak tanakodni kezdenek magukban és hallgatnak erősen; a legfiatalabb ispán azonban feláll, kinyitja az ablakot, letöri a párkányra fagyott nagy jégcsapot s hangosan így szól a szomszédjához:

— Ugyan kedves ispán ur, nyujtsa csak át ezt a jégcsapot a szomszédjának, a másik ispánnak, aztán az összes ispánok egymásnak, majd az intézőnek, ki ismét adja tovább a főintézőnek, a főintéző a felügyelőnek, a felügyelő a főfelügyelőnek, a főfelügyelő a számvevőnek, a számvevő a főszámvevőnek, a főszámvevő pedig a jószágigazgató urnak, ki majd végül tegye a kegyelmes ur kezébe.

Mindenek elbámultak: mit akar az a kis ispán azzal a jégcsappal? De Grassalkovich intett, hogy csak járjon kézzől-kézre az a jégcsap. Ugy is lett; s mire a jégcsap a grófhhoz került, ő exellenciája már csak azt érezte, hogy egy hideg vízcepp van a tenyerében.

Grassalkovich megértette a jelképes választ és azt mondják, soha többé nem faggatta tisztjeit: hová lesz a birtok jövedelme.

DIVAT

Egyszerű angol ruhák

Ez egyszerűség elve az ideai estélyi és alkalmi ruháknál nem érvényesül. Sem anyaguk, sem szabásuk, sem összeállításuk módja nem nevezhető egyszerűnek. A sok glokis, raffolt és huzott alkalmi ruha mellett szinte jóleső ellentétként hatnak az egyszerű, angolos nappali ruhák. A középosztálybeli asszonyra, a dolgozó nőre nézve különösen fontos, hogy a nappali divatban továbbra is nagy szerepet játszik az angol stílus. Az egyszerű, angolos ruha mindenféle célra megfelel: sétára, látogatásra, hivatalba stb.

Az angol ruhának célszerűsége mellett még két előnyös tulajdonsága van, amelyek tartós népszerűségét biztosítják. Az egyik, hogy fiatalosabb, mint a diszes, sokszor fantasztikus szabású franciás jellegű ruha, — már pedig nincs nő, aki nem akarna fiatalabbnak látszani, mint amennyi. A másik, hogy sokkal tovább hordható, mint a gyorsan változó francia divat szerint készült toalett, amelyet gyakran már egyetlen szezon után nyugdíjba kell küldeni.

Az egyszerű ruha elkészítésének problémája azonban nem is olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Semminek sem szabad olyan kifogástalan szabással bírnia, olyan feltűnés nélkül lennie, mint az egyszerű ruhának. Diszes ruháknál a fodrok, szalagok, csipkék sokszor jótékonyan eltakarják a szabás esetleges hibáit, de a sima, angolos ruháknál a szabásbeli tökéletlenségek első pillanatra szembeötlenek. Ezért látnunk hölgyeket, akik kitünő alkalmi és estélyi ruhákat tudnak maguknak csináltatni, de ha egyszerű ruháról van szó, megbukik az izlésük és ügyességük.

A mostani divat szerint a legtöbb angol ruha egyenes szabással készül, csak ritkán alkalmaznak mérsékelt glokis szoknyát. Az aljat egykét berakós, hól, néha tüzes, gombok, stb. díszíti. A derék diszes gallér, zsebek, gombok, szegőzés, saját anyagából szabott pántok vagy mellény. Miután a tavasz már közeledik, az új angol szövetruhák szívesen dí-

szítik fehér piké-gallérral, mellényvel, szabóval vagy más formájú fiatalos fehér díszszel. Divatos a pettyes anyagból szabott gallér és öv, mások izlésesen alkalmaznak gombokat az egyszerű ruha díszítésére. Széles rever, bájos plisszírozott gallér vagy érdekes, különleges fazonu öv is a kedvelt díszek közé tartoznak, egyes ruhák meg csupán anyaguk eredetiségével akarnak hatni s ugyyszólván semmi dísz sincs rajtuk. Elegáns viselet a frakkszerűen szabott kabátal kombinált toalett.

Egészen kicsi dómák divatja

Ma már a kisbabákat egészen más-ként öltöztetik, mint néhány évvel ezelőtt. A babakelengye legnagyobb része színes anyagokból készül, mégpedig kislányoknak rózsaszínből, kislányoknak világoskékkel. A könnyű, színes babaholmik mosása, vasalása lényegesen egyszerűbb, mint régen a fodros-csipkés fehér pólyáé, fehérneműé. Így a kisbaba, ha szerény kelengyéje is van, mindig vakítóan tiszta, frissen vasalt ruháskában lehet.

Mostanában csak a téli gyermekeket pólyázzák, rövid ideig, mert az újabb orvosi felfogás szerint a baba pólya nélkül jobban fejlődik, szabadabban mozoghat. A pólya anyaga színes nanszu, batízi, vagy vékony vászon, díszítése finom himzés, néha keskeny csipke. Ugyanígy készül a baba kispárnájának huzatja is.

Kislány és kisfiu egyforma ingecskét visel, amely hátul, a nyakon csokorra kötött, keskeny szalaggal záródik; gomb esetleg sértené a baba finom bőrét. Az ing fölül kis rózsaszín vagy világoskék kötött rékili kerül. A rékili kihajlik az ingnek gallérja és közelje, melyet hurokötéssel vagy keskeny azeurszegéllyel díszítenek. Pelenkából legalább harmáncat darab kell, lehetőleg a legfinomabb, mert a súlyos minőségű a sok mosásban egykettőre elszakad. A pelenka, flanel és gumi fölött a mai kisbaba cipőcskében vészűdő, gyapju mackónadrágot visel. Aki könti tud, mint a után játszva készíthet ilyen mackónadrágot. Téli

sétához meleg kabátkát kap a baba, a kislány áll alatt megkötött cica-főkötőt, a kisfiu pomponos gyapjusapkát.

Csuklóra való selyemesokrok, frottír fürdőlepedők, szakállkék (sajnos, csak parterli néven ismerik) és kocsitakarók egészítik ki a kelengyét. A szakállkához bármilyen kis maradék elég. Apró öltéssel, színes anyagból kivágott, rávarrt állatfigurákkal díszítik, vagy tarka keresztöltéssel hímezik ki. A „Papa kedvence” felírás már nem divat. A kocsitakaró készülhet pikéből, elütőszínű eakkozással, pelenkaöltéssel szegett, állatmintás flanelből, vagy rózsaszínű matlásséből, kek színórszegélyvel és a takaró közepén a baba nagy, kék monogramjával. Látni kézzel kötött kocsitakarót, apró, himzett pettyekkel teleszórvva. A nyári kocsitakarókat dus kőzínűnkával készítik és színes selyemmel bélelik ki.

Szebbnél-szebb babakelengyékert kapni készen, már egészen elfogadható áron, elegáns üzletekben is. A legjobban elfoglalt asszony is találhat olyan magának időt, hogy kisgyermekének aprócska holmiját, legalább részben, maga készítse el.

Háztartás

Sült almászelet

1 kg almát megtisztítunk s felszeletelve, közepéleg sütőbe rakjuk. Ha az alma sülni kezd s megpuhult egy kicsit, akkor 12 dkg porcukrot egyenletesen ráhintünk s ezzel jól kópitjuk. Forrón tálra rakjuk és horsodóval leöntve tálaljuk.

Alma-torta

60 deka almát megpárolunk, 8 dkg vaját 14 dkg liszttel őszemorzsolunk, kevés sütőport és 5 dkg porcukrot adunk hozzá s két tojás sárgájával összegyurjuk. A tésztát három részre osztjuk: az első részből a tortasütőben alsó lapot sütünk, a második részből pedig a tetejét. A kisült alsólapot betesszük a formába s oldalát megtöltjük a második rész tésztával s az egészbe belerakjuk a lecsurgatott párolt almát. A fedőlappal lefedve, megszurkáljuk és sütőben szép világosra megsütjük. Ha kész, vaníliás cukorral meghintve tálaljuk.

Máglyarakás

(8 személyre)

6 db szikkadt zsemlyét vastag szeletekre vágunk. Azizassuk be háromnegyed liter felfőtt hideg tejbe, melyben 3 db tojás sárgáját, 5 dkg oldott vajat s izlés szerinti mennyiségű cukrot keverünk el. Ha ezt nedvet a zsemlyetömeg felszóra, kavargatjuk simára, péppé és vajjal megkent, zsemlyemorzsalával meghintett tortaformába rakjuk le soronként 15 dkg darált dióval, 10 dkg mazsolával, közben 1-2 kanál rummal lecsorgassuk meg s szórjuk meg mindig kevés zsemlyemorzsalával is. Tetejére 1 kg megtisztított, szeletelt almát rakunk s szórjuk ezt meg fahéjas cukorral, sütőben süssük, míg az alma megpuhul, körülbelül 25 percig. Közben a maradék 3 tojás fehérjét habbá verjük s elkoverjük 15 dkg baracklével s hintjük a tészta tetejére és süssük, míg barnapiros lesz, körülbelül 12 percig.

Almásrizs

10 dkg rizst 1/2 liter forró tejjel felfőzünk kicsit, puhára pároljuk s kihűljük. Ezután 6 dkg vajat 1 dkg porcukorral és kevés finomra vagdalt citromhéjjal és 2 tojás sárgájával habosra keverünk. Ehhez hozzákeverjük a 2 tojás felvert habját és a kihűlt rizst. A rizs felét tálba rakjuk, föléje keskeny almászeleteket helyezünk, befődjük a rizs hátralévő részével s az egészet sütőben megsütjük.

KÉZITÁSKÁK BÉLÉSÉNEK TISZTÍTÁSA

Kézitáskák selyembélését legjobban benzínbe mártott tiszta vászonruhácskával tisztíthatjuk. A fémsattot valamilyen jó fémtisztítóval fényesítjük, de vigyázva, hogy meg ne fogja körülötte a bőrt.

TUNDEORSZAG NYEREMÉNYEI:

Fényképtelvételek

Studio Keringnél

Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Egy tálca csokoládé

Mojsovic és Társa

Kralja Petra II. 38. sz. fióküzletéből. Állandóan mindennemű friss cukorka

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a

MIGNON cukrászdából

tulajdonos Horváth Károly, Kralja Petra II. 13. — Állandóan friss sütemény raktáron

Egy pár tartós, meleg gyermekharisnya az

Amerikanski Magazinból

Noviszád, Kralja Petra II. 94. Dusan fe szerelt raktár. Olcsó árak.

Egy darab finom pipere szappan DROGERIA

„NIGIEA” Koszta K. Zsivojnovics üzletéből. Trg. Oszlobogjenya 2. Matice épület.

Ujnonnan megnyit

György-tele cukrászda

cjancéka, Kralja Petra II. 75. ahol állandóan mindenféle friss sütemény kapható

Fényképtelvételek

Cszojnovics fotóműterméből

Bármilyen időben garantált tiszta, pontos felvétel, Noviszád, Zselyezniczka 5

Egy elmés szép játéktárgy Noviszád legnagyobb és legdusábbban felszerelt játéktáru üzletéből, a

„GOLYA” BAZARBOL

Noviszád, Kralja Petra II. 7.

Egy szájharmonika vagy okarina

Sade Adám

hangszerüzletéből, Noviszád, Kralja Petra II. 52. Nagy választék, olcsó árak, szolid kiszolgálás.

Egy elegáns gyermekpénztárca

Preveden Josip

böröndüstől, Kralja Petra II. 20. Utazó koficerek, irattáskák, ridikülök legolcsóbb bevásárlási forrása.

3 darab képes zsebkendő

R. HOLIK

női és férfi divat-anyagok, selymek, függönyök és minden egyéb kézmű-árak legolcsóbb áruházából, Noviszád, Kralja Alekszandra 12.

Egy pár gyermekharisnya vagy kesztyű az

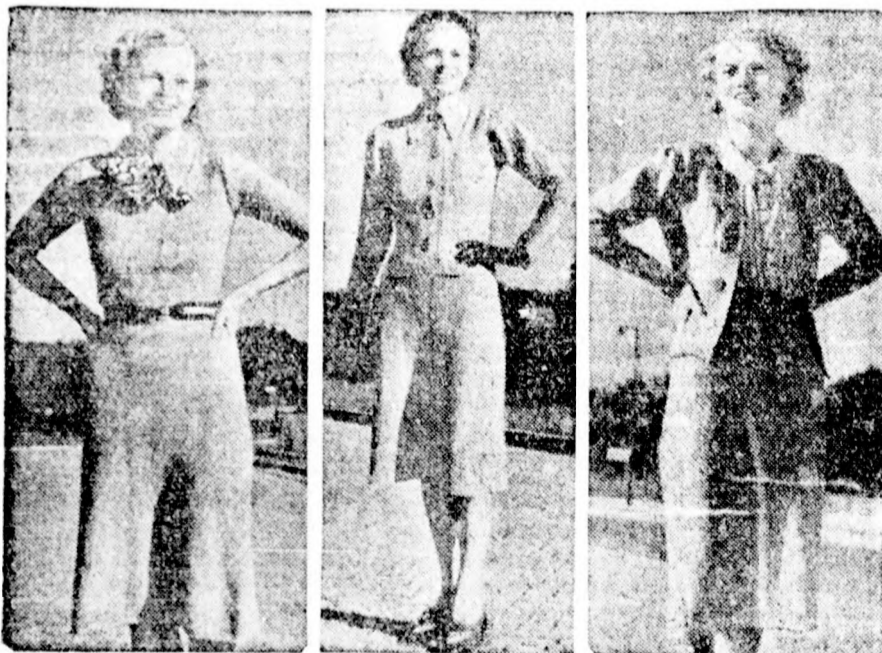
„Olcsó Perepatics”

kötött és szövött áru üzletéből Futoski put 27 sz.

Két finom angol zsebkendő

Milosevjevici

divatüzletéből. Óriási nagy választék tavaszi árúban. Olcsó árak. — Kralja Petra I. ul. 8

Házilag kötött kosztümök, amelyek 3 részből állnak, ugymint: kabát, pullover és szoknya

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

MŰKEDVELEÉS

NÉPNEVELÉS

KÖNYVTÁRELET

Minden egyesület alakítson propaganda-bizottságot!

(Harmadik közlemény)

(A két előbbi cikkben rámutattunk a propagandára mint az egyesület nélkülözhetetlen és fejlődést biztosító eszközére. Kihangsúlyoztuk, hogy az az egyesület, amelyik a magyar kulturális célok szolgálatában áll, nem nélkülözheti a propaganda-bizottságot mint olyan szervezetet, amely fejlődését egyedül biztosítja. Rámutattunk arra, hogy míg azelőtt kulturánkról az állam gondoskodott, addig a változott viszonyok folytán a magyar kultúra fenntartásáról és fejlesztéséről

társadalmi egyesületeinknek kötelességük gondoskodni. Kultúregyesületeink csak akkor vannak hivatásukra gasztatlan és eszméileg csak akkor nevezhetők kultúregyesületnek, ha ennek a feladatnak megfelelnek. — Ezért mint nélkülözhetetlen ajánlottuk a propaganda-bizottság megalakítását, rámutatva a propaganda módjára, eszközeire és mindarra a feltételekre, amelyek szükségesek a propaganda munkálatainak helyes végzésére).

AZ ÜTEM KÉRDÉSE

Egyesületeink életében általánosságban az a felfogás érvényesül, hogy semmiféle sürgős és a dolgok majd maguktól megérnek. Igen ám, de ez az érés a magyar kultúra pusztulásának folytonos hanyatlásának szomorú érse. Valami nagyfokú és szinte érthetetlen tespedés ül rajtunk. Azzal pedig hogy mindent az időre bízunk, kulturánk sírját ásunk meg.

Kétségtelen, hogy magasfokú passzívitásunknak bizonyos fokig teljesen érthető része van. Az egyesületek vezetői tevékenységüket úgy győzőlővén minden előírás és utmutatás, továbbá díjazás nélkül fejtik ki. Ki milyen szerepet vállal és azt hogyan és miként teljesíti, az tisztára egyéni akaratától és elhatározásától függ. Aki jónak látja többet dolgozik és talán éppen olyan elismerésben részesül, mint aki csak látzattevékenységet fejt ki. Hogy tehát ezek a tisztára erkölcsi okok, mit milyen fokú tevékenységre sarkalnak az egyéni felfogás és így nagyon nehezen mérhető és határozható meg. Figyelembe kell még venni azokat a külső viszonyokat is, amelyekben élünk. A kisebbségi élet mert körülményei az egyesületekben való tevékenységet számos esetben meggátolják és korlátozzák. — Kétségtelen, hogy tiszteletreméltó erkölcsi erővel rendelkeznek azok, akik ma magyar társadalmi egyesületek vezetését és irányítását vállalják. Hiszen bonyolult helyzetben élünk ma minden egyén, mert egyesületi tevékenysége sűrűn anyagi érde-

keit sérti és számos más olyan tényező játszik közre amely szabad elhatározásának kivételében erősen megbénítja.

Azonban ezen érthető és természetes okok figyelembevétele mellett is adva van egy bizonyos fokú lehetőség, amelynek keretén belül igenis szabad és lehet dolgozni és tevékenységünk szerinti tevékenységet kifejteni.

Az tehát a kérdés lényege, hogy teljesen kihasználjuk-e azt a lehetőséget, amelyben ma mozoghatunk. Erre egyszerű a felelet: nem.

Amint e sorok elején már említettük, ma ugyszólván mindent az időre bízunk. Ma amikor a történelem soha meg nem ért gyorsasággal vonultatja fel eseményeit. Az újságolvasónak nem kell magyarázni, hiszen a napi események mindennél jobban igazolják, hogy jövője csak annak a népek van, amely nem vár, nem töpreng, hanem cselekszik. A nagy népek és nemzetek nagyot alkotnak és cselekedeteik világszólóak, a kis népek belső szervezéssel erősítik magukat. De a Jugoszláviában élő kisebbségi népek is a jólszervezettség tanujelét adják napról-napra, míg a magyarság nyugodtan nézi lassu sorvadását. Ne tévesszen meg bennünket a magyar egyesületeket kitűnő sajtója és sűrű híradása. A naponta megjelenő kommunikáció könnyen érzéki csalódást okozhatnak. A sok híradás a színelőadásokról és más kulturtevékenységekről bármennyire is a magyarság szolgálatában állanak, nem egyenértékű a magyar szervezettséggel.

A PROPAGANDA BIZOTTSÁGOK ELSŐ FELADATA

A propaganda bizottságnak első feladata, hogy az ütem kérdéséről győzze meg úgy az egyesület tagjait, mint az egyesületek keretein kívül élő magyarságot.

Rá kell mutatni, hogy a magyarság egyik legnagyobb hiánya a várakozás, a halogatás. A jövő nem hoz jó megoldásokat, ha azt tétlenül várjuk. Rá kell mutatni arra, hogy itt élő testvéreink gyors ütemben szervezkednek és ha velük lépést nem tartunk, úgy gazdasági mint kulturális téren mindenről lemaradunk. Szembe kell szállni azzal a békeidőből maradt felfogással, amelyik álbölcsességgel mindent a holnapra bíz. Minden, lepraprób cselekedetnek ma, a multhoz viszonyítva tízszeres értéke van.

A cselekvés ideje elkövetkezett. — Benne élünk és amit ma elmulasztunk azt soha pótolni nem tudjuk.

Tudatosítani kell ma minden vezetőben, hogy az ütem kérdése a cselekedetek tempója külön kérdéssé vált, amivel szemben határozott állást kell foglalni. Fel kell ismerni az idő szellemét és aki ahhoz nem alkalmazkodik, azt ez a kor nyomorultul elgázolja.

A népek versenyében magyarságunk nem maradhat az egyesületességi játszás színvonalán. Új értelmet kell adnunk és fogalmainkat át kell értékelnünk. Ebben a fogalomátértéklésben az első az ütem fogalmának új magyarázata.

Nem érünk rá! Ha még két évtizedet abban a gondolatvilág-

ban töltünk el mint az elmúlt két évtizedet eltöltöttük, akkor soha senki nem támaszt már fel bennünket.

A propaganda bizottság tehát, amely minden egyesületben a cselekvés magját kell hogy képezze, tisztázza az ütem kérdését az elnökséggel és a választmánnyal. Ahol az ütemkérdésének belső tartalmát nem tudják a mai idő értelmében felfogni úgy ott magyar szempontból, jövőbiztosító értékes munka nem lesz.

(Folytatom).

Bálint Géza

A Közművelődési Tanács

által előadásra ajánlott boházatok, drámák, népszínművek, színjátékok, vígjátékok, gyermekszíndarabok, gyermekbábszínház, ifjúsági színjátékok, monológok jegyzéke

A színművek s.b. címeit vasárnaponként folytatásokban adjuk közre. Külön jegyzéket azokról nem nyomunk, tehát

gyűjtse össze közleményeinket

Valamennyi megtendelhető: Schmolka könyvkereskedés, Novisád, Trg Oslo bodjenja 6

Rövidítések magyarázata: felv. = felvonás; f. = férfi; n. = nő; gy. = gyermek; sz. = szereplő

7. közlemény

GYERMEKSZINDARABOK

Gyászol a bojtár. (2 f. sz.) Irta Csöte K.	12.—	Mikszai és Makszi. Tündérvjáték ovodásoknak (20 sz.)	15.—
Gyermekelőadások (Reiner I.)	90.—	Miska ötése. Gyermekejelenet. Irta Csöte K.	6.—
Gyermeklélek virágai. Színdarabok, imádságok, köszöntők	72.—	Romboló Robi Lil'putban. Mese 2 felv. és 4 képben. Irta Koroknayné (50 szereplő, férfi, nő, fiu, leány)	15.—
Gyermekszíndarabok és alkalmi történetek (Blaskó M.)	24.—	Vérszerződés. Gárdaünnepi színdarab. Gárdavezető 4—5 sz.	4.50
Gyermekszíndarabok és köszöntők. Irta Csűrös E. (8 vegyes színdarab)	37.50	Rozmarin. Mesejáték. Irta: Abrahám E.	15.—
Gyermekszínház. Apró színdarabok. Irta: Rudnyánszky.	45.—	Sárka vasparipája. (1 f. 1 n. sz.) Irta: Csöte K.	12.—
Gyermekszívek virágai. Iskolai és alkalmi versek	27.50	Tündérvjáték. Irta Moesáry L.	7.50
Hamupipóke. Mesejáték (5 f. 6 lány szereplő)	15.—	Vicska Tündérorszámban (8 gy.) Irta Sas E.	15.—
Három a magyar igazság (2 f. szereplő). Irta Csöte K.	12.—	Gyászol a bojtár (2 f. sz. Irta: Csöte Károly	12.—
Hódolat szent Erzsébetnek. Beszéddek, versek, színdarabok. Irta Blaskó M.	60.—	Gyermekelőadások (Reiner I.)	90.—
Jézus Szíve tisztelete. Irta Blaskó Mária	4.50	Gyermeklélek virágai. Színdarabok, imádságok, köszöntők	60.—
Jutkákknál nincs semmi baj. (2 f. 2 n. sz.) Irta Csöte K.	12.—	Gyermekszíndarabok és alkalmi történetek (Blaskó M.)	24.—
Lillomos könyvecske. Ünnepi gyermekelőadások, versek és dalok gyűjteménye. Irta Linterné és Háj E.	37.50	Gyermekszíndarabok és köszöntők. Irta: Csűrös E. (8 vegyes színdarab)	37.50
Lillomszál. Tündérvjáték ovodásoknak (50 sz.) Irta Erdődi M.	15.—	Gyermekszínház. Apró színdarabok. Irta Rudnyánszky	45.—
Május tünderei. Mesejáték (13 sz.)	7.50	Gyermekszívek virágai. Iskolai és alkalmi versek	22.50
Margit királyleány. Versekek és jelenetek. Irta: Hevessy M.	30.—	Hamupipóke. Mesejáték (5 f. 61. sz.)	15.—
Mesezínház. Gyermekszíndarabok. Irta Koszter alya	60.—	Három a magyar igazság. (2 f. sz.) Irta Csöte K.)	12.—
		Hódolat Szent Erzsébetnek. Beszéddek, versek, színdarabok. Irta: Blaskó M.	60.—
		Jézus Szíve tisztelete. Irta Blaskó Mária	4.50

A megfejtéseket a rejtvénytáblával együtt, legkésőbb csütörtök estig kell beküldeni. A beküldők közüljük nevüket és pontos címüket. Egy rejtvény megfejtése is elegendő. Akinak rejtvénye megjelenik, résztvesz a sorsolásban.

KERESZTREJTVÉNY

Közlő: Haasz Ottó, Vrsac

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11		12	13			14		
15	16		17	18		19		20	
21		22	23		24			25	
26	27	28	29	30			31		
	32	33	34				35		
36	37		38	39		40		41	
42		43	44		45		46		
47	48						49		50
51		52		53	54				
	55		56	57	58	59			
60	61		62		63	64	65		
66		67				68	69		
70		71		72	73	74			
75				76					

VIZSZINTES SOROK

- Mezei virág
- Tó Ausztráliában
- Arany — franciául
- Szín
- Egyiptomi Nap Isten (ék. hiba)
- Farkas
- Régi hosszmeték
- Megférhetetlen természetű
- Olasz folyó
- Lynk
- „A”-val a végén tétel, főtárgy, idegen szóval
- Zenei hang
- Top, — ikerszava
- Hivatalpajtás
- Félelem, borzadás (ék. lány)
- Rag
- Sportág
- Azért, latinul
- Börnyílás
- Noe egyik fia (s=sz)
- Vissza: lószerszám része
- Gabona
- Vissza: nem paraszt
- Vissza: személyes névmás többes számban
- Névelővel; ásvány
- Két állam az USA-ban
- Kisázsiai istennő
- Barát, franciául
- Flunóv, íráshiba
- A. P.
- Menyasszony
- Azonos mássalhangzók
- Rag
- Csomagoló eszköz
- Lelők, ledob
- Magyarul — fészek
- Névelővel, állóvíz
- Athéni szónok, Demosthenes kortársa
- Névelővel növényrész
- Japán játék
- Duna mellékfolyója, Ausztriában
- Vissza: Kérdőszó tárgyesetben
- A. P.

- Háziszárnyas, névelővel
- Híros olasz feltaláló †.

Függőleges sorok:

- Zöld ásvány a kovasavas rézvegyületek csoportjához tartozik
- Szokás, szabály
- Orosz hegység
- Rögtön fizet, közhasznált rövidítés
- Levegő, franciául
- Vissza: a szájban van
- Betű, fonetikusan
- Folyó Dél-Jugoszláviában
- Vizinövény
- Nevezetes csatahely Délserbiában
- X-sugarak felfedezője
- Király, franciául
- Lapos
- Férfinév
- Testrész
- Három, államnyelven
- Kísérlet, ideg. kifejezés
- Abesszíniai hercegi rang
- ABN
- Menydörgés, rengés (i=j)
- Hosszmeték
- Francia névelő
- Esik, államnyelven
- Illat, ideg. szóval
- Helyhatározó
- Túrna
- Van ilyen fü is
- Tejtermék
- Fekete, törökül
- Francia város
- Spanyol kikötőváros
- Híres magyar költő vezetékneve †
- Az államnak fizetik
- Tiltószócska
- Azonos a 9. függőlegessel
- Bibliai női alak
- Kárhozat
- Folyó, Szibériában
- Jugoszláviai bánság
- Közismert filmkomikus
- Az 1. 9. és 27. függőleges sorok kezdőbetűi

- Angol megszólítás
- Vissza: „Ludolf” féle szám
- Római: 1100.

Megfejtésül beküldendő: a vízszintes 1, 6, 28, 47, 75 és 76. A függőleges 1, 10, 13, 50 és 54 szavak.

BETŰREJTVÉNYEK

Közlő: Stefanidesz Géza, Noviszád

1.

DD-D

K Táplálék Nap &

2.

Z R

Veszik T P T T

REJTVÉNYMEGFEJTÉS

A MULTVASARNAPI SZÁMBÓL

Vízszintes: 6. Kendefi, 28. Marokin, 47. Réti virágot, 76. Hóvirág.

Függőleges: 1. Karácsonyi, 10. Irgalmas, 61. Reli.

TIZ KÉRDÉS:

- Oroszlánfejű, kecsketestű szörny.
- Odisszeus
- Egy szelence, melybe bánat, baj és vizályvált bezárva
- Hétfiú és hét leány
- Argos
- Tolsztoj Leó gróf
- A Magyar Nábob
- Rettenetes Iván
- Hades
- Chován Kálmán I. II. évi tananyagában.

Jutalomban részesülnek: Nagy M. hályné, finom levélpapírt kap. Csorba Ede, férfiöltöny vasalást. Nagy Ferencné, Bacsko Gradiste, értékes könyvet. Fanesevits József, divatos nyakkendő. Horváth Sándorné, ondolást. Havár Illésné, Mol, divatos nyakkendőt. Hunyadi Istvánné, kozmetikai cikket. Pauperkt Mária, két fényképet. Marsovszky Ili, piperezappant. Nagy Mária, Vel. Kikinda, delikatest. Gertner Mátyásné, egy doboz sajtot. Deutsch Oszkárné, fényképfelvételek.

ÜZENETEK: Deutsch Oszkárné pontos címét kérjük.

JUTALMAINK

Értékes könyv

MENAHEM PAPO

antikváriumából.

Vesz és elad mindennyelvű könyvet és egyéb könyvtárasokat

Finom levélpapír

Braća Mišić

könyv, papír és irodalmi cikkek, legjobban felszerelt üzletéből, Noviszád, Kralja Petra I. 14.

Egy férfiöltöny vasalás

Brežšan Gyula

férfidivat szalonjából Kralja Alekszandra 19

Egy férfi öltöny vasalás

Fehér Pál

uriszabó szalonjából Kralja Petra I. 30. I. emelet.

Egy öltöny vasalás

Scherer Jakab

uriszabótól, Kralja Petra II. 4

Egy elegáns zsabó

BÜN

„ZSENSZKA KONFEKCIJA”

plüssz, aszur, endi és díszműáru üzletéből, Noviszád, Kralja Petra II. 7

A legfinomabb delikates dolgokat

Fleischman-tól

Noviszád, Kralja Petra II. ul. 15. — azelőtt Pilsner — Kizárólag csak állandóan friss árut tartok.

Két fénykép

STUDIO MERTA

KRALYA PETRA I. 27 az udvarban.

Divatos ezüst nyaklánc

HAVRÁN JÁNOS

órás és ékszerészti. Noviszád, Trg Knyeginye Zorke 14.

Ondolás, hajmosás vagy egyszeri borotválkozás

JURIK JOVAN

Noviszád legelső női és férfi divat fodrászati műterméből Kr. Petra II. Telefon 24—32

Két darab finom pipere szappan

PARFUMERIA »ZORA«

cégtől Tanurázsics palota

Szappan, puder, ruzs, vagy egyéb más kozmetikai cikk, az új

Uri Fekete Annuska „Egzolík”

illatszertárból. Kralja Petra II 14.

Egy elegáns, divatos nyakkendő az »ing matadortól«

Kleiner Alfréd

divatruházából Kr. Petra II. és a Posta ucca sarok

Egy doboz ementhali sajt

RICHTER

speciális sajt, vaj és tejtermék üzletéből Kralya Petra II. 5. Telefon 28—72

Egy hajondolás

Jakubecz Sándor

női és férfi fodrásznál. Vilsonov trg 7 Gyors és pontos kiszolgálás!

3 darab művészi kidolgozású fénykép az ujonnan megnyitott és legmodernebbül felszerelt

Fotó studio „ROYAL”-101

Noviszádi, Trg Oszobogonyya 2 Matica épület.

1938 márc. 20

REJTVÉNY SORSOLÁS

12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Erdődy János. 1. Farkas Ferenc—Vaszy Viktor: A „Balaton” című film előjátéka. 2. Fricsey Richárd: Magyar mezei virágok — egyveleg. 3. Waldteufel: Szürkebarát — keringő. 4. Marthon Géza: Rézszétek a „Napió” című operettből. 5. Waldteufel: Virágos réten — keringő. 6. Hubay: Rézsa-oszárás. 7. Erdődy János: Induló. • 12.30: Hírek. • 1.20: Pontos időjelzés, előjárás- és vizualisjelzés. • 1.30: Pertis Jenő és cigányzenekara. • 2.40: Hírek. • 2.55: A rádió műsorának ismertetése. • 3: Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszertárak. 4.15: Móra Panka meséi: 1. Marika a mennyben járt. 2. Tik-tak. • 4.45: Pontos időjelzés, előjárásjelzés, hírek. • 5: Bíró Sári zongorázik. • 5.30: Mit üzen a rádió? • 6: Illiczky László jazzzenekara játszik. • 6.30: Mocsányi László és Lakos Tibor humoros énekszámai. • 7.15: Cigányokról cigányokkal. Bevezetőt mond Balázs Árpád. Közreműködik Fazekas Mária és Sári Valéria (ének). Banda Ede (cimbalom). Kiser Sári Eleonór és cigányzenekara. • 8.20: Hírek. • 8.45: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Fridl Frigyes. • Strauss János és József: Nyitányok és keringők. 1. rész. Strauss János: a) Denevén — nyitány; b) Amint a Bécsi erdő meséi — keringő; c) Asszonyháború (Der lustige Krieg) — nyitány; d) Észeregyéjszaka — keringő. — II. rész. Strauss József: a) Tavasz léz — nyitány; b) Szférák zenéje — keringő. • 10: Időjárásjelzés. • 10.05: Tánccselemlés. • 11: A rádió szalonzenekara. 1. Ludwig: Mesekirály — nyitány. 2. Lehár: Reszettek a „Frasquita” című operettből. 3. Butykovy Akos: Bacchanália a „Bolygó görög” című operettből. 4. Pachernegg: Bécsi muzsika. 5. Kondor Leo: Topp. • 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6.20: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. • 6.30: Illiczky László és jazzzenekara játszik. • 7.15: „Napoleon udvara”. Léderer Emma dr. előadás. • 7.45: Két tudós... Révész Béla előbeszélése. (Felfedezés). • 8.15: Hangfémek. 1. Rossini: O-asz nő Algyiban — nyitány. (Newyorki Filharmonikusok vezényel Toscanini). 2. Paganini: D-dúr hegedűvertény (Vehudi Manuhin). 3. Mozart: E-z-dúr szimfónia (K. 543) (A Londoni rádió szimfonikus zenekara, vezényel Bruno Walter). • 9.30: Hírek, időjárásjelzés.

BOROSZLÓ 5.30: Lemezek. • 6.30: Könyvűzene. • 16: Vidám hávegi előjáték. • 18.20: Beethoven: Zongora- és fuvósós. • 19.10: Loewenbalddák. Majd: A lipcsei szimfonikusok lemezei. • 20: Grans: Tatyana, operett. • 22: Hírek. • 22.30: München.

BUKAREST 5.30: Reggeli műsor. • 12: Hírek. • 12.10: Lemezek. • Közben 13.10: Hírek. • 14: Időzerű anyag. • 15.45: A Románia őrsége szervezett órája. • 17: Táncczene. • Közben 18: Felolvasás. • 18.55: Felolvasás. • 19.10: Stein Márton zongoraművész. • 19.40: Boinescu Sándor román dalosnője. • 20: Üzenetek. • 20.15: Táncczene. • 21.30: Hírek. • 21.45: Vendéglői zené. • 23: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjátékok, lemezek. • 6.30: Könyvűzene. • 11.30: Lemezek. • 12: Déli zené. • 14: Tarkakóra. • 15.15: Vidám

lemezek. • 16: zónaközlő zené. • 18: Tarka zongorabaron és gitárszóval. • 19.10: Mesezene. • 20: Vidám dalos, zenés, tréfás hétvége. • 22.30: Wachtmeister: Hegedli, harfa és zongoraharmonika. • 23: München. • 24: Hamburg.

HAMBURG 6.30: Könyvűzene. • 16: Könyvűzene és tánczene, dalokkal. • 18.30: Népdalok. • 19.10: Giuseppe Walter Debussy-műveket játszik. • 19.45: Lemezek. • Amire nem szoktunk ügyelni. • 20.10: Dalos, zenés, tréfás est. • 22: Hírek. • 22.30: Táncczene férfienegyessel és Szilveszter szopránnal.

LONDON REGIONAL 19: Dvorsák: Szláv táncok. • 19.50: Filmmusika. • 20.30: Bloch: Istentisztelet, mű ének- és zenekarra Birminghamból. • 21.25: Piers Plovmann. • 22: Greg-dalok. • 22.20: Táncczene. • 23: Hírek. • 0.30: Orgona. • 0.50—1: Hírek.

MÜNCHEN 6.30: Könyvűzene. • 16: Frankfurter dalos, zenés előjáték. • 18: Rossini: F-dúr fuvósós. Beethoven: G-dúr vonósnyéves. • 19.10: Kivánsághangverseny. • 20: Tarka, da os, zenés, tréfás est. • 21.10: Katonazene. Schillings: Tünnepi induló. Verdi: A végezet hatáma, nyitány. Bizet: Carmen, részletek. Schmidt: Ejjel szerelmesb. Hampardinek: János és Juliska előjáték. Brandt: Fuzszi tomatika. Schumann: Induló. • 22: Hírek. • 22.30: Táncczene.

OLASZ MŰSOROK I. műsor: (Róma I. Bari, Bologna). • 17.15: Beethoven: E-dúr szimfónia. • 18.00: Csak Róma I. Hírek időjárásjelzés. • 19: Csak Róma I. Hírek időjárásjelzés. • 19.30: Vegyes zené. • 21: Wolf-greg nyitányok. • 19.30: Vegyes zené. • 21: Wolf — Ferrari: A négy házastros háromfelvonásos operája a Scalából. — Utána: Táncczene. — II. műsor: (Milánó I. Torino I. Genova I. Trieste, Bolzano, Róma II.). • 17.15: Énekverseny. • 19.30: Vegyes zené. • 19.36: Csak Róma II. Magyar hegedűzenekar. • 21: Egyfelvonásosok. — Utána rádiózenekar. — 22.00: Énekverseny. • 22.25: Vonószenekar Semprini zongoraművész. • 23.15: Táncczene. • III. műsor: (Firenze I.). • 19: Vegyes zené, Dalok. • 19.20: Részfuvósózené. • 20.30: Opera- és operettársulatok. • 21.40: Csallódi négyes. • 21.50: Dalok. • 22.15: Táncczene.

PARIS 18.20: Gyermekzene és énekek. • 19.30: Táncczene. • 21.15: Könyvűzene. • 21.30: Szimfónia. • 22.10: Tarkas. • 23.05: Szimfonikus zené szimfonikusokkal. Brubach: A sír róka. Hoadie: Breton utak. Delmet: Az öreg koldus — Mariner: A Undzsedők. Rousseau: Berrichoni karcsony. • 23.35: Lemezek. • 24: Táncczene.

PRÁGA 12.35: Balsának szalonzenekara. • 17.55: Német műsor. Vigjáték. • 19.20: Brno. • 22.15: Moravszka Osztrava. • 21.10: Brno. • 22.15: Lemezek. • 22.35: Táncczene.

VARSO 6.40: Lemezek. • 11.15: Dalok. • 11.40: Hampardinek: János és Juliska, részletek. • 12.03: Déli műsor. • 16.15: Vonósnyéves. Bach, Haydn, Mozart, Dittersdorf, Gossec, Schubert, Mendelssohn- és Csajkovszkij-művek. • 17.15: Hangzongoraművész. Bach: Előjátékok. Mozart- és Scarlatti-szonáták. • 18.15: Skót népzene. • 19: A külföldi lengyelek estje régi dalokkal. • 20: Offenbach: A gorslécini hercegnő, operett. • 22: Dalos, zenés, tarka est Lembergől.

REGGELI RÁDIO

A REGGELI UJSÁG RÁDIO-MELLÉKLETE

1938. március 20-16-1 március 26-ig

BEOGRAD, RÖVIDHULLAMU ADÓALLOMÁS
(Hullámhossz 49.18 m. 0.25 kw. 6.100 kc.)

VASÁRNAP: 7: Himnusz, pontos idő, előjárás, napi hírek, műsorolvasás. • 7.15: Hangverseny lemezek. • 8: Napi sport és társadalmi hírek. • 8.15: Hangfémek, himnusz. • 12.45: Himnusz, pontos idő, jugoszláv lapszemlévények francia nyelven. • 12.55: Rádiónapló. • 13.10: Hangverseny. • 13.40: Közművelődési előadás. • 13.55: Hangfémek. • 14.10: Hírek. • 15: Himnusz, pontos idő, rövid hírek. • 15.05: Könyv- és folyóiratzené. • 15.15: Táncczene. • 18.30: Hírek magyar nyelven. • 18.45: Hírek orosz nyelven. • 19 és 19.15: A 13.49 órai előadás megismétlése idegen nyelven. • 19.30: Aktuális óra. • 19.50: Hangfémek. • 20: Hírek negyedórás időközben görög, török, albán és francia nyelven. • 21: Hírek. • 21.15: Hírek német nyelven. • 21.30: Hangverseny. • 22: Táncczene. • 22.15: Népies zené hangfémeken. • 23: Utolsó hírek, a másnapi műsor felolvasása, himnusz.

KÖZNAPOKON: 7: Himnusz, pontos idő, napi hírek, előjárás, és hírek, műsorolvasás. • 7.15: Hangverseny. • 8: Napi sport és társadalmi hírek. • 8.15: Hangfémek. • 8.30: Jugoszláv lapszemlévények francia nyelven. • 8.45: Himnusz. • 12.55: Himnusz, pontos idő, rádiónapló. • 13.10: Hangverseny. • 13.40: Közművelődési előadás. • 13.55: Tözsde. • 14: Hangfémek. • 14.10: Hírek, himnusz. • 15: Himnusz, hírek. • 15.05: Könyv- és folyóiratzené. • 15.15: Táncczene. • 18.30: Hírek magyar nyelven. • 18.45: Hírek orosz nyelven. • 19 és 19.15: A 13.40 órai előadás megismétlése idegen nyelven. • 19.30: Aktuális óra. • 19.50: Hangfémek. • 20: Hírek negyedórás időközben görög, török, albán és francia nyelven. • 21: Hírek. • 21.15: Hírek német nyelven. • 21.30: Hangverseny. • 22: Hírek angol nyelven. • 22.15: Hangfémek. • 23: Utolsó hírek, a másnapi műsor felolvasása, himnusz.

Minden estütörtékn és szombaton 14.25 órakor dr. Sztokov Mózes szerb-horvát nyelvlelkéje magyar hallgatóknak.

Vasárnap

március 20

BEOGRAD 7—7.55: Induló, hírek, torna hangfémek, éntend. • 9.05: Pontos idő, műsorolvasás. • 9.10: Dr. Milan Jockovic felolvasása az emberre is átrugó állatbetegségekről. • 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székesegyházban, éntend. • 9.30: Beograd Dalárda. • 11.50: Pontos idő. • 12: Opiereti harangzó, szimfonikus hangfémek. — I. Mussorgski: a) Egy éjszaka a kopasz hegyen, b) Hovanszina, 2) Balakireff: Tamar; 3. Karlovitz: Líván rap-szóda — Közben 12.35: Rek-lámok. • 13: Rádiónapló. • 13.10: Rada Konsztantinovic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies

zenekara. • 13.10: Pontos idő, hírek. • 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. • 16.45: Vladimir Baskovic felolvasása: A szokol eszme lényege. • 17: Tamburazene. • 17.30: Radovan Vulovic népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zenekara. • 18: Népies zené harmonikán. • 18.15: Szóközlet-ol-lamezek. — I. Herold: Zampa, nyitány, 2. Glazunov: Hangverseny-kerítő, 3. Luigini: Egyiptomi ballet, 4. Puccini egyveleg, 5. Bizet: Carmen, ábránd, 6. A beograd Opera női négyese énekel, 7. Smetana: Az eladott menyasszony. • 19.20: Rek-lámok. • 19.30: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Dragoslav Strayakovics felolvasása: Karagyorgyó származása, fiatalága és élete a felkeléstől a vé-zárságig. • 19.50: Sporteredmények, napi riport. • 20: Vojvodina est, Közreműködők: Ruzsica Kautics, Győka Russz, Jéca Podbradzki, Dragi Jovanovic gajdas és a rádió tamburazekara. • 21.30: Jovan Mokranjac gord-nka hangversenye zongorán kíséri Butakov, Fülzner: Fisz-moll szo-

2

● 22: Pontos idő, hírek, sporteredmények, tánclémezések 22:45 óráig.

LYUBLYANA 17:30: Rádiózenekar sóhrammal zene. ● 19: Hírek. ● 19:30: Szlovén zene és felvonás. ● 20:30: Karolók. ● 21:15: Lemezek. ● 22: Hírek. ● 22:15: Rádiózenekar. Lehet: Szép a világ, egyveleg Strauss János operéiből. Miltócker: Laura, keringő.

ZÁGRÉB 18: Gyermek óra. ● 19: Felolvasás. ● Hírek. ● 19:30: Nemzeti felolvasás. ● 20: Tam-burakar. ● 20:30: Versek. Sport. ● 21: Szórakoztató zene. ● 22: Hírek. ● 22:20: Táncezene.

BECS Előzetes műsort nem adtak ki.

BERLIN 6:30: A repülőzenekar. ● 16: Szórakoztató zene. ● 18: Könyvtű zene. ● 19:25: Vidám zene. Miltócker: Siroha, keringő. Meyer-Holmund: Rokkó dal. Kapeller: Közésk. Lichte: Jánosb-furka, idill. Kuzg: Kis elbeszélés. Cortopassi: Rus-tanella. ● 20: Paloszenés tavaszi est. ● 22: Hírek. ● 22:30: Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 9:30: Hírek. ● 10: Református istentisztelet a Kálvin-terti templomból. Prédikátó: Muraközy Gyula lelképásztor. ● 11: Egyházi ének és zenészből a Szent Domonkos-terti plébániatemplomból. A szombeszedéi mise előtt vitéz P. Hainál András dr. O. Pr. mondja. ● 12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vállalkozások. ● 12:30: Az Operaház tagtársulat alakult zenekara. Vezényel: Erdi Frigyes. 1. Massenet: Phedra — nyitány. 2. Gluck — Módi. Balettszvit. 3. Antalffy-Zsitross: Dezső: Magyar szvit. 4. Schubert—Dohnányi: Moments musicaux. 5. Ljadov: Orsz népalód. ● 1: Vitéz nagybányai Horvay Miklósé az Eucharisztikus kongresszussal és a Szent István-árvai kapcsolattal. ● 2: Hanglémezések. ● 2:45: Az Országos mezei sportkultúra és vásár ismeretelése. Tótoki Báta gróf. Zala vármegye főispánjának előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióadásáról.) ● 3:30: Magyarországi Nemzetország világtörténeti tudományok központi tudományterületének közvettése Nürnbergből. Beszélő: Pihár István. ● 4:30: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Bertha István. 1. Gershwin: A férfi, kit szeretsz — dal. 2. Gartner: Rézszek a „Furulyás János” című operéiből. 3. Lágodi: Boeschors tanc. 4. Zakál: Efféti szerenád. 5. Színház-jenő: Sparvöl szerenád. ● 5: Magyar szerzők bemutatás estje. Kézvételés a Vígádk nagylemezeiből. Közreműködik a Székesszék-kerületi Zenekar. Adám első vezényelésével. Mészáros Erzsébet és Nagyfalvi László (ének). 1. Viteze Ottó: Vígádk nyitány (a „Makrancos hágy” előjáték). 2. Tóth: Binges: Cdur concerto grosso. 3. Gieszler György: a) Valtomás (Mederász); b) Chopin G moll balladája (Nagyfalvi). 4. Párky György: Kézne — szvit. 5. Farkas Ferenc: Hármas zene-kari darab az „Athéni Timon” kísérőzenéjeiből. 6. Pontráz Zoltán: Szimfónia vonószekretra. ● 6:30: „Vitéz — nemes” (Kézvételés ábrájok). Hanka Béla dr. egyetemi tanár előadása. (Köznyelvi előadássorozat). ● 6:50: Lakatos Gyula és Lakatos Viteze cigányzenekara. ● 7:50: Sporteredmények. ● 8: Váltások egy téma körül. Komédia két felvonásban. Irta: Erdélyi János és Várkonyi Zoltán. Rádiószínházra a kalmazza Turehányi István. Rendező: Csánády György. Szereplők: Igazató: Harsányi Rozsdi. Irá: Timár József. Színi: Szűcsy András — Szilár — Dénes György. Helga

Bondaris — Szelezky Zita. Edit — Szepessy Edit. Tihárnyó — Hegedüs Mária. Klapcs — Pettes Sándor. Bondaris — Zoltán Kálmán. Photomas — Varkonyi Zoltán. Pészerkesztő — Jush (Gyula Vankits) — David M. Hady. Kikkas — Rádalyi Elemér. ● 9:30: Hírek, sporteredmények. ● 9:50: Az I. határozott zenekara. Vezényel: Szergej Artur. 1. Becht István: Az I. határozott szerenádja. 2. Kéler: Magyar vitézkirálynő. 3. Lehar: Luxemburg grófia — keringő. 4. Hrutly: Operett-műsor — egyveleg. 5. Supplé: Költő és paraszt — nyitány. 6. Waldteufel: Estudantina — keringő. 7. Pécsi József: Magyar ábránd. 8. Szergej Artur: Szent István — induló. ● 11: Dr. Joseph E. Goodhart amerikai közgazdász angolnyelvi beszéletével. Wimpfen Iván b. róval, a magyar gazdasági helyzetéről. (Viaszfelvető). ● 11:10: Tánclémezések. ● 0:03: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11:15: Szonáták. ● 4:45: Hanglémezések. Tánclékek. ● 3:30: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Bertha István. ● 7:30: Róth Mátyasról a sajtószabadságról. Kemény István dr. előadása. ● 8: Hírek, újságíróversenyeredmények. ● 8:25: Hanglémezések.

BORSZÓ 6: Hamburg. ● 16:45: Szórakoztató zene. ● 18: Billiger iró. ● 18:30: Sport. ● 19: Hírek. ● 19:10: Könyvtű zene. ● 20: Leitzinger: A vadászó, baromfivelvadásos opera. ● 22:40: Hírek. ● 22:50: Deutscherhandsender.

BUKAREST 6:30: Reggeli műsor. ● 8:55: Istentisztelet. ● 12: Hírek. ● 12:10: Dinco-zenekar. ● A színházban 13:10: Hírek. ● 13:10: Vidám műsor. ● 14: Gazdiknek. ● 17: Koktélzenekara. ● A színházban 18: Alkalmi esemény. ● 18:40: Felolvasás. ● 19: Karolók. ● 19:30: Hanglémezések. ● 20:20: Tánclémezések. ● 21: Hírek. ● 21:10: Lemezek. ● Sport. ● 21:45: Operéiből. ● 22—24: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Hamburg. ● 8: Lemezek. ● 9: Vidám zene dalokkal. ● 10: Reggeli tinnep. ● 10:45: Mozart: Szerenád. ● 11:30: Orphea. ● 12: Dési zene. ● 14: Mezejáték. ● 14:30: Portugál zene. ● 15: Vokálok. ● 15:25: Magyar—német labdarúgó mérkőzés második félidője. ● 16:15: Induló és környel. ● 18: Német és orosz operalémezések. ● Közben 18:30: A vasárnapi kivánság hangversenyéről. ● 19:10: Színlékek. ● 20: Két környel, egy győkezi, egy riddó, meg mit tarha est. ● 22: Hírek. ● 22:30: Könyvtű és táncezene dalokkal, mozgóképpel.

HAMBURG 6: A Hamburgi gőzös zenekara. ● 13:25: A német—magyar labdarúgó mérkőzés. ● 16:15: Dalos zenés délután. ● 18:45: Mozart: Adalgis és riddó. ● 19: Hírek. ● 19:10: Adalgis. ● 19:30: Sport. ● 20: Kiselelt tinnep. ● 22: Hírek. ● 22:30—24: Szórakoztató zene.

MÜNCHEN 6: Hamburg. ● 16:15: Saathark-kon zenes, dalos délután. ● 18: Szmilger: Gitta operett. ● 19:10: Kézvételés hangverseny. ● 20: Rosini: A szevitali hordal, kétfelvonásos opera. ● 22: Hírek. ● 22:30: Deutscherhandsender.

OLASZ MŰSOROK I. műsor: Róma I. Bari I. Bologna. — 17: Szimfónikus hangverseny az Adria-nó színházban. Barih. Szimfónia. Francok: Pesché. Casella: Zerokari verseny. Beethoven: Vlt szimfónia. ● 19:40: Verses zene. ● 21: Vitéz zenekarra. Ranzoto: Fiheli karaván. Privatini: Meribel. Hoch. Hazamegék. Savina: Bécsi szerelem. Brown: Szó-

Szombat

március 26

zenekara Thoma énekesnővel. ● 20: Rádiózenekar. Haendel: Aleina, nyitány. Ehenberg: Eji dal. Sibelius: Történelmi jelenetek. Elbe: Szászoktól és zenekari verseny. Strauss János: Császárkerény. ● 21:15: Kéler Ferenc hanglékek. ● 22: Hírek. ● 2:30: Schubert: Szonata. ● 23: Königsberg.

HAMBURG 6:30: Könyvtű zene. ● 16: Dalos, zenés délután. ● Közben esemény. ● 18:10: Schindler: Oboa- és orgonaszonata. ● 18:40: Gazdiknak. ● 19: Hírek. ● 19:15: Szmilger. ● 21: Schütz: Strauß Péter, zenés játék. ● 22: Hírek. ● 22:30: München. ● 22:30: Berlin.

LONDON REGIONAL 19: Angol művek. ● 20:30: Kátonzene. — Cherubini: Anakreon, nyitány. Beethoven: Karneválverseny. Hadley: Zeneekópek. ● 21:40: Szalonzene. ● 22:30: Táncezene. ● 23:25: Táncezene. ● 0:30: Eggyva-lemezések. ● 0:50—1: Hírek.

MÜNCHEN 6:30: Könyvtűzene. ● 16: Tarka, zenés, dalos délután. ● 17:10: Tarkalémezések. ● 19:10: Rádiózenekar szimfóniával. Strauss R. Ar-bella, előjáték. Mozart: Cdur fuvola és zenekari verseny. Weber: A fagottversenyből (Barbier: Fapana. Quanz: A Gdur fuvola-versenyből. Danzi: Fuvolszty. Werther: Román és esztás. Bzeit: Adagio. Csajkovszky: Hegedű és zenekari hang-verseny. ● 22: Hírek. ● 22:30: Mihalék zenekar és mandolinégyes.

OLASZ MŰSOROK I. műsor: (Róma I. Bari I. Bologna). — 16: Busch-vonósnégyes. ● 19: Csak Róma I.: Hírek kézen nyelveken. ● 19:30: Vegyes zene. ● 21: Lehar: Pesti nők, háromfelvonásos operett. ● 23:15: Táncezene. — II. műsor: (Milánó I., Torino I., Genova I., Trieste, Bolzano, Róma II). — 17:15: Régi táncok zongorán. ● 19:30: Vegyes zene. ● 19:36: Csak Róma II.: Magyar reggeli. ● 20:30: Mládnó kvéte. Vegyes zene. ● 21: Szimfónikus hangverseny. ● 22:15: Berlinből. ● 23:15: Táncezene. — III. műsor: (Firenze I.). — 19: Vegyes zene. Dalok. ● 19:30: Fajusi virtuózok. ● 20:30: Szimni. ● 21:10: Gilar és harmonika. ● 21:30: Lemezek.

PARIS 18: Zongorahármas. Parisi fuvásos. Karolók és esztás. ● 21:15: Biquet énekes. ● 21:30: Szimni. ● 23:30: Régi francia katonaindulók. ● 24: Labor: Szimfónia. Vienne: Zongora és zenekari verseny. ● Kavell: Daphnis és Chloé.

PRAGA 12:35: Puzsony. ● 16:40: Tanvelev: Cdur vonósnégyes. ● 18:10: Német műsor. ● 20:15: Polussy: Palacs és Meisanda opera a stúdióból. ● 22:30: Lemezek.

VARSÓ 6:40: Lemezek. ● 11:40: Induló és keringők. ● 12:02: Déli műsor. ● 16:15: Mandolin kar. ● 17:15: Grigó dalok. ● 18:10: Keringő lemezek. ● 19:45: Argentin dalmezek. ● 20: Németalföldi régi énekek. ● 21: Vidám coctail est. (Idalos, zenés taktasok). ● 22:15: Picht zongora művésznő. Haendel: Cheonae. Mozart: D-moll ábránd. Beethoven: Szonata.

BEGRAD 6:45—7:35: Induló, torna, hírek, hanglémezések, étrend. ● 11:50: Vízilásjelentés, műsorolvasás. ● 11:50: Pontos idő. ● 12: Opiendci harangzó, szórakoztató hanglémezések. 1. Offenbach: Orfeusz a pokolban. 2. Dohnányi: Ruzsalia Hungarica. 3. Fink: Egyveleg Brahms-művekből. 4. Miltócker: A költősdalok, egyveleg. 5. Stolz: Al-mok a Dunán, keringő. ● 12:35: Heklamok. ● 12:45: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangversenyé, vezényel Szolinszki. 1. Leopold: Minaret, keleti szvit. 2. Brhnel: Kémmillő hozomány. 3. Zeller: A madársz, egyveleg. 4. Travaclia: A ilok-zatos. Venéce, szvit. ● Közben 13: Rádióapók. ● 13:40: Pontos idő, hírek. ● 16:40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16:45: Szelezslyv Petrovics ismer-tel Aleksza Santles kültéri műveit. ● 17:02: Népdalok harmonikán. ● 17:30: Szivics Pavle zongorahangverseny. Novak és Salk szerzemény. ● 17:50: Tamburazene. ● 18:10: Kivánságmezek. 1. Rimszki-Korszakoff: Aniar, szvit. 2. Borodin: Knez Igor, poloveci táncok. 3. Koppeli: Parasztkene. 4. Rimszki-Korszakoff: Aniar, szvit. 2. Borodin: Knez Janssen: Falusi tánc. 5. Varamov: A denevér. 6. Josef Schmidt énekek. 7. Kreisler begedül. ● 19:15: Rádióapók és reklámok. ● 19:30: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Milan Marinovics egyetemi tanár előadása: Az erdő jelentősége és szerepe a gazdaságban és a kultúrában. ● 19:50: Napi riport. ● 20: Operatársulatok. Közreműködik: Draga Tapova, Dino Lyubisics és a nagy rádiózenekar, vezényel Jovan Szibuly. 1. Strauss Oszkár: Váraskertnél. 2. Granichsiedler: Olov. 3. Kálmán: Csárdáski-tányó. 4. Kálmán: A bajadér. 5. Penalziky: Adieu Mimi. 6. Lehar: Fraszquita. 7. Lehar: Luxenburz Kálmán: Maria grófnő. ● 21: Lela Györgyovics, Oliveva Modragovics és Szima Bogovics n-pádálakat énekelnek, kíséri a rádió nőpús zenekara. ● 22: Pontos idő, hírek, tánclémezések 22:45 óráig.

LYUBLYANA 18: Kőrénegyes. ● 18:40: Népföldözés. ● 19: Hírek. ● 20: Külpólitika. ● 20:30: Tarka est. ● 22: Hírek. ● 22:15: Könyvtű zene.

ZÁGRÉB 17:15: Rádióegyes. ● 18:15: Hírek. ● 19: Hírek. ● 19:30: Nemzeti felolvasás. ● 20—23: Opera.

BECS Előzetes műsort nem adtak ki.

BERLIN 6:30: Könyvtű zene. ● 16: Dalos, zenés vidám délután. ● 18: Könyvtű zene. ● 19:10: Művészlémezések. ● 20: Dalos, zenés egybeállítás. ● 22: Hírek. ● 22:30: Könyvtű és táncezene.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. Utána: Hanglémezések. ● 7:20: Félrend. Kézvételések. ● 10: Hírek. ● 10:30: Sas Ede elbeszéléséből: 1. A sárhányzó. 2. Mese a megföldástól. (Felolvasás). ● 10:45: Mítológusunk meg? A Beethoveni plébániatemplom renaissance emléket ismeretel. Mesteltház Jenő. ● 11:10: Nemzeti templomból, időjárásjelentés, hangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

16. Santoliquidó: Előjáték. Gulizia: Falusi hangok. Contini: Toledo. ● 21:30: A bograot vasuti légző zenekara. Patania: Szimfonikus játék. — Pucini: Bohémélet, ábránd. Cilea: Adriana, egyveleg. Sinding: Tavasz zongorás. Massenet: A hársak alatt; Vivigliana. Blanc: Szerenád. Serrao: Táncezen. ● 22:40: Táncezen. — II. műsor: Milanó L., Torino L., Genova L., Trieste, Bolzano, Róma II. — 17: Car-ta-zenekar. ● 18: Svéd népdalok Stochholmból. ● 19:30: Csak Róma II. Magyar negyedóra. ● 19:45: Vegyes zene. ● 20:30: Milánót kivéve: Ve-gyese zene. ● 21:45: Oseverés. Csak Róma II.: Magyar eszevős. ● 22: Vignaneli orgonaművés. Bach: Ábránd és fuga. Karg-Elert: Kourante és Siciliana. Frank: Korál. Utána táncezen. 23.55-ig. — III. műsor: (Frienze I.). — 19: Mandolin együttes. ● 19:45: Vegyes zene. ● 20:30: Szókratizáló zo-ne. ● 21:40: Dalok. ● 22: Falusi zenészek. ● 22:30: Táncezen.

PARIS 19:30: Zongoraverseny. ● 21:15: Sor-bier-dalok. ● 21:30: A közírsasági gárda zeneka-ra. Balat. Megdicsőítés, induló, Dalibus. A forrás, balat. Chabrier: A király mondja, keringő. Mil-lof. XIV. Lajos diszinduló ● 22:30: Ronger-ének-kar. Régi francia dalok. Majd: Franck: Pnekari ábrándok. Két népdal. ● 23: Prága. ● 23:35: Lo-mezek. ● 24: Táncezen.

PRAGA 7:30: Karlsbad fűrdőzenekar. Korál; Reisinger: A székfoglalás, nyitány. Dusík: Rózsás hangulathang. Strauss Oszkár: Bili éj. Rose Marie Hanische: Induló. ● 9: Orgonaverseny. ● 9:40: Szókratizáló zene. ● 12:25: Szalonzenekar ének-hármas. Részletek Jankovec: A brandaisi dra-gonyosok című operájából. ● 14:30: Bizet: Car-men, négyfelvonásos opera a Nemezei Színházból. ● 17:40: Szudela német zeneszerzők saját művei-kei vezényelt. Wessely: Romanikus nyitány. — Sedl: Szimfonikus legendák. Veigl: Két Hölderlin dal. — Ulimann: Schönborg változatok. Pisarowitz: Sajónyitány. ● 19:25: Kassa. ● 20:10: Hangjáték. ● 21:10: Moravszka Osztrava. ● 22:20: Lemezek. ● 22:35: Könnnyű és táncművek.

VARSÓ 10:50: Lemezek. ● 12:03: Szimfonikus zene. ● 13:30: Szalonzene. ● 16:05: Banoni opera-énekes Ariál. ● 16:25: Beethoven: Skót dalok. ● 16:45: Szókratizáló zene dalokkal. ● 18:50: Hangjáték. ● 19:35: Művészetem. ● 21:15: Vidám est. ● 22: Millard zongoraművésznő, francia művek. ● 22:35: Könnnyű lemezek.

Hétfő

március 21

BEOGRAD 6:45-7:35: Induló, torna, hírek, tamburazene, éttend ● 11:50: Vízilásjelentés, műsorolvasás ● 11:59: Pontos idő ● 12: Harangzó a görögkeleti székességiházból, Dobrica Grozdano-vics népdalok énekel ● 12:35: Reklámok, tánc-emezek ● 13: Rádiónapló ● 13:10: A nagy rá-dízenekar szókratizáló hangversenye, vezényel Szébinszki — 1. Binicski; Liljan i Omorika, nyi-tány. 2. Urosevics; Szerb egyveleg. 3. Rajhencs; Szlovénia képekben ● 13:40: Pontos idő, hírek,

les a Duna. ● 5: Magyarország és Görögország világotól labarugócsapata világhajnoki selejte-ző mérkőzésének második félideje. Közvetítés a Hungaria sporttelepről. Beszélő Puhár István. ● 6: Mursi Elek és cigányzenekara. ● 6:55: Magyar katonasét. — 1. Katonaindulók a világháború ide-jében: a) Bachó. A volt 1. honvédsárgalagezred disz-menet-indulója; b) Szőlőssy: Bakonórák. 2. A Ha-menkantak Hízít-ről beszél. Arváthfalvi Nagy István, a HON-Sz orsz. elnöke. 3. Katonánó-ták. Előadás a Regős csoport. (Tagjai Kóbbós J6-ték, Sarvary János, Szócs D. Péter és Tarnay Bé-ia.) 4. Három tábori dal. Fekli Hamory Imre az Operaház tagja. 5. Vitéz Somogyváry Gyula há-borus verseiből szavak. 6. A lányok énekeltek (há-mrom nőka) Eneki Volisky Alice. Rendező Gyar-mathy Sándor. Kísér. Fertl Jenő és cigányzene-ka. ● 8: A rádió kütyü: negyedóraja. ● 8:15: Operettközvetítés Pécsről. — Gellérthegy kaland. — Operett három fevonásban, hét képbén. Szíve-gét és verset írta Körössy Zoltán, zenéjét szerze-te Osongor Béla. Képzőművész Jakabffy Dezső. Karagay Bethlen László, Személyek: Szirmai Már-ton, gyarto. — Dan's Jerő. Eva, a leánya — O'Hay Babu; Járny István, huszárkapitány — Szalma Sándor; Franci — P. Harcos Irén; Lakatos Laci — Körössy Zoltán, O'Hay — Mester Tibor; Ritonyi tüzerfőhadnagy — Márai Ede; Géza, huszárőhad-nagy — Korros Lajos. Csücsk Bálint, őrmester — Székács Arpád; Tera gúzsasszony — Katona Emu; Kósorús Lócmka — Egy Bert; Eva ba-ránódi, diákányok; Ica — Vary Tusi; Sári — Uj-várossy Kató; N. si — Vargy Irén; Buzsi — Ba-tross Irén; Főpneér — Gelléri Vilmos; Cigánypró-más — Balogh Béla ● 9:15: Hírek ● 10:30: Idő-járásjelentés. ● 10:40: Hírek angol nyelven. ● Majd Pura Sándor és cigányzenekara muzsikál. ● 0:05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6:35: Délynő és a szíves ár-vez. — Szilágyi Ödön előadása. ● 7:05: Hang-lemezek. ● 8: Benáiesz Geszty Julia utelirása. ● 8:30: Hírek levsenyerelemények. ● 8:55: A rá-dió szalonzenekara — 1. Lehar: Cigányszerelem — nyitány. 2. Chopin: a mol keringő. 3. Járny Ist-ván: Paduvenete. 4. Turina: Farszertikus táncok. 5. Nagy József: Visszaemlékezés. 6. Mikus—Csák István: Belsőhá. 7. Kerngold: Strauss-történekek. 8. Id. Strauss János: Raostzky-induló.

BBROSZLÓ 5:30: Lemezek. ● 6: Jelmondat, torna. ● 6:30: Fuvószene. ● 16: Könnnyű zene. ● 19: Hírek. ● 19:10: Félig kabaré, félig táncezen. ● 21:10: Népdalok. ● 22: Hírek. ● 22:30: Tánc-zene.

BUKAREST 5:30: Reggeli műsor. ● 12: Hírek. ● 12:10: Rádiózenekar. ● Közben 13:10: Hírek. ● 17: Stefanescu-zenekar. ● 18: Időszertű anyag. ● 18:15: Corologos-zenekar. Görög ünnepi zene. ● 19:35: Mozart: Figaro házassága. Opera.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Harangjáték, le-mezek. ● 6:30: Danzigi rendőrszenekar. ● 11:30: Lemezek. ● 12: Déli zene. ● 13:15: Brémai városi muzsikások tonordalokkal. ● 14: Tarkóra. ● 14:15: Gyermekkar. ● 16: Könnnyű zene. ● 18: West: E-moll vonósnégyosa. ● 19:10: Steinbacher

BÉCS Előzetes műsort nem adtak ki.

BERLIN 6:30: Fuvószene. ● 17:30: Goethe mű-veiből. ● 18: Szókratizáló zene. ● 19:10: Fierke zenekar. Lehar: Vidám utazás. Leoncavallo: Ten-geri szellő. Amadei: Kék Adra. Murzilli: Isien ve-léd Napoly. Lautenschlaeger: Kairói emlék. Dvor-ak: Indián szerelmi dal. Zimmer: A teaházban. ● 20: Rádiózenekar. Kajanus: Kis szimfónia. Sibö-rius: Monda. Klamár: Karáliai rapszódia. ● 21: Hangjáték Buder zenéjével. ● 22: Hírek. ● 22:30: Szókratizáló és táncezen.

BUDAPEST I. 9:30: Hírek. ● 10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Közi Hor-váth József dr., az Actio Catholica titkára mond-ja. Énekel a templom énekara Kemenes Frigyes vezényelével. Előadásra kerül a) Lisznyay Szabó Gábor; Don Bosco miséje; b) Kopasz Aurél: Of-fertorium; Változó részek: Gregorian korális. Org-onál Gergely Ferenc ● 11:15: Görög-katolikus is-tentiszélet a Rózsák-terén levő gör-kat. plébáni-templomból. A szentbeszédet mise közben Krajnyk Gábor dr. lb. kanonok mondja. Az énekkar litur-gikus népnékek ad elő Ortel Lajos vezényelvé-sével. Utána Himmusz. ● 12:30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizilásjelentés. ● 12:30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, vezényel Raj-ter Lajos. — 1. Saint Saens: A sárka hercegnő nyitány. 2. Dohnányi: Pastorate (hangszerrelé Schuler György). 3. Volkmann—Balkay: Három magyar zenevázlat. 4. Pongrácz Géza: Kis szvit. ● 3. Granados: Spanyol táncok. 6. Rimszki-Kors-kov: Polonaise. 7. Wagner: Rienzi-ballet. ● 1:45: Hanglemezsek. — I. rész: Részletek nép-zerű ope-rákból. — 1. Offenbach: Hoffmann és Hans Reinmar-letek (Annie Friend, Stellakis és Hans Liebenberg, Heige Roswange és Willi Guttmann). 3. Verdi: Trubadur (Raufa-wara, Margarete Klose, Peter Anders és Eugén Fuchs). 4. Humperdinck: Jancsi és Juliska (Anni Friend, Elza Ruzicska és Eugén Fuchs). 5. D'Albert: Hegyek alján (Anita Gura, Carla Spletter, Peter Anders és H. N. Niessen). — II. rész: Klasszikus operatársulatok. — 1. Strauss János: Denevér — egyveleg (Erna Berer, Elisa-beth Friedrich, Peter Anders és Eugen Fuchs). 2. Offenbach: Le Párichole — dal (Susanne Duman). 3. Millöcker: A koldusdiák — dal (Peter Anders). 4. Suppé: A szép Galathea — szerenád (Alpár Gít-ta). 5. Milöcker—Steffan—Knepler: Gasparone — dal (Kari Schmitt—Walter). 6. Schubert—Berté: Három a kislány — dal (Richard Tauber). 7. Strauss János: Cigánybáró — egyveleg (Anita Gura és Peter Anders). ● 3: Magyar mondák és legendák. Harsányi Gizi meséje. ● 3:25: Berzsenyi László és Villax István kétszongorán magyar népdá-ka ad elő. ● 3:55: Szénésztréfák. Turi Elemér vi-dám eszevős. ● 4:25: A Nagykőrösi és Duna-melléki Református Tanítóképzőintézet Énekara. Bevezetőt mond Váczy Ferenc igazgató. Vezényel Marton Barna. — 1. Kodály Zoltán: CL. genfi zsol-tár. 2. Vikár Sándor: Mária. 3. Koudela (Géza—Bárd Miklós): Éji dal. 4. Bartók Béla: a) Elmúlt időkben; b) Négy régi magyar népdal. 5. Vikár Sándor: Mennék a fonóba. 6. Bárdos Lajos: Szé-

16.40: Pontos idő, műsorolvasás ● 16.15 Dusan Szelánovics felolvasása: A si-versenyekről ● 17:05: Lyubena Vladigerov hegédhangversé-nye. Vivaldi, Alekszandrov és Vladigerov szerző-ményei ● 17:35: A rádiózenekar hangversenye — 1. Kálmán Imre: Csikágó hercegnője, operett-áb-ránd. 2. Amadei: Keleti képek, szvit ● 18:15: Iván Dimitrijevic professzor szerb nyelvleckéje ● 18:45: Vojislav Matijevics népdalok énekel, ki-sért a rádió népies zenekara ● 19:15: Reklámok és rádiónapló ● 19:30: Jugoszláv nemzeti óra. — Rada Kregar felolvasása: A szlovén disztifő művé-szet történeti fejlődése (Lyubijanai közvetítés) ● 19:50: A következő műsorszám ismertetése ● 20: Közvetítés a baográdi Operából. Az első szünet-ben napi riport — A második szünetben pontos idő, hírek.

LYUBLYANA 18:20: Lemezek. Műv. hírek. ● 19: Hírek. ● 19:30: Hírek. ● 20: Rádiózenekar he-gedű- és fuvóversenyyel. ● 21:30: Lemezek. ● 22: Hírek. ● 22:15: Táncezen.

ZAGREB 17:15: Alt-, bariton- és cselló-szóól. ● 18:15: Hírek. Felolvasás. ● 18:50: A zenei hét, Hírek. ● 19:30: Nemzeti felolvasás. ● 20—23: Ope-ra a Nemzeti Színházból.

BÉCS Előzetes műsort nem adtak ki.

BERLIN 6:30: Könnnyű zene. — 17: Schuberti Esz dur zongoraszonáta. ● 18: Filmzene. ● 19:10: Fuvós zenekar. Raif: Szimfonia. Haydn: Nyol-cas. ● 20: Könnnyű zene. ● 21: Lemezek az Aury-anthe. Oberon, Szerelmi titalom. Lobengrin. Don Quichote. Paraszbecsület, Rigoletto operákból. ● 22: Hírek. ● 22:30: Köln.

BUDAPEST I. 6:45: Torna. — Utána: Hang-lemezsek. ● 7:20: Éttend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10:20: „A délamerikai kreol nő”. Irta a Molay Tibor. (Felolvasás). ● 10:45: Az árvizi hajós. Irta Willant Rezső. (Felolvasás). ● 11:10: Nemezközi mi-templomból, időjárásjelentés. ● 12:05: A Má-ria Terézia 1. honvédsárgalagezred zenekara. Vezé-nyel Pigny Sándor. 1. Bach Eduard: Diadalmi nyi-lány. 2. Strauss János: Denevér — keringő. 3. Gou-tány. 3. Faust — katonainduló. 4. Hubay: A fuvósz-oda — ábránd. 5. Fegydy Sándor: Csak ezért — magyar dal. 6. Lehar: Kukuska — orosz tánc. 7. Dezsőfy György: Mindent a hazáért — magyar in-duló. ● 12:30: Hírek. ● 1:20: Pontos időjelzés, idő-járás- és vizilásjelentés. ● 1:30: Kiss Lajos és cigányzenekara. ● 2:40: Hírek. ● 2:55: A rádió műsorának ismertetése. ● 3: Arfolyamhírek, pia-min-abemutatisa. Közreműködik a Budai Szent Ce-cilia Kórus, Bárdos Lajos vezetésével. Harmóniu-mon kísér Péter József. Bevezetőt mond Pantol Márton dr., a kongresszust előkészítő zenei bizott-ság titkára. 1. Szent vagy Uram. 2. Kongresszus-himnusz. 3. Leborulva áldlak. 4. Előtted Jézusom. 5. Fgbl szállott szent kenyér. 6. Oh szentséges. 7. Oh áldott szent Istenem. 8. Imádlak nagy Istenség. 9. Kezldök az ének. 10. Üdvözölgy Krisztusnak drága szent testé. 11. Üdvözölgy óh drágalátás. 12. Tantum ergo Genitori. 13. Christus vincit. 14. Ah

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

novs L. Trieste, Bolzanó, Róma II). — 17.15: Táncozene. ● 19.36: Csak Róma II.: Magyar negyedóra. ● 19.40: Vegyes zene. ● 20.30: Milánót kivéve. — 21.00: Vigjáték. Utána: Tri. ● 23.15: Táncozene. — III. műsor: (Firenze I.). — 19: Vegyes zene. Dalok. ● 19.20: Lemezek. ● 20.30: Haditengerész zenekar. ● 21.40: Bonandini Ada hárfázik. ● 22: Táncozene.

PARIS 18: Cantrelle zenekar. Weber: Euryant-he, nyitány. Grieg: Dallam. Haydn: Oxford, szimfónia. Franck: Révid darabok. Chaminate: Spanyol szonáta. Guiraud: Piccoline; Perzsa tánc. ● 19.30: A francia opera történetéből. ● 21.30: Stanislaw zongoraművész. — Utána: tarka est. ● 23.30: Táncelemek.

PRAGA 12.35: Pozsony. ● 14: Schillings da-lok. ● 15.15: Muzsik szalonnyegyes. ● 18.05: Német műsor. ● 19.30: Bes-műsora. ● 21.05: Tré-fás egybeállítás szobán és zenében. ● 22.35: Brno. ● 23.30: Táncelemek.

VARSÓ 6.40: Lemezek. ● 11.40: Svéd da-lemezek. ● 12.03: Déli műsor. ● 17.15: Szalonzene. Armandola induló. Mozart: A színházgató, nyitány. Manfred: Farsangi álom. Dvorzak: Szláv tánc. — Frederiksen: Ballet. Becc: Nápolyi szerenád. ● 21: 13.10: Könyvü lemezek. ● 19.20: Kű dalok. ● 22: Münzer Lipót Chopinműveket zongorázik. ● 22: Rádiózenekar. Chopin: A dur lengyelke. Rozzyki-Twardowski ut. balett. Grieg: Két dallam. Rimszki-Korsakov: Zaltan cár. részlet. Kondracki: Noe-turmo. Moniuszko: Mazurka.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Utána: aHeg-emezek. ● 7.20: Erend, közlemények. ● 10: Hírek. ● 10.20: A fekete halál. Iria Tasnádi-Kubacska Andráis. (Felolvasás). ● 10.45: Magyarország rész-vétel a Berlini nemzetközi kézművesipari kiállításon. Iria: báró Kruchina Károly dr. iparügyi miniszter osztályfőnök. (Felolvasás). ● 12: Déli ha-rangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés. ● 12.05: A rádió szalonzenekara. ● 12.30: Hírek. ● 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálásjel-nés. ● 1.30: Állásalan Zenezek Szimfónikus Ze-nekara. Vezényel Melles Béla. — 1. Balif: A ci-gány nő. nyitány. 2. Verdi: Részlet a „Rigo-letto” c. operából. 3. Lehar: Csillagvizsgáló — ke-ringő. 4. Jacobi: Leányvászár — egyveleg. 5. Bas-que: Japán karnevál. ● 2.40: Hírek. ● 2.55: A rádió műsorának ismertetése. ● 3: Arfolyamhírek piaci árusok, élelmiszerárak. ● 4.15: „A derűs la-kás.” Nádai Pál előadása. ● 4.45: Pontos időjel-zés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: „Három Laura”. Szentgyörgyi Elvira előadása. Petarca, Schiller és Vörösmarty verseit elmondja Gárdos Kornéla. ● 5.35: Vidor Imre zongorázik. — Schumann: Karnevál. ● 6.05: „Az új színes front.” Suhay Imre ny. alábbi zenekara előadása. ● 6.35: Bodrics Béla és cigányzenekara. ● 7.30: Baromfiéne-zési időszü tanácsadó. Bódy Béla m. kir. gazda-sági felügyelő előadása. ● 7.50: Hanglemezek. ● 8.45: Operaelőadás ismertetése. ● 9: Közvetítés a rádió műsorából. „A szivillai borbély”. Vig dalmú két fel-vonásban, három képben. Zenéjét szerzője Ros-sini. Vezényel Vincenzo Bellezza. Az énekkart be-tanította Giuseppe Conda. — Személyek: Rosina — Margherita Cardoso; Almaviva gróf — Tito Schipa; Figaro — Carlo Galuffi; Don Basilio — Giacomo Vaghi; Don Bartolo — Filippo Romito. ● 9.40: Hírek. ● 10.55: Időjárásjelentés. ● 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 6.35: Háziasztási ötletek. Ká-nya Teca előadása. ● 7: Angol nyelvoktatás. ● 7.30: Bodrics Béla és cigányzenekara. ● 8.50: Táncelemek. ● 10.05: Időjárásjelentés.

BOROSZLÓ 5.30: Lemezek. ● 6: Jelmondat torna. ● 6.30: Könyvü zene. ● 16: Könyvü zene. ● 19: Hírek. ● 19.10: Tavasz dalok. Hangképek. ● 20.20: Nagy rádiózenekar. ● 22: Hírek. ● 22.30: Stuttgart.

Csütörtök

március 24

BEOGRAD 6.45—7.35: Induló, torna, hírek, hanglemezek, érend. ● 11.50: Vizálásjelentés, mű-sorolvasás. ● 11.50: Pontos idő. ● 12: Oplenaci harangszó, Monusco: Háika. operarészletek, vezé-nyel Schults (hanglemez). ● 12.35: Reklámok, szék-Korzkoff: Orosz tánc. ● 13: Rádiónapló. ● 13.10: Masenet: Weerther, III. felvonás a párisi Vigopera előadásában, vezényel Cohen (hangle-mez). ● 13.40: Pontos idő, hírek, főzse. ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16.45: Diákóra. A kiskorúak nevelő intézetének növendék hangver-segye, előkészítettek Vukasin Markovics és Josef Novak. ● 17.30: A rádió népies zenekara játszik. ● 18: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangver-seye, vezényel Szelinszki. 1. Donizetti: Az ezred lány, nyitány. 2. Nicolai: A windsori vig nők, ábránd. 3. Glinka: Kamaraszóka. 4. Godard: Alta-tódal. 5. Délibes: Sylvia, balett. ● 18.55: Heinz Breiden berlini fuvolaművész hangversenye. — 1. Maendel: Larchetto. 2. Scarlatti: Burra. 3. Maret: Idill. 4. Benda: F-dur szonáta. ● 19.15: Rádiónap-ló és reklámok. ● 19.30: Jugoszláv nemzetü óra. Dr. Milivoj Aracics osztrálytanácsos előadása: A festnevelés a nemzet szolgálatában. ● 19.50: Napi riport. ● 20: Ruzsa Denics népdalokat énekel, ki-írti a rádió népies zenekara. ● 20.30: A berlini Filharmonikus hangversenyének közvetítése. —

adással. ● 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. ● 5: Chamberlain angol miniszterelnök. — Csizsar Béla előadása. ● 5.30: Gyurkovics Maria énekel zongorakísérettel. ● 6: A falu légómaria. Papay András örnagy előadása. (Az Országos Lég-védelmi Parancsnokság közleménye). ● 6.20: Rác-Zsiga és cigányzenekara. ● 7: Két kis játék. Ren-dező Kiszey Gyula. 1. „Házassági szerződés”. — (The marriage contract). Vidám játék. Alicia Ram-sey elbeszélése után rádióra átdolgozta Rudolph de Cordova. Fordította Agótha Hilda. Személyek: Apófnó — Harsányi Gizi. Geoffrey — Bishy La-jos. Betty — Egy Maria. Sir eGorge — Góth Sa-n-dor. Szobalány — Hollós Melitta. Jane néni — Nagy Teréz. 2. „A kanári”. Játék egy felvonásban. Iria Kosztolányi Dezső. Rádiószínpadra alkalmazta Barsi Ödön. Személyek: A férj — Szakács Zol-tán. A feleség — Makay Margit. Janosi — Dávényi Gyuri. Bócsi mindenes — Somogyi Erzsi. Lucie Duval — Bóth Lidia. ● 8: A Budapesti Hang-verseny Zenekar hangversenyének ismertetése. ● 8.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangver-seyének közvetítése a Vigadó nagyerterméből. ● 9: Hírek. ● 10.15: Időjárásjelentés. ● 10.20: Hang-lemezek. I. rész: Dalok. 1. Nápolyi éjszakák — ná-polyi dal (szólv és énekkar). 2. Geel—Hübel: Für-dich allen n — dal (Richard Tauber). 3. Lincke—Bolten—Baekers: Isola bella — románc (karl Schmitt—Walter). 4. Tavasz éj — ábránd (Emmy Bettendorf). 5. Bürger—Keeser: Cigánydal (Joseph Schmidt). II. rész: Táncelemek. ● 11.10: Far-ka János és cigányzenekara muzsikál. Szárny Márton énekel. — Dalok: Stolz—Mihály: Sárbogárd. Dombóvár. Murgács Kálmán: Dér hullott a rozs-ba. Reményi Béla: Kékpettes rakotzoknay (Ke-ve szövege). Szígföldi-Holy Ignác: Szép a babám fekete szem. Dóczy József: Darumádár utnak in-dul. Biró: Kecskeméten ha érik a barack. Várady Aladár: Hajlik a jegyene. Kubányi György: Tul-pantos láda (Vig szövege). Liszto Imre: Perbeszál-tam a szivemmel (Korányi szövege). Kiss-Angyal Ernő: Nincsen nagyobb boldogságom. Kalmár Ti-bor: Simonráti lányok. ● 0.05: Hírek külföldi ma-gyarok számára.

BUDAPEST II. 6.15: A Földművelésügyi Mi-nisztérium mezőgazdasági felőljára. ● 6.45: Fran-cia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.). ● 7.05: Rác-Zsiga és cigányzenekara. ● 7.35: Hanglemezek. — Operatársulatok. 1. Offenbach: Arfeusz az alvilág-Schuricht). 2. Lecocq: A száz szüz — dalkeringő (Marcelle Denys). 3. Lehar: A drótosót — ketős (Emmy Bettendorf és Herbert Ernst Groh). 4. Lincke: Luna asszony — dal (Richard Crooks). 6. Lehar: A vig özvegy — dal (Luckwald). 7. Lehar: Frasquita — dal (Szedő Miklós dr.). 8. Huszka—Martos: Lili bárónő — egyveleg (Sándor Anna). 9. Kálmán: Marica grófnő — Hej cigány (Pataky Kálmán). 10. Nagypál Béla: Kaslány, hallod a mu-zsikát — dal (Kultnyai szövege — cselényi József). 11. Friml: Dear love, my love — dal (Lilian Da-ross). 12. Yvain—Mirande: Románc — dal (Tino Rossi). 13. Müller—Heinrich: Muzsika és szerelem — ketős (Erna Berger és Peter Anders). 14. Bu-day Dénes: Csárdás — Nem tudok hinni magának (Szilágyi szövege — Honthy Hanna). 15. Herbert: Tündérszágban — játékok indulója — közzene

nyel Szelinszki. Részletek Verdi „Trubadur” c. operájából a) Unnapi bevonulás, b) A trubadur szerenáda, c) Szerelmi álmok, d) Az esküvő. ● 13.40: Pontos idő, hírek, főzse. ● 16.40: Pontos idő, műsorolvasás. ● 16.45: Tamburazene. ● 17: Dr. Milos Mladenovics felolvasása: Az Arktisz kultúrája. ● 17.20: A nagy rádiózenekar szórakoz-tató hangversenye, vezényel Szelinszki — 1. Ros-sini: Obholgo, nyitány. 2. Smetana: Dalibor, áb-ránd. 3. Bach: Tavasz ébredése, románc. 4. Pa-drevszki: Menüett. 5. Grieg: Olaf Triggvasson, részletek. 6. Strauss: Bor, dal, asszony — keringő. ● 18.20: Beethoven: Leonora, részletek (hangle-mez). ● 18.30: Rimszki-Korzkoff: Seherzadé, szimfónikus szvit, vezényel Coppola (hanglemez). ● 19.15: Rádiónapló és reklámok. ● 19.30: Jugo-szláv nemzeti óra. Dr. Viktor Novák egyetemi ta-nár felolvasása: Ritter Vitezovics. ● 19.50: Napi riport. ● 20: Raza Radenkovic dalokat énekel. ● 20.30: Kamarazene. Közreműködnek: Marja Mihaj-lovics, Juro Tkalesics, Milan Dimitrijevic, Szofia Cvetkova, Cyril Licsár — 1. Mozart: C-dur vo-lósnégyes. 2. Saint-Saens: F-dur zongorahármas. ● 21.30: Dr. Alekszandar Belics egyetemi tanár felolvasása: A népi és irodalmi nyelv. ● 21.45: Táncelemek. ● 22: Pontos idő, hírek, Hauscr Im-re hegédversenye — 1. Bach: A-moll hangver-seny. 2. Debussy: a) Menüett, b) A székőhajú lány, c) Málhaud: Idill.

LYUBLYANA 18: Rádiózenekar. Königsberger: Ofélsége játékszere, egyveleg. Caryll: Ofélsége. — Zeller: B-osi táncok. ● 18.40: Büselet. ● 19: Hi-rek. ● 19.30: Vidám percek. ● 20: Lemezek. ● 20.15: Dráma. ● 22: Hírek. ● 22.15: Könyvü zene-tek. ● 23: Hírek. ● 23.15: Rádiózenekar. ● 18.15: Hi-rek. ● 18.45: Felolvasás. ● 19: Könyvek. Hírek. ● 19.30: Nemzeti felolvasás. ● 20: Vlahovics Ma-rión hangversenye. ● 20.30: Szegedy Sándor he-gedül. ● 21: Szórakoztató zene. ● 22: Hírek. ● 22.20: Táncozene.

BÉCS Előzetes műsort nem adtak ki.

BERLIN 6.30: Könyvü zene. ● 16: Königs-berg. ● 17.30: Fy újságró emlékek. ● 18: Szór-a-koztató zene. Strauss Albrecht induló, Fuosra-Dunai mondák. Libiszowski: Kis nyitány. Verdi: Rigolotto, ábránd. Mahr: Szerelmi dal. Popy: Ke-leji szvit. ● 19: Hírek. ● 19.10: Fielko zenekar. Strauss János: Kék Duna kering. Fierke: Magyar bombonok. Belti—Pillinsky: Budapest éjél. ● 20: Szórakoztató zene. ● 20.30: Rádiózenekar. Ravel: Couperin sirja. Mozart: Versenyszimfónia fuvóná-gyestre és zenekarra. Berlioz: Romeo és Julia. rész-letek. ● 22: Hírek. ● 22.30: Hamburg.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Utána: Hang-lemezek. ● 7.20: Érend, közlemények. ● 10: Hi-rek. ● 10.20: A nevelés alapvelei. Iria János Al-fred (Felolvasás). ● 10.45: Divatcsevegés. (Pel-olvasás). ● 11.10: Nemzetközi vizélőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárás-jelentés. ● 12.05: Szilyori Nagy Jolán zongor-ázik. Arany József énekel zongorakísérettel. ● 12.30: Hírek. ● 1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálásjelentés. ● 1.30: A rádió szalonzenekara. ● 2.40: Hírek. ● 2.55: A rádió műsorának ismertetése. ● 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. ● 4.10: Asszonyok tanácsaúljára. (Arányi Maria elő-

Vicior Konzert zenekar, vezényel: Shikler, 8.40: Hírek, Sportjelentések, 9.05: Munka-Gazdák és jazzzenekara játszik, 10.05: Műg-fajsepítés, BORSOSZLÓ 5.30: Lemezek, 6.30: Katonaze-

ne, 16. Dalos, zenés delután, 18.30: Aladár-
lak, 19.40: Angolkürt, fagottdűk, 22: Hi-
rek, 22.30: Hamburg.

BUKAREST 5.30: Reggeli műsor, 12: Hírek,
12.10: Marcz zenekar, A színház 18.10:
Hírek, 14: Idősekné anyag, 17: Műsz. tize-
tek, 17.30: Csajkovszkij-lemmek, 18: Idősekné
anyag, 18.15: Csak Radio Romania: Operettle-
mezek, Csak Bukarest: Beethoven: Zongoradúr-
mas, 18.40: A két Állomás együtt: Folyvasás, 19:
19: Hangképek lemezekkel, 20.15: A román ten-
feri liza hangverseny, Rádiónemzet: — Lunson
énekes, Balasson tengerenagy hevesítés, War-
ner: A boltyó hollandi nyitány, Mendelssohn:
Pavlov, ária, Wagner: Tambores, a dalok, a
bevonulása, Schubert: Tengeren Szerepát, A vá-
dor, Loewe: Tündérvilág, Vesselt Tamás, Can-
della, Az érmester, Reisenauer: Korreggel, Bar-
litz: Rómái farsang, Színház: Hírek, 22.10:
Lemezek

DEUTSCHLANDSENDER 6: Hamburgiék, je-
mezek, 6.30: Katonazene, 11.30: Tarka leme-
zek, 12: Déli zene, 14: Tarkabéta, 15.15:
Tánclemezek, 16: Székelykő zene, 18: Mi-
chel zongoraművész Chopin, Schubert, Liszt és Be-
huss művek, 19.10: Balhala dalok, 20:
Földm. zene tréfákkal, 22: Hírek, 22.30: Fer-
tarl: Mendel, Beethoven: Fagor, villozók, zong-
fort és hegedő, 23: Az új Európa hangver-
seny lemezekről.

HAMBURG 6.30: Könyv zene, 14: Szé-
kozati zene, 18: Dalos, zenés est, 19.10:
Madelburi kultúrezek, Schröder: Régi szvit
Csajkovszkij: Az V. szimfónia, Borov: Gólyai
nyitány, 20: Deutschlandsender, 22: Hírek,
22.30: Könyv és tánczene.

LONDON REGIONAL 19: Mórton zongoradúr-
habban, 19.25: Szaloniták, 20.30: Lemezek, 21:
21: Puccini: A fecské, opera, 22.25: Tánczene,
0.30: Handel: Szvit.

MÜNCHEN 6.30: Katonazene, 17.10: Leme-
zek, 19.10: Tavaszi dalok és indulók, 19.20:
Hegydrék: A primadonaház, vígjáték zenével,
21: Regensburgi udvari zene, XVIII. század-
ban, 22: Hírek, 22.30: Hamburg.

OLASZ MUSOFCK I műsor: (Kóma I. Bart I.,
Bologna), — 17.15: Gazdany-művek zongorán,
19.30: Vegyes zene, 21: Szimf. 22.15: D. As-
coli oratorikusműv. Frescobaldi, Reges, Bossi, és
Fränk művek, 23.15: T. nezene, — II. műsor:
Arland I., Torinó I., Genova I., Trerese, Botzaro,
Róma II., — 17.15: Boltrani zongoraműv. 20:
19.30: Könyv zene, 19.30: Csak Róma II.: Ma-
rya nevedre, 20.30: Mladici kivéve vegyes
zene, 21: Bizet: Carmen, négyfelvonalos opera
& nápolyi San Carlo színházai, — III. műsor: Fi-
reze I., — 19: Vegyes zene, Dalok, 20.30: Szé-
kozati zene, 21.40: Zongorkelés, 22: Fa-
josi vígjáték, 22.15: Vegyes zene.

PARIS 18.10: Derouy-zenekar, Suppé: Pique
Dame, nyitány, Filippucci: Havanai est, Piorri:
Zöld, szvit, Lalo: Gibr, Ganne: A csupnagok, egy-

volog, Franck: Rózsánész, Muszorgszkij: Szilvesz-
teri jelenetek, 21.15: Kamarazene, Chopin, Cou-
perin, Georges, Ferrand, Périé és Samzunilh mű-
vel, 22.30: Szimf.

PRAGA 10.30: Lemezek, 12.35: Moravszka
Orszárv, 15.30: Lemezek, 17.30: Mozart: Zou-
pora és fuvások, 18.40: Német műsor, 19.40:
Lemezek, 20: Strauss János: A égyházi, ha-
tomfelvonásos operett, 22: Lemezek.

VARSO 6.40: Lemezek, 11.40: Lemerleme-
zek, 12.03: Déli műsor, 16.10: Katona zene,
Mizsu: Hűlők, kereng, Foster: Amerikai egy-
veler, Rudi: Lévelezés, 17.15: Monti éne-
kes, 19.30: Jónas zongoraműv. 20: Brahms-
művek, 20: Nyzene együtt, 21: Szimfoni-
kus zene, Roesner hegedűműv. 22: Mendel, Sa-
lome, nyitány, Mizsu: Góly hegedűverseny, —
Havár: Góly szimfonia, 22: Szaloniták, fagot-
szóval és a Poznan-órással.

Szeria

Március 25

BEGRAD 6.15—7.35: Induló, torna, hírek,
hangénekek, éreid, 11.30: Víziközpont, mű-
sorolvasás, 11.50: Pontos idő, 12: Híringzó
& görögkeleti székesgyűlés, majd Park 6 Casals-
hangénekek, — I. Tartini: Grave & sereno, 2:
Bach: Fag, édes halál, 3: Beethoven: Menetel és
Szimfonia, 12.35: Reklámok, tantervezés, 13:
Rádiónap, 13.10: Vojsziv Petrusovic népdal-
okat énekel, kézi a rádió népies zenekara
16.40: Pontos idő, hírek, töredék, 16.40: Pontos
idő, műsorolvasás, 16.45: Néphalok harmónika
17: Dr. Ziván Z. Ivancics egészségügyi elő-
adása: A család szociális védelme, 17.20: Ra-
diónemzet — I. Monton: Az élet tavasza, 2. Mo-
rtara: Egy vlog Suppé művelői, 3. Michell: Eisd
kis szvit, 4. Strauss József: Szitellk zongla, ka-
ringó, 18.15: Claude Debussy művelő hangléme-
zek, Mienkó Zejkovic ismeret előadásaival,
19.15: Rádiónap, és reklámok, 19.30: Jugo-
szláv nemzeti éne, Arzen Vencelész 16 fel-
vonalas: Jura Curvics, a horvát tengerpartok
szépségletlen megeremélje (zongorai közvetítés),
19.40: Napi riport, 20: Ania Mize, a boozádi
Opera társaság zongoristái, 21: Könyv-
veszt, a) Szon zongoristák, b) Balada, c) Popzeka, d)
Lescikaric, e) Veesenya peszma, 2. Hozzo: Szö-
rend, 3. Pavese: Padla szo cseleto szanye,
20.30: Vikián éne, 21.30: Uros Szofarics dal-
kat énekel, 22: Pucios idő, hírek, a nagy rádió-
zenekar székelykő hangversenye, vezényel: Szé-
jin-zi, — I. Kóler Béla: Franca a vígj. téknitány,
2. Schimann: Duhínska, orosz népdal-egyveleg,
3. Johann Strauss: Induló, induló.

LYUBLJANA 18.20: Lemezek, 18.40: Nép-
gondozás, 19: Hírek, 20: Ravel és Rousel ze-
nekari művelői, 21: Lemezek, 21.15: Ének-
tűs, 22: Hírek, 22.15: Mandelínnyes.

ZAGREB 17.30: Gyermek éne, 18.30: Hírek,
19: Hódalmi felolvasás, hírek, 19.50: Nemzeti
felolvasás, 20: Kivánságzenek, 20.30: Lyub-
ljana, 22: Hírek, 22.20: Tánczene.

BECS Előzetes műsört nem adtak ki,
BERLIN 6.30: Könyv zene, 17: Kamara-
zene, 18: Székelykő zene, Puccini: Pifanó-
kisszony, Rézlelek, Schumann: Livóni sze-
rendd, Kölscher: Vad rézsák, Mühr: Pizzicato,
Közene, Weizl: Polka, Brands-Buss: Tánok,
19.10: Bartlettmezek, 20: Nagy rádiónemzet,
Csajkovszkij: Dörtyö, kereng, Lohár: Kis szimfonia
szvit, Glinka: Ruzsan és Ludmilla, nyitány, —
Korand: Hazimlál, Strauss József: Asszony-sziv,
pókka, Halvorsen: A bojárak bevonulása, 21:
Eckart emlékmű, 21.30: Rosvangel-lemmek
(Bayer vadász, Mesterdalnokok, Ravatalo), Közben
Chabrier: Kereng, 22: Hírek, 22.30: Könyv
és tánczene.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, — Utána: Hanglé-
mezek, 7.20: Éreid, közemények, 10: Hi-
rek, 10.20: A felszabadult jobboldal és a tisz-
sítás (Felolvasás), 10.45: Hogy kézik a kereszt-
relvés? Ila Darvas Miklós, (Felolvasás),
11.10: Nemzeti víziószószókat, 12: Déli ha-
rangszó az Egyelmi templomból, időjárásjelzés,
12.05: Perti Pál és egyzenekara, 12.30:
Hírek, 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-
járásjelzés, 13.00: Hangénekek, 2.40: Hírek,
2.55: A rádió műsorának ismertetése, 3: Ar-
folyamirék, piaci árak, élelmiszerek, 3.29: A
magyar föld keresetek bemutatása, Közvetítés a
Mezőgazdasági Képzőiskoláról, Beszélő: Budinsky Sin-
dor, 4.15: A rádió díjkezdés, A gyermekve-
kes főbb szempontjai, Magyarfalvi Ferenc előadása,
4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek,
5: Magyar Erdőélet énekek zongorakísérettel,
5.30: Pártai tavaszi díval, Mihály Lakner Klára
előadása, 6: Beszélő zenekar, Vezényel Müller
Károly, 1. Virányi Jend: Békéinduló, 2. Herold:
szvit, 4. Garami Béla: Nótakalás, 5. Erkel: Réz-
lelek a Hunyadi László című operából, 6. Kro-
me: A zenélő éne, 7. Strauss János: Terefe-
pókka, 7.15: A magyar-görög világháború lab-
darúgó selejtező mérkőzés, Magyar Károly előad-
ása, 7.30: A rádió szaloniták, 8.10: A
Varda János Társaság, Szegedi Estje, Kézvételés
a Zenei Művészeti Főiskola nagyszínházban, I. Kar-
lói Auréli énekek megnyitószóval, 2. Póty József
szegedi polgármester beszéde, 3. Tóthkékly Ist-
ván: Város vége című elbeszélést előmondja Gál
Gyula, 4. Basildes Mária, az Operabiz tagja sze-
redhangjai dalokat nékel zongorakísérettel, (Bálint
Sándor együttése, Hangszerele Kodly Zoltán), 5:
Molnár Imre, A szegedi kis kalendáriumi" műve-
ket (Bálint Sándor együttése, hangszerele Kodly
Zoltán), 6. Juhász Gyula versei, szavai, Ascher
Oszkár, 7. Sik Sándor saját versei, szavai, An-
derson Felicia Jubisz Gyula és Mária Ferenc ver-
seiből szavai, 9.15: Hírek, 9.40: Magyarorszá-
gi tőrek emlékek, Germanus Gyula dr. egyetemi
tanár töröknyelvű előadása, 10: Időjárásjel-
zés, 10.15: A mezőgazdasági képzőiskola díjazási-
nak eredményei, 10.25: Farkas Józsa és együt-
zenekara művelői, 11: Hírek francia és olasz
nyelven, 11.10: Tánclemezek, 0.05: Hírek kül-
földi nagyvárak színházai.

BUDAPEST II. 6.30: Olasz nyelvoktatás, (Gal-
lerani Bonaventura), 7: Hangénekek, 1. Thier-
ze-Gerber Miklós: Ha én gazdag lennék (Solymosi
si szöveg — Cselenyi József), 2. Garami Béla, 3)

Nem biszek a szereltemben (pápai Molnár szöveg);
b) Kemenuem a patikába (Heroldné szöveg —
Orbán Sándor), 3. vitez Kótya: Vonal, vonat be-
lyár vonat — (Kovács szöveg) — Kalmar Pál, 4:
Mihály László: Fecekmadr (Solymosi szöveg) —
Kalmar Pál, 5. Kádas György: Ir a babim (Cse-
lényi József), 6. Pálózi Horváth Desző: Szeretem
a kretl (Keller szöveg — Orbán Sándor), — 7:
György Pál: Légy jó mindhalálig című filmről —
Donboldalon áll egy öreg nyarla (Zigora szöveg —
Budapesti Keresztutcai pogiári fűiskola éneka-
ra, vezényel Bours Endre), 7.30: Zuhony, Ir-
ta: Ráthonyi József dr. (Felolvasás, Ráthonyi Ja-
nos) (Bírnai Elemér dr.), 8.15: A rádió sza-on-
zenekara, 1. Suppé: Vig dűköl — nyitány, 2. Kál-
mán: Maria — kereng, 3. Szűs János: a) Yvon-
né tánc, b) Targó szerend, 4. Michell: Rézsák és
pillanatok — intermezzo.

BORSOSZLÓ 5.30: Lemezek, 6.30: Könyv
zene, 10: Székelykő zene, 10.30: Tarka
mezek, 20: Vidnyász az élet tánczene, Tarka est,
21.15: Góly művek, 22: Hírek, 22.30:
Könyv és tánczene székelykő.

BUKAREST 5.30: Reggeli műsor, 12: Hírek,
Lemezek, 13.10: Hírek, 13.30: Lemezek, 17:
Stanescu zenekar, 18.15: Stefanescu zongoradúr-
ról hangfelvételek, 19: Egyházi hangverseny az
evangelikus templomból, 19.30: Maritona Mo-
rana Maria olasz ária, 19.50: Felolvasás,
20.05: Bemondás szent, 20.30: Tarka leme-
zek, 21.30: Hírek, 21.45: Vendégül zene.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Lemezek, 6.30:
Könyv zene, 11.30: Lemezek, 12: Danzgr
rédiónemzet, 14: Tarkabéta, Operaké-
15.40: Vándoró lányok, 16: Székelykő zong-
ne, 18.30: Dalok, 10.10: Vízjárás, 20.15:
Fuvózenekar, 21.30: Zenei dalok, 22: Hírek,
22.30: Telemann: Fuvóharmonika, 23: Frank-
furt.

HAMBURG 6.30: Könyv zene, 14: Köny-
v és tánczene, 18.15: Schubert és Wolf dal-
ok, 19.20: Katonazene, 20: Rádiónemzet, Góly-
hárdi zongoraműv. Párhuz: Hamburgi est,
zene, Maas: Zongora és zenei szvit, 21:
Rekarti 16 művelői, 21.30: Ifj karalok, 22:
Hírek, 22.30: Königsberg, 22.40—24: Frank-
furt.

MÜNCHEN 6.30: Könyvzene, 17.10: Tarka,
zóns, dalos éne, 19: Hírek, 19.10: Tírói hang-
képek zenével, 20.15: Kivánság hangverseny,
21: Rekarti 16 emlékes, 21.30: Könyv, és
énekek, 22: Hírek, 22.30—24: Rádiónem-
zet, Walden at és Klara zongoraműv. 22:
Fronnelt: Szvit, Haessel: Harmon all dal, Jordan:
Norvég népdalok és táncok, Brands-Buss: Zong-
ra és zenei verseny, Meister: Scherzo: Mar-
sok, fill zene.

LONDON REGIONAL 19: Orzóna, 19.20:
Szaloniták, 21: Variet, 22.30: Hírek,
22.35: Tánczene, 0.30: Vónányes lemezek,
0.50—1: Hírek.

OLASZ MUSOFCK I műsor: (Kóma I. Bart I.,
Bologna), — 17.15: Parheis zongoraműv. 20:
19.30: Vegyes zene, 21: Bianchi: Proserpina, —
Bromfelvonalos opera a Sealaból, Utána esetleg:
Tánczene, — II. műsor: (Mladó I., Torinó I., Góly